

MAANPUOLUSTUS- KORKEAKOULU

OPINTO-OPAS 2014
Jatkotutkinto-osasto

1.	YLEISESIKUNTAUPSEERIN TUTKINNON JA ESIUPSEERIKURSSIN OPETUSSUUNNITELMAT .6	
1.1	Yleisesikuntaupseerin tutkinnon ja esiupseerikurssin oppiaineet	7
2.	YLEISESIKUNTAUPSEERIN TUTKINNON JA ESIUPSEERIKURSSIN TOTEUTUS.....8	
2.1	Opintojen toteutus.....	8
2.2	Opintojen suorittaminen ja yhteensopivuus	8
2.3	Opintojen ohjaus	9
2.4	Opintojen arvostelu	9
2.4.1	Yleisesikuntaupseerin tutkinnon numeerisesti arvioitavat koulutyöt ja niiden painoarvot oppiaineen numeroon kurssilla.....	10
2.4.2	Esiupseerikurssin numeerisesti arvioitavat koulutyöt ja niiden painoarvot oppiaineen numeroon kurssilla..	12
2.5	Opintohallinto	13
2.6	Opetusmenetelmät ja -välineet.....	14
2.7	Opintojen palautejärjestelmä	14
2.8	Yleisesikuntaupseerin tutkinnon ja esiupseerikurssin ylläpito ja kehittäminen	14
3.	YLEISESIKUNTAUPSEERIKURSSI 57.....16	
3.1	Yleisesikuntaupseerikurssin maa-, meri- ja ilmasotalinjan opintojaksot (89 op)	17
3.2	Yleisesikuntaupseerin tutkinnon maa-, meri- ja ilmasotalinjojen opintojaksojen kuvaukset	19
3.2.1	Johtaminen (13 op).....	19
3.2.2	Sotataito 40 op.....	24
3.2.2.1	Operaatiotaito ja taktiikka 29 op.....	24
3.2.2.2	Strategia 9 op	46
3.2.2.3	Sotahistoria 2 op	51
3.2.3	Sotatekniikka 5 op	52
3.2.4	Tutkimuskoulutus 29 op (valitaan oppiaineen mukaan).....	55
3.2.4.1	Johtaminen ja sotilaspedagogiikka	59
3.2.5	Operaatiotaito ja taktiikka.....	61
3.2.5.1	Strategia	64
3.2.5.2	Sotahistoria	65
3.2.5.3	Sotatekniikka	69
3.2.6	Yleiset opinnot (2 op).....	71
3.3	Yleisesikuntaupseerin tutkinnon raja- ja merivartiolinjojen opintojaksot (89 op)	73

3.4	Yleisesikuntaupseerin tutkinnon raja- ja merivartio- linjojen opintojaksojen kuvaukset	75
3.4.1	Johtaminen 10 op	75
3.4.2	Sotataito 43 op	75
3.4.2.1	Operaatitaito ja taktiikka 35 op	75
3.4.2.2	Strategia 9 op	82
3.4.2.3	Sotahistoria 2 op	82
3.4.3	Sotatekniikka 5 op	82
3.4.4	Tutkimuskoulutus 29 op (valitaan oppiaineen mukaan)	84
3.4.4.1	Kaikille yhteiset opinnot 13 op	84
3.4.4.2	Johtaminen ja sotilaspedagogiikka	84
3.4.4.3	Operaatiotaito ja taktiikka	85
3.4.4.4	Strategia	85
3.4.4.5	Sotahistoria	85
3.4.4.6	Sotatekniikka	85
3.4.5	Yleiset opinnot (2 op)	86
4.	ESIUPSEERIKURSSI	87
4.1	Esiupseerikurssin maa-, meri- ja ilmasotalinjan opintojaksot (68 op)	88
4.2	Esiupseerikurssin maa, meri-, ja ilmasotalinjojen opintojaksojen kuvaukset	90
4.2.1	Johtaminen (17 op)	90
4.2.2	Sotataito (31 op)	101
4.2.2.1	Operaatiotaito ja taktiikka (24 op)	101
4.2.2.2	Strategia (4 op)	119
4.2.2.2	Sotahistoria (3 op)	122
4.2.3	Sotilaspedagogiikka (3 op)	123
4.2.4	Sotatekniikka (6 op)	126
4.2.5	Tutkimuskoulutus (8 op)	129
4.2.5.1	Johtaminen	129
4.2.5.2	Operaatiotaito ja taktiikka	133
4.2.5.3	Strategia	137
4.2.5.4	Sotahistoria	139
4.2.5.5	Sotilaspedagogiikka	142
4.2.5.6	Sotatekniikka	146
4.3	Yleiset opinnot (3 op)	148
4.4	Esiupseerikurssin Raja- ja merivartiolinjojen opintojaksot (69op)	151

4.5	Esiupseerikurssin Raja- ja merivartiolinjan opintojaksojen kuvaukset.....	153
4.5.1	Johtaminen (23 op)	153
4.5.2	Sotataito (31 op)	162
4.5.2.1	Operaatiotaito ja taktiikka (24 op)	162
4.5.2.2	Strategia 4 op	167
4.5.2.3	Sotahistoria 3 op	168
4.5.3	Sotatekniikka (4 op)	168
4.5.4	Tutkimuskoulutus 8 op (valitaan oppiaineen mukaan).....	169
4.5.4.1	Johtaminen	169
4.5.4.2	Operaatiotaito ja taktiikka	170
4.5.4.3	Strategia	170
4.5.4.4	Sotahistoria	170
4.5.4.5	Sotilaspedagogiikka	171
4.5.4.6	Sotatekniikka	171
4.5.5	Yleiset opinnot (3 op).....	172

1. YLEISESIKUNTAUPSEERIN TUTKINNON JA ESIUPSEERIKURSSIN OPETUSSUUNNITELMAT

Maanpuolustuskorkeakoulun Jatkotutkinto-osastossa opiskeltava yleisesikuntaupseerin tutkinto on upseerin ylemmän korkeakoulututkinnon tai sotatieteiden maisterin tutkinnon ammatillinen jatkotutkinto. Se koostuu yleisesikuntaupseerikurssilla 57 viimeisen kerran esiupseerikurssista ja yleisesikuntaupseerikurssista. Esiupseerikurssi on upseerin ylemmälle tehtävätasolle vaadittavaa täydennyskoulutusta niille, jotka eivät käy yleisesikuntaupseerikurssia.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon laajuus on vähintään 140 opintopistettä jakautuen yleisesikuntaupseerikurssilla 57 esiupseerikurssin vähintään 60 opintopisteeseen ja yleisesikuntaupseerikurssin vähintään 80 opintopisteeseen. Yleisesikuntaupseerin tutkinto antaa opiskelijoille tiedolliset perusteet ja valmiudet upseerin ylimpiin sodan, muiden kriisien ja rauhan ajan tehtäviin. Käytännön työssä saavutetun osaamisen ja hankittujen kokemusten myötä on tutkinnon suorittaneilla mahdollisuus edetä komentajatehtäviin ja muihin ylimpiin johtotehtäviin. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittaminen antaa oikeuden yleisesikuntaupseerin arvoon.

Sekä yleisesikuntaupseerin tutkinnon että esiupseerikurssin opetussuunnitelmat on laadittu ottamalla huomioon puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen tarpeet sekä opintojen liittyminen osaksi yleistä korkeakoulujärjestelmää. Opetussuunnitelmalla varmistetaan, että oppiaineen/tieteenalan oppisisällöt ovat opintojen kokonaispäämäärän mukaisia nousujohteisia jatkumojia.

Suomalainen upseeri voi opiskella osan yleisesikuntaupseerin tutkinnostaan ulkomailla. Ulkomaisia opintoja täydennetään kansallisilla aiheilla siten, että koti- ja ulkomaiset opinnot yhdessä muodostavat yleisesikuntaupseerin tutkinnon tai esiupseerikurssin opinnot. Ulkomaisten opintojen rinnastettavuuden hyväksyy Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori tutkinto-osaston johtajan esityksestä. Opiskelijan on saavutettava opinto-oikeus yleisesikuntaupseerikurssilla myös ulkomailla opiskeltavia opintoja varten.

Esiupseeri- ja yleisesikuntaupseerikurssilla voi opiskella ulkomaisia opiskelijoita. He opiskelevat pääsääntöisesti suomalaisten tutkinto- ja kurssivaatimusten mukaisesti. Opintoja voidaan myös soveltaa tarkoituksenmukaisella tavalla.

1.1 Yleisesikuntaupseerin tutkinnon ja esiupseerikurssin oppiaineet

Sekä yleisesikuntaupseerin tutkinnon että esiupseerikurssin opetus ja arvostelu toteutetaan oppiaineiden perusteella. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon ja esiupseerikurssin oppiaineet ovat sotataito (operaatiotaito ja taktiikka, strategia ja sotahistoria), johtaminen, sotatekniikka ja sotilaspedagogiikka, lisäksi opetetaan tutkimuskoulutusta. Oppiaineiden tutkintotasokohtaiset tavoitteet löydät Maanpuolustuskorkeakoulun Opinto-oppaan Yleisestä osasta.

Sekä yleisesikuntaupseerin tutkinnon että esiupseerikurssin opiskelijat opiskelevat maa-, meri- ja ilmasotalinjoilla sekä rajavartiolinjalla. Pääosa opintojaksoista on kaikille opiskelijoille yhteisiä. Osa opetuksesta on linjoittain eriytyvää. Opintojaksojen yksityiskohtaiset tavoitteet, sisältö ja toteutus kirjataan pedagogisiin käsikirjoituksiin, joista tämä opinto-opas on koostettu.

Opiskelijoiden opintosuunnitelma ja opintorekisteri laaditaan opetussuunnitelman perusteella linjoittain. Rajavartiolaitoksen opiskelijoiden opintorekisteri laaditaan oman puolustushaaran mukaisesti (maa-, meri- tai ilmavoimat) ottaen huomioon rajavartiotoiminnan eriytyvät opinnot. Rajavartiolaitoksen upseerien eriytyvät opinnot on esitetty opetussuunnitelmassa ja opintojaksojen pedagogisissa käsikirjoituksissa.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon ja esiupseerikurssin oppiaineiden opintopistemäärät on esitetty alla olevassa taulukossa.

Oppiaine	EUK67	YEK57	YE-TUTKINTO
Sotataito	31	40	71
- operaatiotaito ja taktiikka	24	29	53
- strategia	4	9	13
- sotahistoria	3	2	5
Johtaminen	17	13	30
Sotatekniikka	6	5	11
Sotilaspedagogiikka	3	-	3
Tutkimuskoulutus	8	29	37
Yleiset opinnot	3	2	5
Yhteensä	68	89	157

2. YLEISESIKUNTAUPSEERIN TUTKINNON JA ESIUPSEERIKURSSIN TOTEUTUS

2.1 Opintojen toteutus

Jatkotutkinto-osaston johtaja vastaa yleisesikuntaupseerin tutkinnon toimeenpanosta ja tutkintovaatimusten täytymisestä. Hän on yleisesikuntaupseerin tutkinnon opintoihin liittyen opiskelijoiden hallinnollinen esimies ja opettajien, luokan ohjaajien ja linjan johtajien esimies Maanpuolustuskorkeakoulun johtosäännön, työjärjestyksen ja Jatkotutkinto-osaston työjärjestyksen määrittämällä tavalla. Taktiikan laitoksella (1.1.2015 alkaen Sotataidon laitoksella) ja Raja- ja merivartiokoululla työskentelevät linjojen johtajat toimivat opiskelijoiden esimiehinä kurssin ja linjan opetukseen liittyvissä asioissa.

Opinnot on jaettu opintojaksoihin. Opintojaksojen ajallinen toteuttaminen esitetään opetusohjelmassa. Opintojen sisällöt kuvataan opetussuunnitelmassa sekä siitä johdetussa opinto-oppaassa. Opetuksen yksityiskohtainen toteutus käsketään opintojaksokohtaisissa käskyissä.

Maanpuolustuskorkeakoulun pääopetuskieli on suomi. Maanpuolustuskorkeakoulussa voidaan antaa opetusta ja kirjoittaa oppinnäytetyö myös muilla kielillä rehtorin päätöksellä.

2.2 Opintojen suorittaminen ja yhteensopivuus

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon ja esiupseerikurssin opintojen hyväksytty suorittaminen edellyttää opiskelijalta kaikkien omaan opintolinjaan kuuluvien oppiaineiden/tieteenalojen opintojaksojen suorittamista. Opintojaksot hyväksytään suorite-
tuiksi, kun opiskelija on suorittanut ao. jakson ja saavuttanut sille asetetut tavoitteet. Opintojaksot voidaan suorittaa joko läpäisyperiaatteella, jolloin opintojaksosta ei järjestetä arvosteltavaa suoritusta tai saavuttamalla jaksoon liittyvästä kuulustelusta hyväksytty arvosana.

Maanpuolustuskorkeakoulussa ja muissa yliopistoissa suoritettujen oman alan opintojen hyväksiluvuissa noudatetaan aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) normia.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon opintoihin voivat osallistua myös puolustusvoimien ulkopuoliset opiskelijat Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin myöntäessä heille opinto-oikeuden. Osa opintojaksoista sisältää turvaluokiteltua aineistoa, jolloin ulkopuolisten osallistumista joudutaan rajoittamaan.

2.3 Opintojen ohjaus

Opintojen ohjauksen tavoitteena on luoda ohjaajien ja ohjattavien välille molemminpuolinen vuorovaikutus, joka kannustaa ja ohjaa opiskelijoita opinnoissaan, jotta opinnot saadaan suoritettua hyvin tuloksin määräaikaan mennessä.

Jatkotutkinto-osaston kurssien johtajat sekä Taktiikan laitoksella (1.1.2015 Sotataidon laitos) ja Raja- ja merivartiokoululla työskentelevät linjojen johtajat toimivat opiskelijoiden esimiehinä kurssin ja linjan opetukseen liittyvissä asioissa. He ohjaavat yhteistyössä luokan ohjaajien ja opettajien kanssa opiskelijoiden opintoja ja niiden edistymistä. He ohjaavat myös johtajana kehittymistä, esiupseeri- ja yleisesikuntaupseerikasvatusta sekä valvovat Maanpuolustuskorkeakoulun arvojen mukaisesti yleistä esiintymistä.

Opintoasiainosasto vastaa oppimaan oppimisen ohjauksesta.

2.4 Opintojen arvostelu

Arvostelussa noudatetaan Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin vahvistamaa arviointi- ja arvostelumääräystä. Johtajana kehittymisen arviointi laaditaan sanalliseen muotoon ja arviointi liitetään erillisenä liitteenä todistukseen.

Raja- ja Merivartiokoulussa opiskelevien upseereiden opiskelussa, arvostelussa sekä opintososiaalisissa asioissa noudatetaan Maanpuolustuskorkeakoulun ohjeita täydennettynä tarpeellisilta osin Rajavartiolaitoksen päätöksillä.

2.4.1 Yleisesikuntaupseerin tutkinnon numeerisesti arvioitavat koulutyöt ja niiden painoarvot oppiaineen numeroon kurssilla

Alla olevissa taulukoissa on esitetty opintojaksoittain numeerisesti arvioitavat koulutyöt sekä niiden painoarvot oppiaineen arvostelussa. Huomioithan, että rajavartiolinjan arvostelusta on erillinen taulukko.

YEK57 MAA, MERI- JA ILMASOTALINJA

Koodi	Opintojakson nimi	Vastaa	Painoarvo
1 Johtaminen			
1YEK1.2	Johtajuus ja komentajuus	JOSPEL	100 %
2 Sotataito			
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka			
2YEKMA1.2	Yhtymän hyökkäystaistelun suunnittelu (OTH3)	TAKTL	50 %
2YEKMA1.4	Yhtymän operatiivinen suunnittelu (OTH5, kotityö)	TAKTL	50 %
2YEKME1.1	Meripuolustuksen normaaliajan ja poikkeusolojen operatiivinen suunnittelu (OTH2)	TAKTL	50 %
2YEKME1.4	Meripuolustuksen operatiivinen suunnittelu (OTH5, kotityö)	TAKTL	50 %
2YEKIL1.2	Ilmapuolustuksen operatiivinen suunnittelu (OTH3)	TAKTL	50 %
2YEKIL1.4	Ilmapuolustuksen suunnittelu (OTH5 kotityö)	TAKTL	50 %
2.1 Strategia			
2EUK2.1	Suomen turvallisuusympäristö	STRATL	100 %
2YEK2.1	Kokonaismaanpuolustus ja yhteiskunnan turvallisuus	STRATL	
2YEK2.2	Kriisinhallinta	STRATL	
2YEK2.3	Nordic Security Seminar	STRATL	
2YEK2.4	Sotilasstrategia ja kansainväliset konfliktit	STRATL	
2.3 Sotahistoria			
2YEK3.1	Puolustushaarat sotataidon historiassa	SHISTL	100 %
4 Sotatekniikka			
4YEK1.1	Puolustusvoimien tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmät	STEKNL	50 %
4YEK1.2	Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen	STEKNL	50 %

YEK57 RAJA- JA MERIVARTIOVARTIOLINJA

Koodi	Opintojakson nimi	Vastaa	Painoarvo
1 Johtaminen			
1YEK1.2	Johtajuus ja komentajuus	JOSPEL	100 %
2 Sotataito			
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka			
2YEKRVL1.4	Rajaturvallisuustaito	RMVK	30 %
2YEKMA1.2	Yhtymän hyökkäystaistelun suunnittelu (OTH3)	TAKTL	10 %
2YEKMA1.4	Yhtymän operatiivinen suunnittelu (OTH5, kotityö)	TAKTL	60 %
2YEKME1.1	Meripuolustuksen normaaliajan ja poikkeusolojen operatiivinen suunnittelu (OTH2)	TAKTL	10 %
2YEKME1.4	Meripuolustuksen operatiivinen suunnittelu (OTH5, kotityö)	TAKTL	60 %
2.1 Strategia			
2EUK2.1	Suomen turvallisuusympäristö	STRATL	100 %
2YEK2.1	Kokonaismaanpuolustus ja yhteiskunnan turvallisuus	STRATL	
2YEK2.2	Kriisinhallinta	STRATL	
2YEK2.3	Nordic Security Seminar	STRATL	
2YEK2.4	Sotilasstrategia ja kansainväliset konfliktit	STRATL	
2.3 Sotahistoria			
2YEK3.1	Puolustushaarat sotataidon historiassa	SHISTL	100 %
4 Sotateknikka			
4YEK1.1	Puolustusvoimien tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmät	STEKNL	50 %
4YEKRVL1.2	Rajaturvallisuustekniikka	STEKNL RMVK	50 %

2.4.2 Esiupseerikurssin numeerisesti arvioitavat koulutyöt ja niiden painoarvot oppiaineen numeroon kurssilla

Alla olevissa taulukoissa on esitetty kurseittain numeerisesti arvioitavat koulutyöt sekä niiden painoarvot oppiaineen arvostelussa. Huomioithan, että rajavartiolinjan arvostelusta on erilliset taulukot.

EUK67 MAA-, MERI- JA ILMASOTALINJA

Koodi	Opintojakson nimi	Vastaa	Painoarvo
1 Johtaminen			
1EUK1.19	Organisaation kehittäminen ja johtaminen	JOSPEL	50 %
1EUK1.20	Hallinnon ja henkilöstöjohtamisen perusteet	JOSPEL	50 %.
2 Sotataito			
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka			
	Koulutyöviikon koe, linjoittain eriytyvä	TAKTL	30 %
2EUKMA1.6	Puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen (TH 2)	TAKTL	30 %
2EUKMA1.7	Hyökkäystaistelun suunnittelu ja johtaminen (TH 3)	TAKTL	40 %
2EUKME1.2	Yhtymien operatiivinen suunnittelu ja johtaminen (TH 2)	TAKTL	30 %
2EUKME1.3	Yhtymien operatiivinen suunnittelu ja taistelu rannikolla (TH 3)	TAKTL	40 %
2EUKIL1.5	Ilmapuolustuksen toiminnan perusteet (TH 2)	TAKTL	30 %
2EUKIL1.7	Lennoston operatiivinen suunnittelu ja johtaminen (TH3)	TAKTL	40 %
2.1 Strategia			
2EUK2.1	Suomen turvallisuusympäristö	STRATL	50 %
2EUK2.6	Kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset	STRATL	50 %
2.3 Sotahistoria			
2EUK3.6	Sotataidon historia	SHISTL	100 %
3 Sotilaspedagogiikka			
3EUK1.1	Koulutuksen suunnittelun sotilaspedagogiset perusteet	JOSPEL	100 %
3EUK1.2	Koulutuksen suunnittelu, johtaminen ja kehittäminen	JOSPEL	
4 Sotatekniiikka			
4EUK1.1	Sotatekniiikan nykytila taistelukentällä	STEKNL	50 %
4EUK1.6	Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen	STEKNL	50 %

EUK67 RAJA- JA MERIVARTIOLINJA

Koodi	Opintojakson nimi	Vastaa	Painoarvo
1 Johtaminen			
1EUK1.19	Organisaation kehittäminen ja johtaminen	JOSPEL	30 %
Rajavartioliinjan eriytyvät opinnot			
1EUKRVL5	Rajavartiolaitoksen hankintatoiminta ja hankeohjaus	RMVK	15 %
1EUKRVL6	Rajavartiolaitoksen johtaminen, koe 1	RMVK	15 %
1EUKRVL8	Oikeusoppi 1	RMVK	20 %
1EUKRVL9	Oikeusoppi 2 (1,5 op)	RMVK	20 %
1EUKRVL10	Oikeusoppi 3		
2 Sotataito			
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka			
2EUKMA1.6	Puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen (TH 2)	TAKTL	25 %
2EUKMA1.7	Hyökkäystaistelun suunnittelu ja johtaminen (TH 3)	TAKTL	30 %
2EUKRVL 1.7	Rajavartioliitaiden hallinta	RMVK	
2EUKRVL 1.2	Rajaturvallisuus; rajavartiotoiminta	RMVK	20 %
2EUKRVL 1.8	Rajavartiolaitoksen kansainvälinen toiminta	RMVK	25 %
2.1 Strategia			
2EUK2.1	Suomen turvallisuusympäristö	STRATL	50 %
2EUK2.6	Kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset	STRATL	50 %
2.3 Sotahistoria			
2EUK3.6	Sotataidon historia	SHISTL	100 %
4 Sotatekniikka			
4EUK1.1	Sotatekniikan nykytila taistelukentällä	STEKNL	50 %
4EUKRVL1	Rajaturvallisuustekniikka	STEKNL	50 %

2.5 Opintohallinto

Opintoasiainosasto vastaa opiskelijahallinnosta ja opinto-oppaiden tuottamisesta. Opintoasiainosasto tuottaa opintorekisteriotteet, opiskelutodistukset ja tutkintotodistuksen liitteineen sekä hoitaa päiväraha-asiat.

Esiupseerikurssin opinnoista annetaan opiskelijalle opintosuoritusote. Yleisesikuntaupseerin tutkintotodistuksen liitteitä ovat opintorekisteriote ja kansainväliseen käyttöön tarkoitettu Diploma Supplement. Todistukseen merkitään tutkintonimi-ke, suoritettut oppiaineet laajuuksineen ja kussakin oppiaineessa saavutettu loppuarvosana. Lisäksi todistukseen merkitään tutkimus- tai diplomityön aihe sekä siitä saatu arvosana.

2.6 Opetusmenetelmät ja -välineet

Opetuksessa noudatetaan Maanpuolustuskorkeakoulun pedagogisen strategian periaatteita. Erilaisten opetusmenetelmien käytöllä pyritään tukemaan oppilaiden yhteisöllistä työskentelyä ja itsenäistä tiedon rakentamista. Opetuksessa käytetään opintojaksolle asetettujen tavoitteiden sekä oppiaineen mukaisesti erityyppisiä opetusmenetelmiä. Opetuksessa hyödynnetään PVMOODLE:n antamia mahdollisuuksia.

Opiskelijan on kyettävä omien ajattelu- ja opiskelutottumusten entistä parempaan analysointiin ja siten oman ajattelun itseohjautuvaan kehittämiseen. Hänen on kyettävä ottamaan kokonaisvastuu oppimisestaan ja kehittymisestään.

Opettajan ja oppilaan roolin muuttuminen vaatii oppilailta aktiivista osallistumista opetukseen sekä kykyä itsenäiseen tiedon hakuun. Opettajat valitsevat näitä tukevat opetusmenetelmät. Pedagogisissa käsikirjoituksissa kuvataan opetuksen peruslähtökohdat. Jokainen opetustapahtuma suunnitellaan näiden tietojen perusteella tavoitteita vastaavaksi ja oppilasjoukolle soveltuvaksi.

2.7 Opintojen palautejärjestelmä

Tutkinnon opinnoista kerätään palaute Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen palautenormin mukaisesti. Palautejärjestelmä antaa tutkinto-osastolle mahdollisuuden ohjeistaa ohjausvastuullaan olevaa opetusta ja vastata sen laadullisesta tasosta.

2.8 Yleisesikuntaupseerin tutkinnon ja esiupseerikurssin ylläpito ja kehittäminen

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon ylläpidon ja kehittämisen kokonaisvastuu on Jatkotutkinto-osaston johtajalla. Hän vastaa opetussuunnitelmien toimeenpanosta ja siitä, että tutkinto- ja kurssikohtaiset oppisisällöt vastaavat opetukselle asetettuja tavoitteita.

Jatkotutkinto-osaston johtaja johtaa yleisesikuntaupseerin tutkintoon johtavan koulutuksen suunnittelua ja koordinointia. Hän vastaa opintojaksojen liittymisestä toisiinsa ja siitä, että opinnoissa saavutettavat valmiudet muodostavat loogisen kokonaisuuden.

Ainelaitosten johtajat johtavat ja ohjaavat opetuksen toimeenpanon tutkinto- ja kurssikohtaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. He vastaavat opetussuunnitelman op-

pisäköiden kehittämisestä ja mitoittamisesta siten, että sisällöllinen laajuus on opiskeltavissa asioissa ja opiskelijan työmäärässä tasapainossa. Pedagoginen käsikirjoitus muodostaa opetuksen toimeenpanon perustan.

Jatkotutkinto-osaston johtaja vastaa yleisesikuntaupseerin tutkinnon kehittämisestä. Hän esittelee tarkistettuja opetussuunnitelmia tai niiden uudistettuja osia rehtorille hyväksyttäväksi kuultuaan asiassa opetusneuvostoa. Ainelaitosten johtajat esittelevät ainelaitoskohtaisia opetussuunnitelmia ja pedagogiset käsikirjoitukset hyväksyttäväksi Jatkotutkinto-osaston johtajalle. Opetussuunnitelmien ja pedagogisten käsikirjoitusten laadinnasta vastaavat pääopettajat/linjojen johtajat.

3. YLEISESIKUNTAUPSEERIKURSSI 57

Yleisesikuntaupseerikurssi 57 muodostaa yleisesikuntaupseerin tutkinnon opintojen toisen opintokokonaisuuden. Sen laajuus on 89 opintopistettä. Yleisesikuntaupseerikurssin 57 opiskelijat valittiin esipuseerikurssin opintomenestyksen ja soveltuvuuden perusteella sekä lisävalintamenettelyllä.

Pääosa yleisesikuntaupseerikurssin opinnoista on yhteisiä opintoja. Lisäksi annetaan puolustushaarojen, aselajien, rajavartiolaitoksen ja eri toimialojen tarpeiden mukaisesti eriytyvää opetusta ja kehitetään tutkijavalmiuksia oppiaine-/tieteenalakohtaisesti sekä laaditaan diplomityö. Yleisesikuntaupseerikurssin Rajavartiolaitoksen opiskelijat suorittavat rajavartiolaitoksen eriytyvät 21 opintopisteen opinnot Raja- ja merivartiokoulussa.

Yleisesikuntaupseerikurssin aikana syvennetään opiskelijan kykyä kehittyä johtajana ja kehittää omaa työyhteisöään. Tavoitteena on, että upseeri ymmärtää yleisesikuntaupseeriuden vaatimukset sekä arvojen merkityksen ja kykenee käyttämään niitä johtamiskulttuurin kehittämiseen sekä osaamisen johtamiseen.

Yleisesikuntaupseerin kurssin suoritettuaan opiskelija:

- on syventänyt ja laajentanut tietoja turvallisuusympäristöstä, kokonaisturvallisuuteen, sotilasstrategiasta ja puolustusvoimien strategisesta johtamisesta,
- omaa valmiudet toimia sodan, muiden kriisien ja rauhan aikana oman puolustushaaran esikuntien sekä yhtymien vaativissa suunnittelu-, kehittämis- ja johtotehtävissä,
- on hankkinut valmiuksia toimia ylijohdon esikuntien oman alansa vaativissa suunnittelu-, kehittämis- ja johtotehtävissä, yhteisoperaatiot mukaan lukien,
- osaa käsitellä ja kehittää sotilaallista maanpuolustusta osana kokonaisuomaanpuolustusta ja -turvallisuutta,
- on syventänyt ja laajentanut valmiutta toimia kansainvälisten esikuntien suunnittelu- ja johtotehtävissä sekä täydennyskoulutuksella kriisinhallintaoperaatioihin osallistuvien joukkojen johtotehtävissä ja
- on hankkinut lisävalmiuksia harjaantua kokemuksen ja täydennyskoulutuksella komentajaksi sekä muihin ylempiin kotimaisiin ja ulkomaisiin johtotehtäviin.
- on sisäistänyt yleisesikuntaupseeriuden myötä tulevat velvoitteet.

3.1 Yleisesikuntaupseerikurssin maa-, meri- ja ilmasotalinjan opintojaksot (89 op)

YEK57 MAA-, MERI- JA ILMASOTALINJA

Yleisesikuntaupseerikurssi (89 op)				
1 Johtaminen 13 op				
2 Sotataito 40 op				
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka 29 op				
2.2 Strategia 9 op				
2.3 Sotahistoria 2 op				
4 Sotatekniikka 5 op				
5 Tutkimuskoulutus 29 op				
6 Yleiset opinnot 2 op				
Koodi	Opintojakson nimi	Laajuus (op)	Vastaa	HUOM!
1 Johtaminen 13 op				
1YEK1.12	Strateginen johtaminen	5	JOSPEL	
1YEK1.13	Johtajuus ja komentajuus	5	JOSPEL	
1YEK1.3	Johtaminen kansainvälisessä esikunnassa ja kriisinhallinnassa käytettävä taktiikka (KVH2)	3	JOSPEL	yt TAKTL
2 Sotataito 40 op				
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka 29 op				
Kaikille yhteiset opinnot				
2YEK1.1	Puolustusjärjestelmän perusteet (OTH1)	6	TAKTL	
2YEK1.2	Puolustushaarojen operaatioiden suunnittelu ja yhteensovittaminen (OTH6)	5	TAKTL	
2YEK1.3	Yhtymän, meripuolustusalueen ja lennoston taistelu (EJH2)	3	TAKTL	
Maasotalinjan eriytyvät opinnot				
2YEKMA1.1	Yhtymän puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen (OTH2)	5	TAKTL	
2YEKMA1.5	Yhtymän hyökkäystaistelun suunnittelu (OTH3)	3	TAKTL	
2YEKMA1.6	Yhtymän hyökkäystaistelu, sotapeli (OTH4)	5	TAKTL	
2YEKMA1.4	Yhtymän operatiivinen suunnittelu (OTH5, kotityö)	2	TAKTL	
Merisotalinjan eriytyvät opinnot				
2YEKME1.5	Meripuolustuksen normaaliajan ja poikkeusolojen operatiivinen suunnittelu (OTH2)	5	TAKTL	
2YEKME1.2	Meriyhteyksien turvaaminen (OTH3)	3	TAKTL	
2YEKME1.6	Meripuolustuksen poikkeusolojen operaatiot (OTH4)	5	TAKTL	
2YEKME1.7	Meripuolustuksen operatiivinen suunnittelu (OTH5, kotityö)	2	TAKTL	

Ilmasotalinjan eriytyvät opinnot				
2YEKIL1.5	Ilmapuolustuksen alueellinen suunnittelu ja johtaminen (OTH2)	5	TAKTL	
2YEKIL1.6	Ilmapuolustuksen operatiivinen suunnittelu (OTH3)	3	TAKTL	
2YEKIL1.3	Ilmapuolustuksen valtakunnallinen suunnittelu ja johtaminen (OTH4)	5	TAKTL	
2YEKIL1.7	Ilmapuolustuksen suunnittelu (OTH5 kotityö)	2	TAKTL	
2.2 Strategia 9 op				
2YEK2.8	Kokonaismaahanpuolustus ja yhteiskunnan turvallisuus	3	STRAT L	
2YEK2.2	Kriisinhallinta	1	STRAT L	
2YEK2.3	Nordic Security Seminar	2	STRAT L	
2YEK2.9	Sotilasstrategia ja kansainväliset konfliktit	2	STRAT L	
2YEK2.10	Euroopan unioni ja Nato turvallisuustoimijoina (opintomatka)	1	STRAT L	
2.3 Sotahistoria 2 op				
2YEK3.1	Puolustushaarat sotataidon historiassa	2	SHISTL	
4 Sotatekniikka 5 op				
4YEK1.5	Puolustusvoimien tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmät	2	STEKN L	
4YEK1.6	Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen	3	STEKN L	
5 Tutkimuskoulutus 29 op (valitaan oppiaineen mukaan)				
Kaikille yhteiset opinnot 13 op				
6YEK1.2	Kaikille yhteinen menetelmäopetus	6	ainelaitokset	
6YEK1.3	Valinnainen menetelmäopetus	1	ainelaitokset	
1YEK1.4	Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kehittämisjärjestelmä	6	JOSPE L	yt RMVK
Johtaminen ja sotilaspedagogiikka				
1YEK1.10	Johtamisen ja sotilaspedagogiikan tutkimustyöjaksot	14	JOSPE L	
1YEK1.11	Johtamisen ja sotilaspedagogiikan tutkimustyöseminaarit	2	JOSPE L	
Operaatiotaito ja taktiikka				
2YEK1.4	Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöjaksot	14	TAKTL	
2YEK1.5	Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöseminaarit	2	TAKTL	
Strategia				
2YEK2.6	Strategian tutkimustyöjaksot	14	STRATL	
2YEK2.7	Strategian tutkimustyöseminaarit	2	STRATL	

Sotahistoria				
2YEK3.2	Sotahistorian tutkimustyöjaksot	14	SHISTL	
2YEK3.3	Sotahistorian tutkimustyöseminaarit	2	SHISTL	
Sotatekniikka				
4YEK1.3	Sotatekniikan tutkimustyöjaksot	14	STEKNL	
4YEK1.4	Sotatekniikan tutkimustyöseminaarit	2	STEKNL	
6 Yleiset opinnot 2 op				
6YEK1.1	Orientoivat opinnot ja opintojen reflektointi	1	JTOS	
1YEKJKÄ	Vuorovaikutuskäyttäytyminen	1	JOSPEL	

3.2 Yleisesikuntaupseerin tutkinnon maa-, meri- ja ilmasotalinjojen opintojaksojen kuvaukset

3.2.1 Johtaminen (13 op)

1YEK1.12 Strateginen johtaminen (5 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kokonaisvaltaisen ja kriittisen ajattelun merkityksen strategisessa, pitkän aikavälin suunnittelussa. Lisäksi opintojakson jälkeen opiskelija kykenee käsittelemään puolustushallinnon kehittämiseen liittyviä haasteita ja löytämään niihin perusteltavissa olevia lähestymistapoja ja ratkaisuja. Opintojakso on integroitu tutkimuskoulutukseen sisältyvään Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kehittämisharjoitus -opintojaksoon.

Sisältö:

Opiskelija tietää strategisen suunnittelun perusmenetelmät ja oppii erilaisten näkökulmien kautta hahmottamaan puolustusvoimien strategisen suunnittelun heikkouksia ja vahvuuksia jatkuvasti muuttuvassa globaalissa, alueellisessa ja kansallisessa toimintaympäristössä. Opiskelija kykenee ja harjaantuu käsitteelliseen ajatteluun ja sen käytännön soveltamiseen strategisen johtamisen viitekehyksessä. Opintojakson päätuotteena syntyy ryhmätöinä strategisen suunnittelun metodeja hyväksikäyttäen tulevaisuusskenaario/-skenaarit Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kehittämisharjoitus -opintojaksolle.

Kirjallisuus:

Materiaali ilmoitetaan PVMOODLE:ssa opintojaksoa ennen ja sen kuluessa.

Arviointi:

Opintojakson aikana laaditaan ryhmätöitä palvelemaan Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kehittämisharjoitus -opintojakson lopputuotetta. Ryhmätöet arvioidaan suoritettu / hylätty.

Suoritustapa:

Lähiopetus 27h.

Omatoiminen opiskelu 27h.

Ryhmätöet 81h.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL.

Toteutusajankohta:

Yleisesikuntaupseerikurssin syys- ja kevätlukukausi

1YEK1.13 Johtajuus ja komentajuus (5 op)**Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää komentajan ja esikuntapäällikön johtamistoiminnan merkityksen erilaisissa toimintaympäristöissä ja johtamistilanteissa. Lisäksi opiskelija tuntee johtamisen ja johtajuuden merkityksen ye-upseerin eri tehtäväaloilla sekä niihin vaikuttavan PV:n /RVL:n johtamiskulttuurin ilmenemisen. Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee keskeiset johtajien ja johdettavien väliset ryhmädynaamiset ilmiöt sekä roolien merkityksen johtajuudessa. Opintojakson päättyessä opiskelija osaa liittää käsitellyt ilmiöt omaan tulevaan (ye-upseerin) toiminta- ja johtamisympäristöön.

Johtajana kehittymiseen liittyen opiskelija ymmärtää johtamiskäyttäytymisen merkityksen osana komentajan ja esimiehen toimintaa sekä osaa ottaa komentajuuden vaatimukset huomioon johtajana kehittyisessään. Lisäksi opiskelija ymmärtää palautteen merkityksen osana vuorovaikutuskäyttäytymisen kehittämistä ja osaa hyödyntää palautetta toteuttaessaan omaa kehityssuunnitelmaansa.

Sisältö:

Komentajuuteen liittyvissä opinnoissa keskitytään komentajan ja esikuntapäällikön tehtäviin ja roolin joukon valmiuden ja suorituskyvyn luomisessa. Opiskelija tutustuu myös komentajuuden erityispiirteisiin kansainvälisissä tehtävissä kriisinhallinnan toimintaympäristössä. Komentajuus sekä komentajan ja esikunnan/esikuntapäällikön yhteistoiminta Suomen sotahistoriassa on osajakson keskeistä sisältöä. Arvojen, etiikan ja juridiikan merkitys komentajan johtamistoiminnassa luovat perustan komentajuuden kehittämiselle.

Johtamiseen ja johtajuuteen liittyvissä opinnoissa syvennetään opiskelijan tietämystä ja näkemystä johtamiseen vaikuttavista tekijöistä normaaliolojen toimintaympäristössä ye-upseerin näkökulmasta. Lisäksi käsitellään johtamisen ja johtajuuden haasteita sekä johtajaan liittyviä odotuksia PV:n/RVL:n johtamiskulttuurissa. Opiskelija perehtyy johtajan ja alaisen väliseen vuorovaikutukseen ja ryhmädynaamisiin ilmiöihin. Ye-upseerin eri roolit ja tehtävät sekä rooleihin kohdistuvat johtamisodotukset luovat pohjan valmistautumisessa tuleviin tehtäviin.

Johtajana kehittymiseen liittyen päivitetään kehityssuunnitelmaa. Suunnitelmaa päivitettäessä tukeudutaan puolustusvoimien esimies- ja vuorovaikutuskoulutuksen opetusmateriaaliin sekä esiupseerikurssilla laadittuun kehityssuunnitelmaan. Kursin aikana toteutettava vuorovaikutuskäyttäytymisen arviointi tukee opintojakson toteutusta. Vuorovaikutuskäyttäytymisen arviointi on yksi palautteen lähde arvioitaessa oman kehityssuunnitelman toteutumista ja määritettäessä tavoitteita uuteen kehityssuunnitelmaan.

Kirjallisuus:

- SOTILASJOHTAJA III
- Johtajan käsikirja
- Laaksonen, Lasse: Eripuraa ja Arvovaltaa.
- Jouko Lönnqvist: Johtajan ja johtamisen psykologiasta. Hallinnon kehittämisskeskus.
- Pauli Juuti: Arvot ja johtaminen. JTO:n tutkimuksia. Sarja 7.
- Huhtinen, Rantapelkonen: Sirpaleita sotilaskulttuurin rajoilta
- Puolustusvoimien esimies- ja vuorovaikutusvalmennusmateriaali
- KOYL
- KO3 (Operaatiot)
- Lähdeaineiston lukualueet määritetään opintojakson alussa ja PVMOODLE:ssa.

Arviointi:

Opintojakson arviointi perustuu tutkivan oppimisen periaatteen mukaisesti laadittavaan portfolioon, jonka vastuupettaja arvostelee (hyväksytty/hylätty). Portfolioon opiskelijat keräävät lähiopetuksen aikana laatimiaan pohdintoja ja osoittavat sen avulla osaamistaan. Portfolion tuotoksia arvioivat opettajan lisäksi myös vertaiset (opiskelijat) kirjallisesti ja suullisesti. Arviointi ohjeistetaan jokaisen lähijakson aluksi.

Pohdintatehtävien tarkoitus on valmentaa tulevia yleisesikuntaupseereita työelämään, jossa esimiehen antaman laajakin selvitystehtävä on kyettävä tiivistämään ja esittelemään lyhyen ajan sisällä.

Muut arviointikeinot ovat opiskelijoiden havainnointi eri harjoituksissa, johtaja-arvioinnit johtajatehtävissä toimivien osalta sekä vuorovaikutuskäyttämisen sanalliset ja numeeriset vertaisarviointit kaikkien osalta.

Suoritustapa:

Opetus koostuu lähiopetuksesta (58h) ja omatoimisesta opiskelusta (77h). Omatoiminen opiskelu sijoitetaan lähiopetusjaksojen sisälle. Omatoimisen opiskelun tuotoksena ovat lyhyet (1 sivu) pohdinnat annetusta aiheesta. Pohdinnat liitetään arvosveltaviin opiskelijakohtaisiin portfolioihin.

Osa lähiopetuksesta toteutetaan operaatiotaidon ja taktiikan harjoitusten yhteydessä TAKTL:n (2015 SOTATL) kanssa erikseen sovittavalla tavalla.

Opintoihin liittyvää ohjaus toteutetaan PVMOODLE:ssa. Opintojakso toteutetaan pääosin suomen kielellä.

Osajaksojen lukumateriaali (n 100 sivua) määritetään yksityiskohtaisesti erikseen

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL.

Toteutusajankohta:

Opinnot kestävät syys- ja kevätlukukauden. Opintojakso aloitetaan syyslukukaudella YE-opintojen alkaessa. Syyslukukauden lopulla on opintojakson toteutuksen välitarkastelu ja kevätlukukauden jatkotehtävien anto. Opintojakso päätetään kevätlukukauden lopulla työelämään orientoivaan jaksoon.

1YEK1.3 Johtaminen kansainvälisessä esikunnassa ja kriisinhallinnassa käytettävä taktiikka KVH2 (3 op)**Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tuntee kansainvälisessä operaatiossa käytettävän suunnittelu- ja johtamisprosessin, osaa monikansallisen komponenttitason esikunnan työskentelyn periaatteet sekä osaa toimia esikuntaupseerina komponenttitason esikunnassa.

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija perehtyy kansainvälisen operaation suunnittelu- ja johtamisprosessiin sekä teoriassa että käytännössä. Opiskelija työskentelee monikansallisen komponenttitason esikunnan esikuntaupseerina kansainvälisen harjoituksen aikana (KVH 2).

Kirjallisuus:

Opetusta tukeva kirjallisuus lisämateriaalina:

- Eronen edit: Needs of Comprehensiveness – Building Blocks for Finnish Crisis Management . FINCENT 2008.
- Ådahl edit: Varying Cultures in Modern Crisis Management. FINCENT 2009
- Guidelines for operational Planning (GOP).
- Muu oheismateriaali jaetaan opintojakson alussa ja PVMOODLE:ssa.

Arviointi:

Opintojaksosta ei järjestetä arvosteltavaa tenttiä. Hyväksytty suoritus edellyttää osallistumista harjoitusviikon lähiopiskelutapahtumiin. Osallistuminen kansainväliseen harjoitukseen on yksi kurssilta valmistumisen edellytys (ns. kurssin aikana tapahtuva ainutkertainen opetus).

Suoritustapa:

LO: 8h

OT: 12h

Harjoitus 10vrk

Opintojakso muodostuu kriisinhallinta toimintaympäristössä toteutettavasta soveltavasta esikuntaharjoituksesta (CJSE, Combined Joint Staff Exercise) sekä siihen valmistavasta jaksosta. Opintojakso toteutetaan pääosin englannin kielellä. Osa valmistavan vaiheen koulutuksesta järjestetään suomen kielellä.

Valmistava vaihe koostuu luennoista ja teemaa tukevista ryhmätöistä, joissa perehdytään harjoituksen tilanteeseen ja monikansallisen esikuntatyön perusteisiin. Harjoituksen valmistavan vaiheen esikuntatyön osuudesta vastaa SOTATL.

Harjoituksen materiaali jaetaan PVMOODLE:ssa ml soveltavan vaiheen operatiiviset perusteet noin 1 kuukautta ennen soveltavan vaiheen alkua.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK ja CJSE Ruotsi. JOSPEL yt SOTATL.

Toteutusajankohta:

Yleisesikuntaupseerikurssin kevätlukukausi (huhtikuu 2015).

3.2.2 Sotataito 40 op

3.2.2.1 Operaatiotaito ja taktiikka 29 op

Yhteiset opinnot

2YEK1.1 Puolustusjärjestelmän perusteet OTH1 (6 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija hallitsee yhteiset perusteet puolustusvoimien ja puolustushaarojen operatiivisesta suunnittelusta ja johtamisesta niin, että he osaavat soveltaa tietämystään ja operaatiotaidollista ajattelua oman puolustushaaran sa yhtymän (vast.) operatiivisessa suunnittelussa.

Sisältö:

Opintojakson ensimmäisellä osajaksolla syvennetään opiskelijoiden operaatiotaidollista ajattelua. Opintojakson alussa pidetään johdantona aiheeseen luentoja, joissa käsitellään operaatiotaidon ja taktiikan sekä sotataidon teoriaa, käsitteitä, taistelutilaa ja sen elementtejä sekä sodankäynnin lainalaisuuksia. Yksi luennoista on korkeatasoinen ”key note speaker” – alustus, josta järjestetään lyhyt seminaari. Opiskelijan kykyä operaatiotaidolliseen ja taktiseen ajatteluun kehitetään ryhmätyöillä.

Opintojakson toisella osajaksolla syvennetään opiskelijan tietämystä operatiivisesta toimintaympäristöstä kertaamalla eri kriisi- ja uhkamallit sekä antamalla valtakunnallisen uhka-arvion perusteet. Opiskelijan kykyä hahmottaa toimintaympäristöä lisätään sotilastiedustelujärjestelmän toiminnan ja suorituskvyn syventävän opetuksen, sekä sotilastiedustelujärjestelmän tuotteiden käsittelyn kautta. Lisäksi kerrataan puolustusvoimien valmiuden säätely.

Opintojakson kolmannella osajaksolla perehdytään puolustusvoimien operatiiviseen kokonaisuuteen antamalla yhteiset valtakunnalliset perusteet suorituskvystä, johtamis- ja hallintojärjestelmästä ja yhteisoperaatioista sekä syventämällä niitä yhteisesti puolustushaaroittain. Osajaksoon sisältyvät vierailut puolustushaaraesikunnissa ja rajavartiolaitoksen esikunnassa.

Opintojakson neljännellä osajaksolla perehdytään puolustushaarojen suorituskvyn kehittämiseen syventävän käsittelyn kautta.

Kirjallisuus:

- Operaatiotaito -kirja (MPKK julkaisusarja 1 nro 1/2013)
- Valittuja operaatiotaidon ja sotahistorian artikkeleita ja kuvia

- Operatiivisen suunnittelun ja päätöksenteon perusteet kesäkuu 2009
- Puolustusvoimien operatiivinen johtaminen
- Puolustusvoimien hallintorakenne
- Puolustusvoimien vaikuttamisen johtaminen
- Harjoitusvahvuudet A1 ja A2
- Kenttäohjesääntö yleinen 2014 (luonnos)
- Kenttäohjesääntö 3 operaatiot 2014 (luonnos)
- Kenttäohjesääntö 3.1. Maaoperaatiot (luonnos)
- Kenttäohjesääntö 3.2. Merioperaatiot (luonnos)
- Kenttäohjesääntö 3.3. Ilmaoperaatiot (luonnos)
- Muu opintojakson aikana jaettava opintomateriaali

Arviointi:

OTH1:n kokonaistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan suunnitteluryhmien tuosten kautta periaatteella hyväksytty / täydennettävä.

Yksilökohtaisen kokonaisymmärryksen saavuttaminen arvioidaan opiskelijoiden laatimalla henkilökohtaisella artikkelilla/vast, periaatteella hyväksytty / täydennettävä.

Suoritustapa:

Opintojaksolla noudatetaan monimuoto-opetuksen periaatetta. Operaatiotaidon perusteisiin perehdytään luento-opetuksen ja pienryhmätyöskentelyn puitteissa. Tärkeän osan opetuksen taustaa muodostaa strateginen, sotahistoriallinen sekä sotatekninen taustoitus, joka edeltää harjoitusta.

Opintojakso toteutetaan pääosin operatiivisissa suunnitteluryhmissä käytännön suunnittelutyönä tehden puolustushaara tai PE tasolla.

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta sekä työryhmätyöskentelystä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintokokonaisuuden ensimmäinen, kolmas sekä neljäs viikko toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulun tiloissa tai erikseen ilmoitettuna pääkaupunkiseudun turvalluoikeutetuissa tiloissa. Luennot pidetään pääosin MPKK:n auditoriossa (Martola) ja suunnitteluryhmät työskentelevät omissa luokissaan MPKK:n päärakennuksen toisen kerroksen luokkakäytävällä. Opintokokonaisuuden toinen viikko toteutetaan tutustumismatkoina perehtymällä puolustushaarojen esikuntiin, PE:n sekä PE:n alaisiin laitoksiin.

Opintokokonaisuuden johtaa Taktiikan laitos.

2YEK1.2 Puolustushaarojen operaatioiden suunnittelu ja yhteensovittaminen OTH6 (5 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson jälkeen opiskelijoilla on yhteiset perusteet puolustusvoimien operaatioista siten, että opiskelijat tuntevat puolustushaarojen tärkeimmät operaatiot, yhteisoperaatioiden perusteet ja puolustushaaran osallistumisen niihin. Opiskelijat osaavat suunnitella operaatioiden yhteensovittamisen ja yhteisoperaatioon käsketyn yhtymän (vast.) toiminnan operaatiossa.

Harjoituksen jälkeen opiskelijoiden on tiedettävä Puolustusvoimien yhteisoperaatioiden kehittyminen sekä yhteisoperaatioiden suunnittelun perusteet ja puolustushaaron rooli yhteisoperaatioiden yhteensovittamisessa.

Opiskelijoilla on oltava taito hyödyntää suomalaisen yhteisoperaatioajatuksen periaatteita sekä taito laatia yhteisoperaatioiden toiminta-ajatus / operaatiosuunnitelma. Opiskelijoilla on oltava kyky toimia esikuntaupseerina puolustushaaroissa Puolustusvoimien yhteisoperaatioissa.

Sisältö:

Ensimmäisellä osajaksolla kerrataan Pääesikunnan sekä puolustushaarojen rooli yhteisoperaatioiden yhteensovittamisessa ja toteuttamisessa sekä perehdytään yhteisen tilannekuvan muodostamiseen. Vaiheeseen kuuluu sotahistoriallinen tarkastelu yhteisoperaatioista.

Toisella osajaksolla aloitetaan yhteisoperaation suunnittelu J-tasoisena ryhmätyöskentelynä, perehdytään puolustushaarojen yhteisoperaatioon ja niiden yhteensovittamiseen. Jaksolla laaditaan yhteisoperaation komentajan suunnitteluperusteista operatiivisen tehtävän esittely valitulla yhteisoperaatioalueella.

Kolmannella osajaksolla perehdytään puolustushaarojen yhteisoperaatioon laatimalla yhteisoperaation toiminta-ajatus G/M/A-tasolla ryhmätyönä, joukkotarveluettelot ja vaikuttamissuunnitelman luonnos (alustava maaliluettelo). Osajakso luo osaltaan perusteet MPKK:n EJH15 harjoituksen aloittamiselle kesäkuun alussa.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö Yleinen osa (2007) ss 23 – 47 (Viranomaisten välinen yhteistoiminta) ja 56 – 94 (Puolustusvoimien toiminta) käsitellyt asiat sekä niihin liittyvät käsitteet ja määritelmät sekä vastaavia kohtia Kenttäohjesääntö yleinen osa 2014 (luonnos)
- Kenttäohjesääntö 3 Operaatiot 2014 (luonnos)

- PEOPOS käsky HJ178/ 15.2.2013 (PV:n virka-apu ja siihen rinnastettavat velvoitteet) ml. erilliset asiakirjat;
 - Yhteistoimintasopimus PV-RVL (9.10.2012)
 - Yhteistoimintasopimus PV-TRAFI (19.12.2012)
 - Yhteistoimintasopimus PV-Liikennevirasto (22.8.2012)
- PEOPOS HJ19/PVOPO F.4.3 / 19.2.2013(Puolustusvoimien erikoisjoukot ja niiden toiminta)
- PEOPOS Puolustusvoimien vaikuttaminen ja sen johtaminen 2013
- Kylkiraudan artikkelit 1/2013; (PV:n operatiivinen johtaminen sekä Yhteisoperaation johtaminen)
- Milan N Vego ” Joint Operational Warfare 2009” erikseen määritettävät kohdat
- Operaatiotaito -kirja (MPKK julkaisusarja 1 nro 1/2013) valittuja kohtia
- OTH 1 aikana laaditut henkilökohtaiset artikkelit

Arviointi:

OTH 6 kokonaistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan suunnitteluryhmien tuotos-
ten kautta periaatteella suoritettu / täydennettävä.

Yksilökohtaisen kokonaisymmärryksen saavuttaminen arvioidaan opiskelijoiden
laatimalla henkilökohtaisella artikkelilla/vast, periaatteella suoritettu / täydennettävä.

Opintokokonaisuuteen ei sisälly arvosteltavaa koulutyötä.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta sekä työryhmä-
työskentelystä.

- MPKK:lla ja PE:ssa luokkaopetuksena asiantuntija luennoin
- luentojen ja esittelyjen yhteydessä käytävin opetuskeskusteluihin
- työryhmätyöskentelyinä ”JOINT suunnitteluryhmissä”
- laatimalla ja esittelemällä eri suunnitteluvaiheiden tuotoksia
- yksi työryhmä tarkastellaan Ahvenanmaan tai muulla operaatioalueella
- laatimalla ja esittelemällä henkilökohtainen artikkeli

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (n.10 h), omatoimisesta opiskelusta (n. 20 h)
sekä esikuntatyöskentelystä (n.80 h).

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintokokonaisuus toteutetaan luentojen osalta Maanpuolustuskorkeakoulussa se-
kä mahdollisesti osin yhden operaatioalueen tiloissa. Luennot pidetään auditoriossa

(Martola) ja ”JOINT-esikunnat” työskentelevät omissa luokissaan pääarakennuksen toisen kerroksen luokkakäytävällä.

Opintokokonaisuudesta vastaa Sotataidon laitos.

2YEK1.3 Yhtymän, meripuolustusalueen ja lennoston taistelu EJH2 (3 op)

Osaamistavoite:

Maanpuolustuskorkeakoulun Esikunta- ja johtamisharjoituksen (EJH) päämääränä on harjaannuttaa opiskelijoita maavoimien yhtymien (AK), Merivoimien esikunnan ja yhtymien, Ilmavoimien esikunnan ja lentotukikohtien sekä logististen tukijärjestelmien taistelun suunnittelussa ja johtamisessa.

Harjoituksen painopiste on toimeenpanossa. Puolustushaarojen operaatioiden suunnittelu ja yhteensovittaminen sekä yhteisen vaikuttamisen suunnittelu toteutetaan osana suunnittelu- ja päätöksentekoprosessia ”operaatioesikunnan” johtamana.

Harjoituksen tavoitteena on, että harjoituksen jälkeen YE-kurssin ilma- ja merisotalinjan opiskelijat osaavat toimia oman puolustushaaraesikunnan suunnittelu- ja toimeenpanotehtävissä. Maasotalinjan opiskelijoiden tavoitteena on, että he osaavat toimia armeijakunnan esikunta-, operaatio-, aselaji- tai toimialapäällikön/vast tehtävissä.

Harjoituksen kolme keskeisintä tavoitetta ovat tilanteenarviointi, tilanteenmukainen päätöksenteko ja päätösten toimeenpano.

Sisältö:

Harjoituksen painopiste on toimeenpanossa. Puolustushaarojen operaatioiden suunnittelu ja yhteensovittaminen sekä yhteisen vaikuttamisen suunnittelu toteutetaan osana suunnittelu- ja päätöksentekoprosessia, operaatioesikunnan johtamana.

Harjoituksen operatiivisena tilanteena on maa-, meri- ja ilmahyökkäysten torjunta harjoitukseen määritetyllä operaatioalueella sekä taisteluihin liittyvä puolustushaarojen yhteistoiminta ja yhteinen vaikuttaminen.

Kirjallisuus:

Opintojaksoa tukevana kirjallisuutena käytetään aiemmissa YEK 57 operaatiotaidon harjoituksissa jaettua kirjallista sekä sähköistä (PVMOODLE:ssa julkaistua ja MATI-verkossa/vast tallennettua) materiaalia. EJH:ssa erikseen jaettavat operatiiviset harjoitusperusteet sekä muu erikseen jaettava materiaali. Pääosa materiaalista on laadittu tai siihen on tutustuttu OTH6 opintojaksolla.

Arviointi:

Opintojakson läpäiseminen edellyttää osallistumista harjoitusviikkojen lähiopetus-tapahtumiin. Harjoitukseen ei sisälly koulutyötä.

Suoritustapa:

Opetuksen pääosa toteutetaan sovelluttuna suunnitteluna esikuntatyöskentelynä.

Opintojakso (n.120 h) toteutetaan sotaharjoituksena kaksivaiheisesti:

Ensimmäisessä vaiheessa perehdytään tilanteeseen ja laaditaan tarvittavat peruste-asiakirjat esikuntatyöskentelynä.

Toisessa vaiheessa operatiivinen suunnitelma pannaan toimeen tilanteenmukaisessa sotapelissä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

EJH toteutetaan PV:n toimipisteissä eteläisen suomen alueella sekä MPKK:n omissa tiloissa. Harjoitukseen liittyy harjoitusjoukkoina Puolustusvoimien eri johtoportaita ja joukkoja. EJH harjoituksen johtaa MPKK:n vararehtori apunaan MPKKE:n henkilöstö.

Maasotalinjan eriytyvät opinnot**2YEKMA1.1 Yhtymän puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen OTH2 (5 op)****Osaamistavoite:**

Opiskelija osaa sotilasalueen (SAL-A) puolustustaistelun ja puolustuksen sekä paikallispuolustuksen suunnittelun perusteet sekä suunnitteluprosessin vaiheet 1 ja 2.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimintaympäristön tiedustelun suunnittelun ja toteutuksen, tuntee sotilasalueen joukkojen suorituskyvyn ja tuntee Vyötärön operaatioalueena sekä alueen sotahistoriallisesta näkökulmasta. Opiskelija tuntee rajajoukkojen käytön osana alueellista taistelua.

Sisältö:

Opintojakson ensimmäisen jakson tavoitteena on, että MAAVYHTSUPE:ssa esitetyistä suunnitteluvaiheista on käsitelty vaiheet suunnittelun käynnistäminen ja suunnitteluperusteiden määrittämisen vaiheesta alavaihe tilanteenarviointi.

Ensimmäisen viikon aikana opitaan suunnittelun käynnistämisvaiheeseen sekä suunnitteluperusteiden määrittäminen -vaiheeseen liittyen aselaji- ja toimialataktiikan perusteet opetuskeskustelussa.

Ensimmäisen viikon työskentelyn tuloksena syntyy osia esikunnan tilanteenarviointiasiakirjoista.

Opintojakson toisella jaksolla syvennetään opiskelijan tietämystä operaatioalueesta toteuttamalla toimintaympäristön tiedustelu. Jaksolla toteutetaan vierailu alueella vaikuttavaan yhteistyökumppaniin sekä sotahistoriallinen tarkastelu.

Opintojakson kolmannella jaksolla syvennetään taktista ajattelua toteuttamalla operatiivisen tehtävän esittely sekä laatimalla komentajan ja aselaji- ja toimialapäällikön operatiiviset suunnitteluperusteet.

Kirjallisuus:

- Maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet syyskuu 2010
- Kenttäohjesääntö 3.1. Maaoperaatiot 2014 (luonnos)
- Maavoimien taisteluopas 2015 (luonnos)
- Maasodankäynti 2015, alueellisten joukkojen taistelu (luonnos), MAAVE asiak MI5417
- Jääkäripataljoonan taisteluosaston ohje (JPTSTOS-O -ALJO), MAAVE asiak HJ340
- Logistiikkaopas (luonnos), MAAVE asiak MJ2426
- Pioneeritoimintaopas, 2011
- Kenttätykistöopas 2014
- Harjoitusvahvuudet A1 ja Harjoitusvahvuudet A2 (viimeisimmät)
- Yhtymän esikuntaopas (luonnos, 2007)
- Paikallispuolustuksen perusteet 2014
- Maavoimien taktiset merkit, MAAVE asiak MK10119
- Opintojakson aikana jaettava opintomateriaali

Arviointi:

OTH2:n tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan esikunnittain tuotosten kautta periaatteella suoritettu / täydennettävä. Opintokokonaisuuteen ei sisälly arvosteltavaa koulutystä.

Suoritustapa:

Opintojaksolla noudatetaan monimuoto-opetuksen periaatetta. Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (n.10 h), omatoimisesta opiskelusta (n. 20 h) sekä esikuntatyöskentelystä ml maastotiedustelu (n. 106 h).

Painopiste on esikuntatyöskentelyssä. Opintojakso toteutetaan pääosin esikuntatyöskentelynä käytännön suunnittelutyönä tehden Kainuun Sotilasalueen operatiivista suunnittelua. Harjoituksessa oppimisteorianä käytetään ongelmaperustaista oppimista.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintokokonaisuuden ensimmäinen ja kolmas viikko toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Luennot pidetään auditoriossa (Martola) ja esikunnat työskentelevät omissa luokissaan päärakennuksen toisen kerroksen luokkakäytävällä.

Opintokokonaisuuden toinen viikko toteutetaan Vyötärön operaatioalueella tukeutuen Kainuun Prikaatin toimitiloihin. Opintokokonaisuuden johtaa Taktiikan laitos.

2YEKMA1.5 Yhtymän hyökkäystaistelun suunnittelu OTH3 (3op)

Osaamistavoite:

Opintojakson jälkeen opiskelijat ovat harjaantuneet yhtymätasoisen hyökkäysoperaation suunnittelussa sekä operatiivisessa suunnittelussa ja yleisessä esikuntatyöskentelyssä armeijakunnan esikunnassa.

Sisältö:

Opintojakso muodostaa ensimmäisen vaiheen maavoimien operatiivisten reservien hyökkäystehtävän suunnittelusta. Suunnittelu toteutetaan normaaliolojen suunnittelun periaatteilla, tärkeimpänä suunnitteluperusteena ovat ylemmän johtoportaan komentajan operatiiviset suunnitteluperusteet. Yhtymän suunnitteluprosessista toteutetaan vaiheet 1 ja 2.

Ensimmäisen osajaksoson painopiste on operaatioalueella toteutettavassa toimintaympäristön tiedustelussa. Ensimmäisen osajaksoson alkuun ajoittuvat myös toimintalueella pidettävät muiden operatiivisten toimijoiden esitykset. Toimintaympäristön tiedustelu toteutetaan opiskelijoiden suunnittelemana ja osittain oppilasjohtoisena pienryhmytyöskentelynä.

Opintojakson toisella osajaksolla syvennetään tilanteenarviointia, toteuttaa operatiivisen tehtävän erittely, määrittää operaation perusrakenne ja laatia komentajan operatiiviset suunnitteluperusteet.

Kirjallisuus:

- Maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet syyskuu 2010
- Kenttäohjesääntö 3.1. Maaoperaatiot 2014 (luonnos)
- Maavoimien taisteluopas 2015 (luonnos)
- Maasodankäynti 2015, alueellisten joukkojen taistelu (luonnos), MAAVE asiakas MI5417
- Jääkäripataljoonan taisteluosaston ohje (JPTSTOS-O -ALJO), MAAVE asiakas HJ340
- Logistiikkaopas (luonnos), MAAVE asiakas MJ2426
- Pioneeritoimintaopas, 2011
- Kenttätökieltoopas 2014
- Harjoitusvahvuudet A1 ja Harjoitusvahvuudet A2 (viimeisimmät)

- Yhtymän esikuntaopas (luonnos, 2007)
- Maavoimien taktiset merkit, MAAVE asiak MK10119

Arviointi:

OTH3:n tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan esikuntien tuotoksilla periaatteella hyväksytty / täydennettävä.

Opintojaksoon sisältyy numeraalisesti 0 – 5 arvosteltava sovellettu koulutyö (6h), jossa mitataan opintojaksojen OTH2 ja OTH3 osaaminen. Koulutyön painoarvo on 50 % YEK:n operaatiotaidon ja taktiikan arvosanasta.

Suoritustapa:

Opintojaksolla noudatetaan monimuoto-opetuksen periaatetta. Operaatiotaidon perusteisiin perehdytään luento-opetuksen ja esikuntatyöskentelyn puitteissa. Opintojaksolla työskentelyn tukena käytetään Maavoimien tietojärjestelmää (MATI 1) ja sen JOHLA-08 sovellusta.

Työskentely painottuu operatiivisen suunnitteluprosessin mukaiseen työskentelyyn esikunnissa, painopiste ensimmäisellä viikolla on vaiheissa 1 ja 2 (suunnittelun aloittaminen ja suunnitteluperusteiden määrittäminen).

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (n. 8 h), omatoimisesta opiskelusta (n. 8 h) sekä esikunta- ja työryhmätyöskentelystä (n. 72 h).

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakson ensimmäinen viikko toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa ja Reserviupseerikoulussa. Toinen viikko toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Luennot pidetään ja esikunnat työskentelevät omissa luokissaan päärakennuksen toisen kerroksen luokkakäytävällä.

Opintokokonaisuuden johtaa Sotataidon laitos. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos osallistuu opintojakson toteutukseen erikseen määritettävällä tavalla.

2YEKMA1.6 Yhtymän hyökkäystaistelu, sotapeli OTH4 (5 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson jälkeen opiskelijat tietävät yhtymän (AK) hyökkäysoperaation suunnittelun ja toteutuksen periaatteet. Opiskelijoilla on taito hyödyntää edellisessä harjoituksessa laadittuja komentajan operatiivisia suunnitteluperusteita ja taito laatia yhtymän toiminta-ajatus ja operaatiosuunnitelma aselaji- ja toimialalitteineen.

Opiskelijoilla on oltava kyky sotapelin järjestämiseen, esikunnan työskentelyn johtamiseen sekä kyky itsenäiseen työskentelyyn omassa tehtävässä.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään Suomen maavoimien hyökkäykselliset operaatiot Talvi- ja Jatkosodassa, armeijakunnan hyökkäyksen suunnittelun ja toteutuksen periaatteet, toimintavaihtoehtojen laatiminen, toimintavaihtoehtojen analysointi, sotapelin valmistelu ja toteutus, päätöksentekoesittely, toiminta-ajatuksen laatiminen ja esittely sekä operaatiosuunnitelman laatiminen ja katselmointi.

Ensimmäisellä osajaksolla jatketaan edellisen opintojakson aikana tehtyä suunnittelua, työskentelyn painopisteenä on omien toimintavaihtoehtojen laatiminen, vaihtoehtojen vertailu ja yhtymän toiminta-ajatuksen laatiminen.

Toisella osajaksolla täydennetään esikunnan suunnittelutyötä, painopisteenä yhtymän operaatiosuunnitelman keskeisten osien laatiminen. Opetusta täydennetään eri ohjeistuksella laadittavien erityistarkastelujen esittelyllä.

Kirjallisuus:

- Maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet syyskuu 2010
- Kenttäohjesääntö 3.1. Maaoperaatiot 2014 (luonnos)
- Maavoimien taisteluopas 2015 (luonnos)
- Maasodankäynti 2015, alueellisten joukkojen taistelu (luonnos), MAAVE asiak MI5417
- Jääkäripataljoonan taisteluosaston ohje (JPTSTOS-O -ALJO), MAAVE asiak HJ340
- Logistiikkaopas (luonnos), MAAVE asiak MJ2426
- Pioneeritoimintaopas, 2011
- Kenttätukikistööpas 2014
- Harjoitusvahvuudet A1 ja Harjoitusvahvuudet A2 (viimeisimmät)
- Yhtymän esikuntaopas (luonnos, 2007)
- Maavoimien taktiset merkit, MAAVE asiak MK10119

Arviointi:

OTH4:n tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan esikunnittain tuotoksilla periaatteella suoritettu / täydennettävä.

Opintokokonaisuuteen ei sisälly arvosteltavaa koulutyötä.

Suoritustapa:

Harjoituksessa noudatetaan monimuoto-opetuksen periaatetta sekä ongelma-perustaista oppimisen näkökulmaa. Harjoituksessa työskentelyn tukena käytetään Maavoimien tietojärjestelmää (MATI) ja sen JOHLA- sovellusta.

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (10 h), omatoimisesta opiskelusta (20 h) sekä esikuntatyöskentelystä (90 h).

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintokokonaisuus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Luennot pidetään auditoriossa (Martola) ja esikunnat työskentelevät omissa luokissaan päärakennuksen toisen kerroksen luokkakäytävällä. Harjoituksessa saavutettua aineistoa ja osaamista syvennetään opintojaksoa seuraavalla viikolla MPKK:n toimeenpanemassa so-tapelissä. Opintokokonaisuuden johtaa Sotataidon laitos.

2YEKMA1.4 Yhtymän operatiivinen suunnittelu OTH5, kotityö (2 op)**Osaamistavoite:**

Opintojakson jälkeen opiskelija hallitsee maavoimien yhtymän operatiiviseen suunnitteluun ja johtamiseen liittyvien laajojen asiakokonaisuuksien itsenäisen laatimisen. Lisäksi opiskelija on harjaantunut ja häntä on testattu itsenäisessä operatiivisessa ajattelussa ja taidossa analysoida annettuja tilanteita ja tehtäviä.

Sisältö:

Opintojakso alkaa koulutyöllä Maanpuolustuskorkeakoulun luokissa.

”Kotityö” tehdään Santahaminassa opiskelijan itse valitsemassa paikassa ottaen huomioon turvallisuutta koskevat määräykset. Kotityö oheismateriaaleineen palaute-taan viikon lopussa määräaikaan mennessä. Palautustilaisuuden yhteydessä järjeste-tään suullinen kuulustelu (mahdollisesti taltioidaan/nauhoitetaan), jossa opiskelija esittelee ja perustelee laatimiaan taktisia ratkaisuja opettajakollegiolle.

Harjoituksen palautetilaisuus järjestetään opetustapahtumana.

Kirjallisuus:

- OTH1-OTH4 -kirjallisuus ja tuotettu aineisto
- Opettajien laatimat operatiiviset suunnitteluperusteet, jotka jaetaan opintojakson aluksi

Arviointi:

Opintojakson tavoitteiden saavuttaminen perustuu koulu- ja kotityön sekä suullisen kuulustelun arvosteluun.

Opintojaksoon sisältyy numeraalinen (0–5) arvostelu, jossa mitataan opintojaksojen OTH1-4 osaaminen. Kotityön painoarvo on 50 % YEK:n operaatiotaidon ja tak-tiikan arvosanasta.

Suoritustapa:

Harjoituksessa noudatetaan ongelmaperustaista oppimisen näkökulmaa ja työsken-telyn tukena käytetään Maavoimien tietojärjestelmää (MATI) ja sen JOHLA- sovel-

lusta. Opintojakson tilanne ja tehtävät voivat sisältää sekä aikaisemmin opetettuja että uusia asioita.

Opintojakso koostuu koulutyöstä (8 h) ja kotityöstä (32 h).

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakso toteutetaan Santahaminassa laatimalla itsenäisesti kotityönä operatiiviseen suunnitteluun liittyviä osakokonaisuuksia käskettyihin tehtäviin. Opintokokonaisuus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulun päärakennuksen luokissa sekä opiskelijamajoituksessa. Opintokokonaisuuden johtaa Sotataidon laitos.

Merisotalinjan eriytyvät opinnot

2YEKME1.5 Meripuolustuksen normaaliajan ja poikkeusolojen operatiivinen suunnittelu OTH2 (5 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija osaa meripuolustuksen normaaliajan ja poikkeusolojen operatiivisen suunnittelun perusteet, suunnitteluprosessin vaiheet 1 ja 2 ja osia vaiheesta 3.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimintaympäristön tiedustelun suunnittelun ja toteutuksen, tuntee meripuolustuksen joukkojen suorituskyvyn ja tuntee Saaristomeren alueen operaatioalueena sekä alueen sotahistoriallisesta näkökulmasta. Opiskelija tuntee rajajoukkojen (merivartiojoukot) käytön osana meripuolustuksen taistelua.

Sisältö:

Opintojakson ensimmäisellä jaksolla kerrataan perusteet maastontiedustelun toteuttamisesta ja toteutetaan maastontiedustelu Ahvenanmaan pääsaaren alueelle. Jakson aikana perehdytään Saaristomeren operaatioalueeseen Merivoimien esikunnassa ja Rajavartiolaitoksen, (Länsi-Suomen merivartiosto LSMV), toimintaan alueella. Jakson aikana laaditaan maasto- ja olosuhdeanalyysi läntisestä operaatioalueesta (Ahvenanmaa).

Toisen osajakson ensimmäisellä viikolla opetetaan merivoimien näkökulmasta operatiivisen suunnitteluprosessin vaihe 2, suunnitteluperusteiden määrittelyminen. Osajakso päättyy operatiivisen tehtävän esittelyyn ja sen perusteella laadittavaan komentajan operatiiviset suunnitteluperusteet asiakirjaan.

Toisen osajakson jälkimmäisellä viikolla syvennetään taktista osaamista siirtymällä operatiivisen suunnitteluprosessin vaiheeseen 3, toiminta-ajatuksen laatiminen ja omaksutaan perusteet eri aselajien ja toimialojen suunnittelusta.

Opintojakso toteutetaan Turussa ja Ahvenanmaalla suoritettavana maastontiedusteluna (1 vko) sekä Maanpuolustuskorkeakoululla kahden viikon mittaisena luokkaopetuksena sekä esikuntatyöskentelynä.

Kirjallisuus:

- Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP), kesäkuu 2009
- KO 3.2 Merioperaatiot
- MERIV:n OPKE MOK
- Merivoimien operatiivinen konsepti 2025, versio 1.0 14.2.2012
- Harjoitusvahvuudet A1, -12
- Harjoitusvahvuudet A2
- Venäjän merivoimien taktiikasta Itämeren alueella 2011. Merivoimien sotilastiedustelun ilmoitus 20.9.2011 (ST II)
- Laivastotaktiikka 2012
- PV Logistiikkaopas
- Ilmatorjuntaopas 2014
- Informaationsodankäynnin ohje (2006)
- Yhtymän esikuntaopas (luonnos, 2007)
- Yhtymän taisteluohejesääntö (luonnos), TaktL, Julkaisusarja 3, n:o 5/2000
- Opintojakson aikana jaettava opintomateriaali.

Oheiskirjallisuus:

- Ahvenanmaan sopimukset vuosilta 1856, 1922 ja 1940 osoitteessa www.finlex.fi/sopimukset
- Sotilasaikakauslehdessä 4/2007 oleva amiraali Bo Österlundin kirjoitus Ahvenanmaan hallinnosta, demilitarisoinnista ja neutralisoinnista (SAL 4/2007, s. 16–20)
- Tiede ja Ase no 63/2005 (s. 22 alkaen) Petteri Joukon artikkeli: Suunnitelmat Ahvenanmaan puolustamiseksi kylmän sodan ensimmäisinä vuosikymmeninä
- Valtiosopimus 1922
- Valtiosopimus 1940
- Future War at Sea by Milan Vego

Arviointi:

OTH2:n tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan henkilökohtaisella sovelletulla koulutyöllä (5h). Koulutyö arvioidaan asteikolla 0 – 5.

Suoritustapa:

Opintojaksolla noudatetaan monimuoto- opetuksen periaatetta. Opiskelijat toimivat esikuntakokoonpanossa muodostaen Merivoimien esikunnan suunnittelu-keskuksen suunnitteluryhmiä (1–2 ryhmää). Suunnitteluryhmät suunnittelevat ja

toteuttavat harjoituksen suunnitteluryhmän johtajien johdolla. Opettajat tukevat opiskelijoita heidän tehtäviinsä liittyen. Opiskelijat laativat operatiivisen suunnitteluprosessin tuotteita sekä yhteisesti että harjoituksen aikaisen aselaji- ja toimialajaon tehtävänsä mukaisesti.

Harjoituksessa oppimisteorianaa käytetään ongelmaperustaista oppimista. OTH 1 ja 2 opintojaksoilla saadut kokemukset muodostavat osan tietoperustaa ja opiskelijoiden osaamista siirryttäessä OTH3 opintojaksolle.

Opintojakso toteutetaan pääosin esikuntatyöskentelynä käytännön suunnittelutyönä tehden Merivoimien esikunnan operatiivista suunnittelua.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintokokonaisuuden ensimmäinen viikko toteutetaan Turussa ja Ahvenanmaalla. Toinen ja kolmas viikko toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Luennot ja esikuntatyöskentely pidetään luokassa (Arkadia) päärakennuksen toisen kerroksen luokkakäytävällä.

Opintokokonaisuudesta vastaa Taktiikan laitos.

2YEKME1.2 Meriyhteyksien turvaaminen OTH3 (3 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on syventää opiskelijoiden osaamista meriliikenteen turvaamis- ja johtamisjärjestelyissä valtakunnallisella tasalla ja että he ymmärtävät satamien käytön merkityksen valtakunnallisella ja alueellisella tasalla. Opintojakson jälkeen opiskelija on syventänyt tietojaan meripuolustuksen operatiivisen suunnittelun alalla aloittamalla suunnitteluprosessin vaihe 3.

Sisältö:

Opintojakson ensimmäisen osajakson tavoitteena on syventää opiskelijoiden tietämystä meriliikenteen merkityksestä Suomen huoltovarmuuden osana ja meriliikenteen turvaamis- ja johtamisjärjestelyistä poikkeusoloissa. Ensimmäisen osajakson aikana perehdytään satamien merkitykseen valtakunnallisesti ja alueellisesti. Osajakson toimeenpannaan pääsääntöisesti Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) merenkulkualan tiloissa Helsingin Pasilassa.

Opintojakson toisen osajakson tavoitteena on jatkaa ja syventää OTH2:ssa aloitettua merivoimien operatiivista suunnitelmaa laatimalla operatiivisen suunnitteluprosessin vaiheen 3 tuotteet, komentajan päätöksentekoesittelymateriaali, toteutetaan sotapeli ja komentajan päätöksentekoesittely.

Kirjallisuus:

- Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP), kesäkuu 2009
- Maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet, syyskuu 2010
- Merivoimien harjoitusvahvuudet A1, -12.
- KO3
- KO 3.2 Merioperaatiot
- YT-sopimukset; PV-LIVI, PV-TRAFI
- Merivoimien operatiivinen konsepti 2025, versio 1.0 14.2.2012
- Harjoitusvahvuudet A2
- Kenttäohjesääntö yleinen
- Opintojakson aikana jaettava opintomateriaali.
- Milan Vego, Soviet Naval Tactics s. 268–281
- Mahan, Influence of Seapower upon history s. 25–81

Arviointi:

OTH3:n tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan esikuntien tuotosten kautta hyväksytty / hylätty periaatteella.

Suoritustapa:

Opintojaksolla noudatetaan monimuoto-opetuksen periaatetta. Opintojakson toimintaympäristönä on Pohjoinen Itämeri, Saaristomeri ja Suomenlahti.

Opetusjakso sisältää Trafin Merenkulutoimialan tiloissa pidetyt asiantuntijaluennot, jotka ovat avoimia kaikille opetusjaksoon osallistuville yhteistyökumppaneille ja asiantuntijoille. Tarkoituksena on luoda mahdollisuus tiedon jakamiseen, hankkimiseen ja verkottumiseen myös muille viranomaisille, ei pelkästään yleisesikuntaupseerikurssin opiskelijoille.

Harjoituksessa oppimisteorianä käytetään ongelmaperustaista oppimista. OTH 1 ja 2 opintojaksoilla saadut kokemukset muodostavat osan tietoperustaa ja opiskelijoiden osaamista siirryttäessä OTH3 opintojaksolle.

Operaatiotaidon perusteisiin perehdytään luento-opetuksen ja esikuntatyöskentelyn puitteissa. Opintojakson jälkimmäinen osa toteutetaan pääosin esikuntatyöskentelynä käytännön suunnittelutyönä tehden Merivoimien esikunnan operatiivista suunnittelua.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakson ensimmäinen viikko toteutetaan Liikenteen Turvallisuusvirasto Trafin tiloissa Pasilassa. Toinen viikko toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Opintokokonaisuuden johtaa Sotataidon laitos.

2YEKME1.6 Meripuolustuksen poikkeusolojen operaatiot OTH4 (5 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson jälkeen opiskelijoiden osaa meripuolustuksen operaatioiden suunnittelun ja toimeenpanon periaatteet.

Opiskelijat tuntevat meripuolustuksen joukkojen, aselajien ja toimialojen toimintojen yhdistämisen osana meripuolustuksen operaatiota. Opiskelijoilla on oltava taito laatia merivoimien toiminta-ajatus, alustavat toiminta-ajatukset erikseen nimettyihin merioperaatioihin (FINGOP liite F-3). Opiskelijoilla on oltava kyky sotapelin järjestämiseen, esikunnan työskentelyn johtamiseen sekä kyky itsenäiseen työskentelyyn omassa tehtävässä.

Sisältö:

Ensimmäisen osajakson aluksi opiskelijoille kerrataan OTH3:n aikana laaditut suunnitteluasiakirjat ja operatiivisen tehtävän esittelyn yhteydessä annetut kommenttien päätökset ja suunnitteluohjeet. Viikkoon sisältyy vierailut Merivoimien esikunnassa, Etelä-Suomen johtamisjärjestelmäkeskuksessa ja 2. Logistiikkarykmentissä.

Merivoimien esikunnassa toteutettavalla aselaji/vast opetuksella perehdytään merivoimien aselajisuunnitelmiin. Toisena tavoitteena on antaa oppilaille näkemys MERIVE:n toimialojen ajankohtaisista asioista ja tehtäväkentästä. LOGL:n ja PVJJK:n vierailuilla luodaan ymmärrys molempien organisaatioiden keskeisistä tehtävistä ja merkityksestä merivoimien operaatioiden kannalta.

Toisen osajakson keskeisenä teemana on laatia erikseen nimettyjen merioperaatioiden alustavat toiminta-ajatukset. Oppilaat laativat 2–3 oppilaan ryhmissä käsketyn merioperaation (toiminta-ajatuksen ml kuva ja alustavat tehtävät alajohtoportaille.) Opettajat ohjaavat ryhmien työskentelyä siten, että tuotteista tulee korkeatasoisia ja malliksi kelpaavia. Laaditut osuudet esitellään linjalle yhteisesti ja käydään opetuskeskustelu vastaavan opettajan johdolla.

Kolmannella osajaksolla laadittu toiminta-ajatus testataan sotapelissä. Oppilaat muodostavat MERIVE:n operatiivisen suunnitteluryhmän, joka laatii tilanteen edellyttämiä suunnitelmia ja operaatiokäskyjä erillisen pelisuunnitelman antamien syötteiden mukaisesti. EUK:n merisotalinjan oppilaat muodostavat merivoimien yhtyminen suunnitteluryhmät. Keskeisenä teemana on rinnakkainen operatiivinen suunnittelu poikkeusoloissa tilanteen mukaisessa toiminnassa.

Kirjallisuus:

- Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP), kesäkuu 2009

- KO3, KO3.2
- Merivoimien operatiivinen konsepti 2025, versio 1.0 14.2.2012
- MERIV:n OPKE MOK
- Laivastotaktiikka 2012
- OTH1-3 -aineisto
- Opintojakson aikana jaettava opintomateriaali.

Arviointi:

OTH4:n tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan esikunnittain tuotosten kautta ja opetuskeskusteluissa hyväksytty / hylätty periaatteella.

Suoritustapa:

Harjoituksessa noudatetaan monimuoto-opetuksen periaatetta sekä ongelmaperustaista oppimisen näkökulmaa.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintokokonaisuus toteutetaan Turussa ja Maanpuolustuskorkeakoulussa. Viikkoon sisältyy vierailut Merivoimien esikunnassa, Etelä-Suomen johtamisjärjestelmäkeskuksessa ja 2. Logistiikkarykmentissä.

Opintojakson toteutuksesta vastaa Sotataidon laitos.

2YEKME1.7 Meripuolustuksen operatiivinen suunnittelu OTH5, kotityö (2 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson kokonaistavoitteena on, että opiskelija hallitsee puolustushaaran operatiiviseen suunnitteluun ja johtamiseen liittyvien laajojen asiakokonaisuuksien itsenäisen laatimisen. Lisäksi opiskelijaa harjaannutetaan ja testataan itsenäisessä operatiivisessa ajattelussa ja taidossa analysoida annettuja tilanteita ja tehtäviä.

Sisältö:

Opintojakso toteutetaan Santahaminassa opiskelijan itse valitsemissa paikassa ottaen huomioon turvallisuutta koskevat määräykset. Kotityössä käsiteltävä ja laadittava aineisto on luottamuksellista (TLL III), josta johtuen opiskelijan työskentelypaikka voi olla oman linjan käyttöön osoitettu luokka tai asuinrakennus. Harjoituksen palautetilaisuus järjestetään opetustapahtumana. Palautustilaisuudessa opettajat antavat palautteen opiskelijoiden laatimista asiakirjoista.

Kirjallisuus:

Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP), kesäkuu 2009
Maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet

OTH1-OTH4- aineisto

Opettajien laatimat operatiiviset suunnitteluperusteet

Arviointi:

OTH5:n tavoitteiden saavuttaminen perustuu kotityön arvosteluun.

Koulutyö arvioidaan asteikolla 0 – 5.

Suoritustapa:

Opintojakson aikana opiskelija laatii puolustushaaransa operatiiviseen suunnitelmaan ja johtamiseen liittyviä laajoja asiakokonaisuuksia itsenäisesti. Lisäksi opiskelijaa harjaannutetaan ja testataan itsenäisessä operatiivisessa ajattelussa ja taidossa analysoida annettuja tilanteita ja tehtäviä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintokokonaisuus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulun päärakennuksen 2. kerroksen luokissa sekä opiskelijamajoituksessa. Opintojakson toteutuksesta vastaa Sotataidon laitos.

Ilmasotalinjan eriytyvät opinnot

2YEKIL1.5 Ilmapuolustuksen alueellinen suunnittelu ja johtaminen OTH2 (5 op)

Osaamistavoite:

Ilmasotalinjan eriytyvän opintojakson kokonaistavoitteena on, että opiskelija osaa soveltaa ilmasotaopin teorioita ja joukko-osastojen alueellisia eroja operatiivisessa suunnittelussa sekä osaa tärkeimpien yhteistoimintaosapuolien vaikutuksen suunnitteluun sekä niihin liittyvät yhteistoiminta-asiat.

Opintojakson jälkeen oppilas osaa soveltaa suunnitteluprosessin vaiheita 1 ja 2, siten että osaaminen tukee OTH3-vaiheen toteutusta (suunnitteluprosessin vaihe 3).

Sisältö:

Opintojaksolla syvennetään OTH 1:n yhteistä opetusta ilmasotaopin näkökulmasta. Opintojakson aikana perehdytään ilmapuolustuksen kokonaisuuteen ja sen alueellisiin erityispiirteisiin sekä aselajitoimintojen (vast.) perusteisiin. Opintojakson oppisisältöä tarkastellaan operatiivisen suunnitteluprosessin vaiheen 2 näkökulmasta.

Opintojakson ensimmäisellä osajaksolla (viikot 1 ja 2) keskeisenä tavoitteena on tarjota opiskelijoille mahdollisuus vertailla eri lennostojen näkökulmia omien ope-

raatioiden suunnittelun ja toteuttamisen osalta. Käytännössä tavoitteena on selvittää oppilaille Satakunnan lennoston normaaliolojen poikkeuksellinen rooli, Karjalan lennoston osalta kaakkaisen operaatiosuunnan merkitys lennoston operatiivisessa suunnittelussa ja vastaavasti Lapin lennoston vierailun aikana syvennyttään tulevaisuuden näkökulmaan miten Suomi voi tai miten sen tulisi hyödyntää pohjoista ulottuvuutta strategisesta ja taloudellisesta näkökulmasta. Lisäksi Lapin lennoston opintomatkan aikana tutustutaan Kuolan alueen erityispiirteisiin. Opintomatkan aikana tutustutaan joukko-osastojen rooleihin ilmasta-maahan toiminnan kehittämisessä. Ensimmäisen osajakson aikana perehdytään myös sotilasalueiden suunnitteluun osana ilmapuolustuksen suunnitteluperusteita.

Toisen osajakson (viikko 3) tavoitteena on oppia soveltamaan aiemmin opittuja kokonaisuuksia operatiivisen suunnittelun vaiheen II toteutuksessa. Kolmannella viikolla opetus toteutetaan luokkaopetuksena pääosin ryhmätyöskentelynä. Viikon alussa esitellään harjoituksen kahden ensimmäisen viikon aikana syntynyt muistio. Muistio jaetaan kaikille linjan opiskelijoille lähtökohdaksi OTH3 -harjoitukseen.

Kirjallisuus:

Opetusta tukeva materiaali määritetään opintojakson alussa.

Arviointi:

OTH2:n tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan ryhmätöiden tuotosten kautta periaatteella hyväksytty / hylätty. Opintokokonaisuuteen ei sisälly arvosteltavaa koulutyötä. Opintojakson aikana laadittavasta muistiosta annetaan oppilaille henkilökohtainen palaute.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (noin 47 h), omatoimisesta opiskelusta (noin 20 h) sekä esikuntatyöskentelystä (noin 39 h).

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Ensimmäisen viikon opetus toteutetaan Santahaminassa sekä PSPR:ssa ja SATLSTO:ssa.

Toisella viikolla opetus toteutetaan KARLSTO:ssa ja LAPLSTO:ssa.

Kolmannella viikolla ryhmätyöt ja opetus toteutetaan Santahaminassa.

Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan laitoksen ilmasotaopetusryhmän pääopettaja.

2YEKIL1.6 Ilmapuolustuksen operatiivinen suunnittelu OTH3 (3 op)

Osaamistavoite:

Ilmasotalinjan eriytyvän opintojakson kokonaistavoitteena on, että opiskelija osaa FINGOP -prosessin mukaisen ilmavoimien operatiivisen suunnittelun ja johtamisen kokonaisuuteen liittyvät tekijät. Prosessin osaamisen ohella tavoitteena on, että opiskelijoille syntyy realistinen käsitys ilmapuolustuksen eri osatekijöiden operatiivisista käyttöperiaatteista.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa muodostaa ilmavoimien operatiivisen tehtävän, osaa laatia puolustushaaran komentajan operatiiviset suunnitteluperusteet, osaa laatia ilmavoimien toiminta-ajatuksen, osaa laatia joukkotarveluettelon sekä toteuttaa sotapelin järjestelyt.

Sisältö:

Opintojakson alussa opiskelijoista muodostetaan 2 suunnitteluryhmää, joiden tavoitteena on laatia ilmavoimien toiminta-ajatusasiakirja tärkeimpine liitteineen.

Ensimmäisen viikon aluksi opiskelijoille kerrataan oppitunneilla operatiivisen suunnitteluprosessin (vaihe 3) keskeinen käsitteistö ja -sisältö. Lisäksi ilmapuolustuksen toimintavaihtoehtojen laatimisen tueksi opetetaan hävittäjä- ja ilmatorjunnan keskeisiä käyttöperiaatteita.

Toisen viikon aluksi opetetaan sotapelin toteuttamisperiaatteet ja esitellään tietoteknisiä työkaluja sotapelin toteuttamiseksi. Sen jälkeen suunnitellaan, toteutetaan ja dokumentoidaan varsinainen sotapeli ja vaihtoehtojen vertailu sekä laaditaan materiaali päätöksentekoesittelyä varten. Esittelyn jälkeen laaditaan ilmavoimien toiminta-ajatuksen keskeinen sisältö.

Opintojakson päätteeksi toteutetaan opetuskeskustelu ja opintojakson palautetilaisuus.

Viikon päätteeksi pidetään sovellettu koulutyö.

Kirjallisuus:

Opetusta tukeva materiaali määritetään opintojakson alussa.

Arviointi:

OTH3:n tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan esikuntien tuotoksilla periaatteella hyväksytty / täydennettävä. Opintojakson päätteeksi järjestetään OTH2:n ja OTH3:n opetuksen ydinainesta mittaava sovellettu koulutyö. Sovellettu koulutyö (6h) arvostellaan numeraalisesti 0 – 5, jossa mitataan opintojaksojen OTH2 ja OTH3 osaaminen. Koulutyön painoarvo on 50 % YEK:n operaatiotaidon ja taktii-

kan arvosanasta. Opintojakson koulutyö on ainutkertainen, eikä siitä saatua arvosanaa ole mahdollista korottaa.

Suoritustapa:

Opintojakso toteutetaan suunnitteluryhmäkokoontamisessa Santahaminassa. Opiskelijoista muodostetaan suunnitteluryhmä, jonka tehtävien puitteissa opiskelijoiden ilmapuolustuksen aselaji- ja toimialatietämystä syvennetään.

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (noin 13 h) sekä esikuntatyöskentelystä (noin 52 h).

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opetus toteutetaan kokonaisuudessaan Santahaminassa. Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan laitoksen ilmasotaopetusryhmän pääopettaja.

2YEKIL1.3 Ilmapuolustuksen valtakunnallinen suunnittelu ja johtaminen OTH4 (5 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson keskeisenä tavoitteena on, että oppilas ymmärtää ilmapuolustuksen suorituskyvyn osatekijät, niiden käytön ja kehittämisen sekä ilmapuolustuksen valtakunnallisen johtamisen. Opintojakson jälkeen opiskelija:

- tietää Pääesikunnan organisaation ja tehtävät ilmapuolustuksen suunnittelun kannalta,
- tietää ilmapuolustuksen valtakunnalliset (PE) suunnitteluperusteet, operatiiviset tehtävät ja vaatimukset sekä vuoden 2015 jälkeiset tärkeimmät muutostekijät,
- tietää ilmatorjunnan ja maavoimien ilmailun valtakunnallisen suunnittelun ja johtamisen ja sen kehitysnäkymät osana ilmapuolustusta (perusteet OTH 1–3),
- tietää ilmavoimien valtakunnalliset suunnitteluperusteet, operatiiviset tehtävät ja operatiivisen johtamisen osana ilmapuolustusta (perusteet OTH 1–3),
- tietää ilmavoimien nykytilan ja vuoden 2015 jälkeiset tärkeimmät muutostekijät,
- tietää ilmavoimien operaatiokeskuksen (IOK) rakenteen ja toiminnan,
- tietää ilmavoimien tärkeimpien ilmapuolustuksen operatiivisten suunnitelmien rakenteen ja sisällön sekä ymmärtää käsky- ja asiakirjahierarkian,
- tietää ilmapuolustuksen kehittämisohjelman, tavoitetilan ja suorituskykyvaatimukset,
- tietää ilmapuolustuksen tutkimus- ja kehittämistoiminnan,
- osaa muodostaa näkemyksen ilmapuolustuksen operatiivisen suunnittelun kokonaisuudesta (perusteet OTH 1–3) sekä
- ymmärtää ilmapuolustuksen operatiivisen suunnittelun ja johtamisen laaja-alaisuuden ja suunnitelmien toimeenpanon pitkäjänteisyyden (perusteet OTH 1–3).

Sisältö:

Opintojakso koostuu kolmesta osajaksosta:

- Ensimmäisellä osajaksolla perehdytään ilmapuolustuksen valtakunnalliseen suunnitteluun Pääesikunnan ja tärkeimpien muiden valtakunnallisten suunnittelijoiden roolista.
- Toisella osajaksolla toteutetaan opintomatka Ilmavoimien esikuntaan. Opintomatalla syvennyttään ilmapuolustuksen suunnitteluun Ilmavoimien esikunnan tasolla.
- Kolmannella osajaksolla syvennetään ilmapuolustuksen suunnittelua ja kehittämistä analysoimalla keskeisiä ilmapuolustuksen suorituskyvyn osatekijöitä tai osallistumalla laajaan sotapeliin. Opintojakson kokonaisuus syvennetään tekeillä laaja harjoitustyö ilmapuolustuksen ajankohtaisen suorituskyvyn kehittämistä. Ensimmäisen ja toisen viikon järjestystä voi tarvittaessa muuttaa.

Kirjallisuus:

Opetusta tukeva materiaali määritetään opintojakson alussa.

Arviointi:

OTH4:n tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan työryhmittäin tuotosten kautta periaatteella hyväksytty / hylätty. Vaihtoehtoisesti kurssilaiset laativat henkilökohtaisen oppimispäiväkirjan, joka arvioidaan hyväksytty/hylätty periaatteella. Opintokokonaisuuteen ei sisälly arvosteltavaa koulutystä.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (noin 33 h) sekä esikuntatyöskentelystä (noin 51h).

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opetus toteutetaan Santahaminassa sekä opintomatkoina Pääesikuntaan, Ilmavoimien esikuntaan, Maavoimien esikuntaan sekä Merivoimien esikuntaan. Opintojakson toteutuksesta vastaa Sotataidon laitoksen ilmasotaopetusryhmän pääopettaja.

2YEKIL1.7 Ilmapuolustuksen suunnittelu OTH5 kotityö (2 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson kokonaistavoitteena on, että opiskelija hallitsee ilmavoimien operatiiviseen suunnitteluun ja johtamiseen liittyvien laajojen asiakokonaisuuksien itsenäisen laatimisen. Lisäksi opiskelijaa harjaannutetaan ja testataan itsenäisessä operatiivisessa ajattelussa ja taidossa analysoida annettuja tilanteita ja tehtäviä.

Sisältö:

OTH5 alkaa koulutyöllä maanantaina Santahaminassa päärakennuksen 2.kerroksen luokissa.

Kotityö tehdään Santahaminassa opiskelijan itse valitsemassa paikassa ottaen huomioon turvallisuutta koskevat määräykset. Kotityö oheismateriaaleineen palauteaan perjantaina määräaikaan mennessä opintojakson johtajalle. Harjoituksen palautetilaisuus järjestetään opetustapahtumana.

Kirjallisuus:

Kurssin aikana jaettu sekä tuotettu materiaali sekä harjoituksen operatiiviset perusteet sekä tehtäviin liittyvä aineisto, joka jaetaan koulutyön alussa.

Arviointi:

OTH5:n tavoitteiden saavuttaminen perustuu koulu-/ kotityön arvosteluun. Opintojaksoon sisältyy numeraalinen (0–5) arvostelu, jossa mitataan opintojaksojen OTH1–4 osaaminen. Kotityön painoarvo on 50 % YEK:n operaatiotaidon ja taktiikan arvosanasta.

Suoritustapa:

Harjoituksessa noudatetaan ongelmaperustaista oppimisen näkökulmaa. Opintojakso koostuu koulutyöstä (8 h) ja kotityöstä (32 h), jotka voidaan tarvittaessa yhdistää.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintokokonaisuus toteutetaan Santahaminassa.

3.2.2.2 Strategia 9 op**2YEK2.8 Kokonaismaanpuolustus ja yhteiskunnan turvallisuus, (3 op)****Osaamistavoite:**

Opintojakson aikana tarkastellaan yleisesti kansallista turvallisuutta ja erityisesti yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen liittyviä kokonaisuuksia. Opiskelija osaa käsitellä laaja-alaisesti kansallisen turvallisuuspolitiikan ja puolustuspolitiikan keskeisiä kysymyksiä sekä ulkoiseen ja sisäiseen turvallisuuteen sekä viranomaisyhteistoimintaan liittyviä ajankohtaisia teemoja.

Opiskelijalla on valmiudet pohtia puolustusratkaisuun sekä puolustuksen uskottavuuteen ja asevelvollisuuteen liittyviä teemoja. Opiskelija osaa arvioida yhteiskun-

nan kokonaisturvallisuuteen ja puolustusjärjestelmän kehittämiseen liittyviä tekijöitä, ajankohtaisia ilmiöitä ja muutostarpeita useasta eri näkökulmasta (poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen).

Sisältö:

- Yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden konsepti ja laajan turvallisuuden käsite
- Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen
- Asevelvollisuuden tulevaisuus
- Suomen talouden kehitysnäkymät
- Kyberturvallisuus

Kirjallisuus:

- Tietoja Suomen kokonaismaanpuolustuksesta (uusin)
- Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia (uusin)
- Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka (uusin)
- Suomen kyberturvallisuusstrategia
- Sivonen, Pekka. 2013. Suomalaisia näkökulmia strategian tutkimukseen (erikseen käsketyt artikkelit)
- Sipilä, Joonas. 2013. Asevoiman järjestämisen tavat ja Suomi. Teoksessa Mäkinen, Juha (toim.). Asevelvollisuuden tulevaisuus.

Arviointi:

Opintojakso tentitään muiden strategian opintojaksojen kanssa Kriisinhallinta-opintojakson yhteydessä.

Suoritustapa:

Luennot, ryhmäkeskustelut, paneelikeskustelu ja tentti (Kriisinhallinta-opintojakson yhteydessä)

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Maanpuolustuskorkeakoulu, STRATL

2YEK2.2 Kriisinhallinta (1 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijoille valmiuksia arvioida laaja-alaisesti kansainväliseen kriisinhallintaan liittyviä asiakokonaisuuksia. Kriisinhallintaa käsitellään kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan -käsitteen kautta. Opintojakso luo myös valmiudet arvioida suurvaltojen ja keskeisten turvallisuusorganisaatioiden (YK, EU, Nato) kriisinhallinnan yleisiä periaatteita ja kehitysnäkymiä.

Opiskelija osaa selittää rauhanturvaamisessa ja kriisinhallinnassa tapahtuneita kylmän sodan jälkeisiä muutostekijöitä.

Sisältö:

- Tulevaisuuden kriisinhallintaympäristö
- Kriisinhallintaorganisaatiot, painotukset ja operaatiot
- Suomen kokonaisvaltainen kriisinhallintastrategia
- Eurooppalaisen kriisinhallinnan kehitysnäkymät

Kirjallisuus:

- Suomen kokonaisvaltainen kriisinhallintastrategia, Ulkoministeriö, 2009.
Pyykönen, Juha. 2008. Sotilaallisen kriisinhallinnan kuvan muutos. Teoksessa Raitasalo, Jyri & Sipilä, Joonas. Sota – Teoria ja todellisuus. Näkökulmia sodan muutokseen, sivut 99–134.

Opintojakson kirjallisuus käsketään tarkemmin opintojaksokäskyssä.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan tentissä osana muiden opintojaksojen arvostelua numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

Suoritustapa:

Luennot, ryhmätyöskentely, omatoiminen opiskelu ja tentti (tentitään suoritettujen strategian opintojaksot)

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Maanpuolustuskorkeakoulu, STRATL.

2YEK2.3 Nordic Security Seminar (2 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on perehtyä Pohjoismaiden turvallisuuspoliittisiin ratkaisuihin sekä maiden asevoimien kehittämislinjauksiin. Lisäksi kurssin tavoitteena on laajentaa opiskelijoiden analyttisiä valmiuksia turvallisuusympäristön hahmottamisessa perehtymällä laajan turvallisuuskäsityksen avulla kansainvälisen turvallisuusympäristön muutokseen.

Sisältö:

- The Broadening Conceptions of Security
- Military Transformation
- Nordic Armed Forces for the 21st Century
- Nordic cooperation – strategic perspective
- Civil/Political – military interaction

Kirjallisuus:

Opintojakson kirjallisuus käsketään tarkemmin opintojaksokäskyssä.

Arviointi:

Opintojakso tentitään Kriisinhallinta-opintojakson yhteydessä.

Suoritustapa:

Luennot, ryhmätyöt (2) ja tentti (Kriisinhallinta-opintojakson yhteydessä). Seminaari toteutetaan englannin kielellä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Maanpuolustuskorkeakoulu ja STRATL yhteistyössä Ruotsin Försvarshögskolanin kanssa

2YEK2.9 Sotilasstrategia ja kansainväliset konfliktit (2 op)**Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on perehtyä tärkeimpien kansainvälisten turvallisuusorganisaatioiden toimintaan sekä keskeisten maailmanpolitiikan toimijoiden turvallisuuspoliittisiin ja sotilasstrategisiin tavoiteasetteluihin ja niiden vaikutuksiin Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan.

Opiskelija osaa analysoida maailmanpolitiikan tapahtumien ja kansainvälisten kriisien ja konfliktien vaikutuksia Suomen kansalliselle turvallisuudelle ja yleisesti Suomen turvallisuusympäristöön.

Sisältö:

- Suurvaltojen kansalliset intressit ja sotilasstrategiset valinnat
- Kansainväliset organisaatiot
- Pohjoismaiden turvallisuuspoliittiset ratkaisut
- Kauko-idän strateginen muutos
- Kaukovaikuttaminen sotilasstrategisena kysymyksenä

Kirjallisuus:

- Sivonen, Pekka. 2013. Suomalaisia näkökulmia strategian tutkimukseen (erikseen käsketyt artikkelit)
- Kerttunen, Mika. 2010. Kuinka sota voitetaan. Sotilasstrategiasta ja sen tutkimisesta.

Opintojakson tarkempi kirjallisuus käsketään opintojaksokäskeyssä.

Arviointi:

Opintojakson lopussa järjestetään pienryhmissä opettajajohtoinen ryhmäkeskustelu, jossa opiskelijoiden osaaminen arvioidaan hyväksytty/hylätty. Opintojaksolla kä-

siteltävät asiat tentitään yhdessä muiden strategian opintojaksojen kanssa Kriisinhallinta-opintojakson yhteydessä.

Suoritustapa:

Luennot, ryhmäkeskustelu ja tentti (Kriisinhallinta-opintojakson yhteydessä)

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Maanpuolustuskorkeakoulu, STRATL

2YEK2.10 Euroopan unioni ja Nato turvallisuustoimijoina (Opintomatka), 1 op

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää keskeisten eurooppalaisten turvallisuustoimijoiden (EU ja Nato) tehtävät, tavoitteet ja toimintamenetelmät.

Opiskelijat tutustuvat Euroopan unionin turvallisuus- ja puolustuspolitiikan päätöksentekoon. Opiskelijat tutustuvat keskieurooppalaisen valtion puolustuspolitiikkaan ja Euroopan turvallisuuskehityksen kannalta merkittävään historialliseen kohteeseen.

Opiskelija osaa kriittisesti ja uskottavasti analysoida Euroopan unionin turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa sekä Pohjois-Atlantin liiton (Nato) roolia turvallisuustoimijana. Lisäksi opiskelija osaa selittää Euroopan unionin turvallisuus- ja puolustuspolitiikan ja Nato-yhteistyön merkityksen Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa.

Sisältö:

- Euroopan unionin turvallisuus- ja puolustuspolitiikka ja sen kehitysnäkymät
- Euroopan unionin sotilaallisen suorituskvyn kehittäminen
- Suomi ja Eu:n turvallisuus- ja puolustuspolitiikka
- Tutkimuslaitosvierailu
- Tutustuminen Euroopan parlamenttiin ja sotahistorialliseen kohteeseen

Kirjallisuus:

Opintojakson kirjallisuus käsketään opintojaksokäskyssä.

Arviointi:

Opintojaksosta ei järjestetä tenttiä. Opintojakso arvostellaan hyväksytty-hylätty.

Suoritustapa:

Valmistavat luennot MPKK:lla, luennot eri vierailukohteissa

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Maanpuolustuskorkeakoulu, STRATL

3.2.2.3 Sotahistoria 2 op**2YEK3.1 Puolustushaarat sotataidon historiassa (2 op)****Osaamistavoite:**

Opintojakson kokonaistavoitteena on antaa opiskelijoille valmiudet ymmärtää ja arvioida erilaisten taustatekijöiden vaikutusta puolustushaarojen käyttöperiaatteiden historialliseen kehityskulkuun sekä siihen miten näitä periaatteita on sovellettu kriisiaikana.

Opintojakson jälkeen opiskelija:

- ymmärtää ja osaa arvioida sitä miten erilaiset taustatekijät (sotilasmaantiede, sotilaallinen liittoutuminen, sotatekniikan kehitys, ym.) voivat vaikuttaa eri puolustushaarojen materiaaliseen ja sotataidolliseen kehitykseen
- omaa valmiudet ymmärtää miten ja miksi sotilaallista voimaa käytettiin eri tavoin kylmän sodan ja sen jälkeiselle ajalle tyypillisissä kriiseissä
- tietää miten historialliset murroskaudet (toisen maailmansodan ja kylmän sodan päättymisen) ovat vaikuttaneet sotilaallisiin liittoutumiin, sotilaallisen voiman käyttöön sekä eri valtioiden puolustusratkaisuihin
- omaa valmiudet arvioida sotahistoriallisia tapahtumia analyttisesti ja johdonmukaisesti sijoittaen ne sotataidon teoreettiseen kenttään sekä sotataidolliseen yhteyteenkykenee osallistumaan sotahistoriaa käsittelevään keskusteluun.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään seuraavia asiakokonaisuuksia:

- Ruotsin puolustusratkaisu sekä maa-, meri- ja ilmavoimien käyttöperiaatteet ja niiden kehitys kylmän sodan aikana
- Naton ja Varsovan liiton jäsenmaiden maa-, meri- ja ilmavoimien käyttöperiaatteet ja niiden kehitys osana sotilasliittojen sotilaallista toimintaa
- Yhdysvaltojen, Britannian, Ranskan ja Neuvostoliiton sotilaallisen voiman käyttö kylmän sodan aikana ja sen jälkeisissä kriiseissä

Kirjallisuus:

- Kulomaa, Jukka: Punaisen Afganistanin puolesta, MPKK, 2011
- Kesseli, Pasi (toim.): Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota, MPKK, 1998
- Raunio, Ari (toim.): Suursotien vuosisata, MPKK, 2002
- Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito, MPKK, 2006
- Rekkedal, Nils Marius: Winds of Change On Irregular Warfare, MPKK, 2012

Arviointi:

Opintojakson arvosana määräytyy kirjallisen työn perusteella. Kirjallinen työ arvioidaan MPKK:n arviointiohjeen mukaisella numeraalisella arviointiasteikolla 0–5.

Suoritustapa:

Opintojakson toteutuksessa noin neljännes ajasta on varattu ryhmätyöskentelyyn ja omatoimiseen opiskeluun. Asiantuntijaluentoja tavoitteena on kannustaa opiskelijoita itsenäiseen ja aktiiviseen tiedonhankintaan. Omatoiminen opiskelu on tarkoitettu luennoilla opetettujen asioiden kertaamiseen, pohdiskeluun ja omaksumiseen sekä itsenäiseen tiedonhankintaan.

Opetuskielet ovat suomi ja englanti.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakso toteutetaan MPKK:lla syyslukukaudella 2014.

3.2.3 Sotatekniikka 5 op**4YEK1.5 Puolustusvoimien tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmät (2 op)****Osaamistavoite:**

Opiskelija tuntee puolustusvoimien operatiivisten ja hallinnollisten tietojärjestelmien sekä strategisen ja operatiivisen tiedustelu-, valvonta ja johtamisjärjestelmien rakenteen sekä kehittämisen.

Sisältö:

Opetuksen keskeinen sisältö muodostuu siitä, kun opiskelija:

- syventää sensoriteknologian tuntemustaan
- tutustuu elektronisen sodankäynnin tutkimuksen ja toimeenpanon Puolustusvoimissa
- tutustuu järjestelmäintegraation ja järjestelmien kehittämisen periaatteisiin
- tutustuu Puolustusvoimien teknologiaohjelmaan

Kirjallisuus:

- Kosola, Solante: Digitaalinen taistelukenttä – Informaatioajan sotakoneen tekniikka, Toinen painos, MPKK, Tekniikan laitos, julkaisusarja 1 n:o 13, Helsinki 2003.
- Kosola, Jokinen: Elektroninen sodankäynti osa 1 – taistelun viides dimensio, MPKK, Tekniikan laitos, julkaisusarja 5 n:o 2/2004, Helsinki 2004

- Kari, Hakala, Pääkkönen, Pitkänen (toim): Sotatekninen arvio ja ennuste 2025 STAE 2025, osa 1 Teknologian kehitys, Puolustusvoimien Teknillinen tutkimuslaitos, julkaisuja 14, Helsinki 2008
- Kari, Hakala, Pääkkönen, Pitkänen (toim): Sotatekninen arvio ja ennuste 2025 STAE 2025, osa 2 Puolustusjärjestelmien kehitys, Puolustusvoimien Teknillinen tutkimuslaitos, julkaisuja 15, Helsinki 2008

Syventävää ja laajentavaa kirjallisuutta:

- Kosola: Teknologisen kehityksen vaikutuksia sodankäyntiin 2015 – 2025, Sotatekniikan laitos, Julkaisusarja 4, Nro 3/2011.

Arviointi:

Opintojakson oppisisällöstä järjestetään koulutyö (arvosteltava muistio), joka arvioidaan Maanpuolustuskorkeakoulun arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosteluasteikolla. Koulutyön arvosana muodostaa 50 % YEK:n sotatekniikan arvostelun.

Suoritustapa:

Kurssin opetusmenetelmänä käytetään luento-opetusta, itseopiskelua ja harjoitustyötä. Opintojen kirjallisuuteen perehdytään etäopiskeluna. Johdantoluennolla syvennetään kurssin keskeisempiä kohtia ja annetaan ohjeet syventävän työn tekemisestä. Vierailut Puolustusvoimien kohteissa tutustuttavat oppilaat opintojakson tavoitteiden mukaisin asioihin. Arvosteltava muistio laaditaan henkilökohtaisena työnä käsitteistä aiheesta.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojaksosta toteutetaan 2 op Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Vastuuyksikkö on sotatekniikan laitos.

4YEK1.6 Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen (3 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija tuntee puolustusministeriön materiaali politiikan perusteet. Opiskelija tietää kokonaisvaltaisen strategisen suunnittelujärjestelmän, suorituskyvyn käsitteellisen mallin, suorituskyvyn elinjakson mallin ja sen keskeiset käsitteet. Tuntee suorituskyvyn suunnittelun ja rakentamisen prosessin sekä tietää sen liittyvät puolustusvoimien suunnittelujärjestelmään. Opiskelija tuntee vaatimusrakenteen, operatiivisen vaatimusmäärittelyn ja konseptityön perusteet. Opiskelija tuntee suorituskyvyn arvioinnin menetelmiä osana suorituskyvyn suunnittelun ja rakentamisen prosessia.

Sisältö:

Opiskelija tutustuu:

- puolustusjärjestelmän kustannusrakenteeseen
- strategiseen suunnittelujärjestelmään
- suorituskyvyn suunnittelun ja rakentamisen prosesseihin (puolustusvoimien 1. ja 2. pää-prosessi)
- suorituskyvyn suunnittelun ja rakentamisen prosessin ohjaukseen
- suorituskyvyn käsitteeseen ja suorituskyvyn elinjakson käsitteisiin ja hankeohjaukseen
- suorituskyvyn arvioinnin menetelmiin
- vaatimusmäärittelyyn ja konseptityöhön

Kirjallisuus:

- Puolustusministeriön materiaalipoliittinen osastrategia (päivittyvä asiakirja, www.defn.fi)
- Kosola: Suorituskyvyn elinjakson hallinta, MPKK Sotatekniikan laitos, julkaisusarja 5, nro 7/2007.
- Puolustusvoimien vaatimustenhallintaopas: Kosola, MPKK STEKNL julkaisusarja 5 n:o 12, Juvenes Print, Tampere 2013
- Puolustusvoimien strategisen suunnittelun, hankeohjauksen ja hanketoiminnan (projektitoiminta) sekä hankintatoimen ohjeistus (erikseen käskettävät PE:n suunnitteluosaston, materiaaliosaston ja kaupallisen osaston ohjeet ja normit).

Oheismateriaali:

- Hyttiäinen: Maasodankäynnin taistelumallit ja taktiset simulaattorit, MPKK Tekniikan laitos, julkaisusarja 1, n:o 16, 2003
- Metteri: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, MPKK Taktiikan laitos, julkaisusarja 2, n:o 1

Arviointi:

Opintojakson oppisisällöstä järjestetään koulutyö, joka arvioidaan Maanpuolustuskorkeakoulun arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosteluasteikolla. Koulutyön arvosana muodostaa 50 % YEK:n sotatekniikan arvosanasta.

Suoritustapa:

Kurssin opetusmetodina käytetään luento-opetusta ja harjoitustöitä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojaksosta toteutetaan 3 op Maanpuolustuskorkeakoulussa. Vastuuyksikkönä on sotatekniikan laitos.

3.2.4 Tutkimuskoulutus 29 op (valitaan oppiaineen mukaan)

Yhteiset opinnot 13 op

6YEK1.2 Kaikille yhteinen menetelmäopetus (6 op)

Osaamistavoite:

Menetelmäopetuksen tavoitteena on syventää opiskelijoiden tietämystä sotatieteiden tieteenalojen tutkimusfilosofoista ja tutkimusmenetelmistä sekä puolustusvoimien tutkimustoiminnasta ja MPKK:n tutkimusohjeistuksesta. Ohjaajat voivat odottaa, että tällä osajaksolla opiskelijan yleistietämys lisääntyy merkittävästi myös muilta sotatieteiden aloilta. Opintojakso luo pohjan tutkimustyön laatimiselle.

Osaamistavoitteena on, että kurssin jälkeen opiskelija:

- ymmärtää tutkimusmenetelmien merkityksen tieteellisen tutkimuksen tekemisessä
- osaa soveltaa valitsemiaan tutkimusmenetelmiä omassa diplomityössään.

Sisältö:

Ainelaitokset suunnittelevat ja johtavat oppiainekohtaisten osuuksiensa (5 op) opetuksen. Tämän opintojakson sisältöön tyypillisimmillään kuuluu seuraavia asioita:

- tiedonhaun menetelmät mukaan lukien haastattelu ja lähdekritiikki
- käsiteanalyysi
- määrällinen ja laadullinen tutkimusote ja -menetelmät
- määrällisen ja laadullisen analyysin yhdistäminen operaatiotaidon ja taktiikan tutkimukseksi
- tulevaisuudentutkimus
- strateginen tai operatiivinen tutkimus projektihallinnan ja -johtamisen kannalta
- tieteenalalan voimassa oleva tutkimusohjeistus
- ajankohtaisen väitöskirjan tai muun tieteellisen tutkimuksen esittely tutkimusotteen ja metodologian kannalta (benchmarking)
- harjoitustyö
- vastaukset opiskelijoita askarruttaviin kysymyksiin.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.): Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos Julkaisusarja 5, No 1, Helsinki 2004.
- Nykänen, O. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. Helsinki, 2002.
- Vilkkä, H., Airaksinen, T., Toiminnallinen oppinnäytetyö, 2003, Tammi.

- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2005.
- Huttunen, Mika: Monimutkainen taktiikka, Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2010.
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta. (Toim.) Mika Huttunen ja Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2008.
- Metteri, Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2006.
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas. (Toim.) Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2009.
- Määräys / MPKK: MPKKHSM – Opintojen arviointi ja arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa (HJ486 30.8.2013)
- Ohje / TAKTL: Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä (4.5.2009).

Arviointi:

Tieteenalakohdaisia menetelmäopintoja ei arvioida numeerisesti, mutta niiden opintopistemäärät hyväksytään suoritetuiksi osallistumisen ja oppimistehtävien kontrollinnilla. Taktiikan laitoksen tutkimusryhmän jatkotutkinnon vastuuopettaja arvioi opiskelijoiden laatimat menetelmätehtävät.

Arviointiasteikkona on suoritettu / hylätty -arviointiperiaate.

Suoritustapa:

Jakson opetus toteutetaan asiantuntijaluennoin lähiopetuksena (25%), ryhmätyönä tai harjoituksena (50%) ja itseopiskeluna (25%).

Opetus toteutetaan suomen kielellä. Tutkimusmenetelmäkohtaista syventävää kirjallisuutta on myös englannin kielellä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakso ja sen osajaksot toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opintojakson yhteisestä osajaksosta vastaa tutkimusjohtaja ja ainelaitoskohtaisesta osuudesta vastaavat ainelaitosten tutkimusryhmät.

6YEK1.3 Valinnainen menetelmäopetus (1 op)**Osaamistavoite:**

Valinnaisen menetelmäopetuksen tavoitteena on syventää opiskelijoiden tietämystä sotatieteissä muiden kuin oman pääaineen tieteenalojen tutkimusfilosofoista ja tutkimusmenetelmistä sekä puolustusvoimien tutkimustoiminnasta.

Sisältö:

Eri oppiaineet sotatieteiden kentässä sekä niiden keskeisimpien teoriakoulukuntien ontologiset, epistemologiset ja metodologiset lähtökohdat ja niiden asema tutkimuksen tekemisessä.

Kirjallisuus:

Esimerkiksi seuraavia:

- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2005.
- Huttunen, Mika: Monimutkainen taktiikka, Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2010.
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta. (Toim.) Mika Huttunen ja Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2008.
- Metteri, Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2006.
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas. (Toim.) Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2009.
- Määräys / MPKK: MPKKHSM - Opintojen arviointi ja arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa (HJ486 30.8.2013)
- Ohje / TAKTL: Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä (4.5.2009).
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.): Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos. Julkaisusarja 5, No 1, Helsinki 2004.
- Nykänen, O. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. Helsinki, 2002.
- Vilkkä, H., Airaksinen, T., Toiminnallinen opinnäytetyö, 2003, Tammi.
- Baylis, John & Wirtz, James, Gray, Colin S. & Cohen, Eliot (eds.): Strategy in the Contemporary World 3rd edition (2010).
- Bull, Hedley: The Anarchical Society (3. tai uudempi laitos)
- Hakovirta, Harto: Maailmanpolitiikka: Teoria ja todellisuus (2002).
- Hirsjärvi, Remes & Sajavaara: Tutki ja kirjoita (2009)
- Jackson, Robert & Sørensen, Georg: Introduction to International Relations: Theories and approaches (3rd ed. 2007 tai uudempi)
- Russett, Bruce & Starr, Harvey & Kinsella, David: World Politics: The Menu for Choice 9th edition (2010).
- Waltz, Kenneth: Theory of International Politics (1979)
- Wendt, Alexander: Social Theory of International Politics (2002)

Lisäksi muu opiskelijan tutkimustyöaiheeseen liittyvä / opintojakson johtajan määrittämä kirjallisuus.

Arviointi:

Tieteenalakohkaisia menetelmäopintoja ei arvioida numeerisesti, mutta niiden opintopistemäärät hyväksytään suoritetuiksi osallistumisen ja oppimistehtävien kontrolloinnilla. Taktiikan laitoksen tutkimusryhmän jatkotutkinnon vastuuopettaja arvioi opiskelijoiden laatimat menetelmätehtävät. Arviointiasteikkona on suoritettu / hylätty -arviointiperiaate.

Suoritustapa:

Jakson opetus toteutetaan asiantuntijaluennoin lähiopetuksena, ryhmätyönä tai harjoituksena ja itseopiskeluna.

Opetus toteutetaan suomen kielellä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opintojakson toteutuksesta vastaa vastaavat ainelaitosten tutkimusryhmät.

1YEK1.4 Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kehittämisharjoitus (6 op)

Osaamistavoite:

Opintojaksolla kehitetään opiskelijan strategista ajattelua muuttuvassa turvallisuustilanteessa ja globalisoituvassa maailmassa osana monialaista asiantuntijaryhmää.

Sisältö:

Harjoitukseen valitaan yksi kattava tulevaisuuteen suuntautuva ja ajankohtainen kokonaistehtävä, jota käsitellään usealta eri näkökannalta ja jolle asetetaan konkreettiset tavoitteet. Kokonaistehtävä jaetaan osatehtäviksi eri työryhmille, joiden ohjaajina toimivat eri laitosten professorit, dosentit ja opettajat. Opintojakso aloitetaan tutkimusmenetelmäopetuksen yhteydessä ye-kurssin alkuvaiheessa (1 pvä). Ryhmät laativat tutkimussuunnitelmat tutoreitten ohjauksessa, jonka jälkeen tutkimussuunnitelmien esittely ja tarkastelu (2 pvä). Aineiston analysointi, tutkimus sekä raportointi (2,5 vko), jonka jälkeen esittelyt (0,5 vko) ja raportin viimeistely (0,5 vko). Kurssin aikana toteutettavat muut opintojaksot tukevat harjoitusta. Ryhmien ohjaajat jakavat keskeisen lähdemateriaalin. Tarvittaessa tutkimusaihetta syvennetään asiantuntija-alustuksilla. Harjoitus toteutetaan nimetyissä työryhmissä, jotka koostuvat eri puolustushaarojen opiskelijoista. Opintojakson lopussa kukin työryhmä luovuttaa tutkimusraportin, jonka tiivistelmänä on lyhyt, keskustelun herättämiseen pyrkivä tieteellinen artikkeli. Tarvittaessa raportti voidaan laatia englanninkielisenä. Raporteista painetaan suomen- tai englanninkielinen kirja.

Kirjallisuus:

- Valtioneuvoston turvallisuuspoliittiset selonteot.
- Strategisen suunnittelun ohjeistus ja perusteet.
- Eri tutkimuslaitosten arviot tulevaisuudesta.
- Ruotsin Försvarsbeslut -materiaalit.
- Yhdysvaltojen puolustuksen kehittämislinjaukset.
- Naton kehittämislinjaukset.
- Venäjän kehittämislinjaukset.
- Taistelun kuvat 2020–2030 ulkomailla.
- Tulevaisuuden tutkimuksen opetusmateriaali.
- Muu ainelaitosten määrittelemä materiaali ilmoitetaan erikseen PVMOODLE:ssa opintojaksoa ennen ja sen kuluessa.

Arviointi:

Opintojakson lopputuote kootaan osaraporteista ja muista tuotteista. Tuotteet arvioidaan hyväksytty / hylätty periaatteella.

Suoritustapa:

Luento-opetus 27 h

Itseopiskelu 27 h

Ryhmätyöt 108 h.

Opetuskielenä suomi ja englanti

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL.

Toteutusajankohta:

Yleisesikuntaupseerikurssin syys- ja kevätlukukausi

3.2.4.1 Johtaminen ja sotilaspedagogiikka**1YEK1.10 Johtamisen ja sotilaspedagogiikan tutkimustyöjaksot (14 op)****Osaamistavoite:**

Opiskelija syventää tietämystään valitsemansa tieteenalan tutkimusprosessista perehtymällä alan tutkimuksiin ja menetelmiin ja tekemällä diplomityön.

Sisältö:

YEK:n läpivientisuunnitelman mukaan tutkimustyöjaksot koostuvat käytännössä 11:stä, noin viikon mittaisesta jaksosta sekä opiskelijan itsensä määrittelemistä ajankohdista, jolloin hän diplomityötään laatii.

YEK:n läpivientisuunnitelmaan sisältyy myös päivän mittainen, erillinen, diplomityöseminaari, jolloin opiskelijat esittelevät koko kurssille parhaita diplomitöitään.

Kirjallisuus:

Määritellään kunkin aihealueen mukaisesti.

Arviointi:

Diplomityö arvioidaan asteikolla Approbatur – Laudatur.

Suoritustapa:

Opintojaksolla käytetään YEK:n läpivientisuunnitelman mukaan itseopiskeluun aikaa noin 11 viikkoa.

Diplomityön laatimiseen liittyvää ohjausta annetaan PVMOODLE:ssa, seminaareissa sekä ohjaajan ja ohjattavan kahdenvälisin tapaamisin/vast.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL.

1YEK1.11 Johtamisen ja sotilaspedagogiikan tutkimustyöseminaarit (2 op)

Osaamistavoite:

Seminaarien (2) tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, tieteelliseen kirjoittamiseen sekä lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakuun, valintaan ja käyttöön.

Sisältö:

Seminaarit koostuvat kolmesta periodista:

- Ensimmäisessä periodissa (elokuu) esitellään alustava tutkimussuunnitelma
- Toisessa periodissa (marraskuu) esitellään ensimmäisen seminaarin perusteella korjattu ja täydennetty tutkimussuunnitelma, pääkysymyksineen, viitekehysineen ja tutkimusasetelmineen
- Kolmannessa seminaarissa (toukokuu) esitellään lähes valmis diplomityö. Seminaaritöistä saadun palautteen avulla viimeistellään yleisesikuntaupseerikurssin diplomityö.

Seminaarit toteutetaan integroidusti johtamisen ja sotilaspedagogiikan pääoppiaineiden välillä.

Kirjallisuus:

Määritellään kunkin aihealueen mukaisesti.

Arviointi:

Seminaariesitykset arvioidaan hyväksytty/hylätty -periaatteella, diplomityö asteikolla Approbatur – Laudatur.

Suoritustapa:

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 24h (3 proseminaaria). Itseopiskeluun käytettävissä oleva aika määräytyy YEK:n läpivientisuunnitelman perusteella. Proseminaarien hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista sekä seminaaritöiden hyväksyttyä suorittamista.

Opiskelija kirjoittaa noin 80–150 sivun mittaisen diplomityön, minkä edistymistä seurataan proseminareissa sekä ohjattavan ja ohjaajan välisissä tapaamisissa/vast.

Opetuksen ohjausta annetaan PVMOODLEssa, seminaareissa sekä ohjaajan ja ohjattavan kahdenvälisin tapaamisin/vast.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL.

3.2.5 Operaatiotaito ja taktiikka**2YEK1.4 Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöjaksot (14 op)****Osaamistavoite:**

Tutkimustyöjakson aikana opiskelija syventää omaa osaamistaan tutkimusmenetelmien ja tutkittavan kohteen osalta. Opintojakson päättyessä opiskelijalta edellytetään valmista hyväksyttävää diplomityötä.

Sisältö:

Tutkimustyöjaksojen sisältö on sidottu tutkimuksen tekoprosessiin, jotta kyettäisiin tuomaan selkeämmin esille tutkimuksen eri vaiheisiin liittyvät tyypillisimmät ongelmat.

Tutkimuksen tekoprosessi jakautuu pääsääntöisesti neljään osaan, jotka ovat perehtymis-, suunnittelu-, toteutus- ja raportointivaihe.

Peräkkäisiin toimintavaiheisiin jaettu esitys yksinkertaistaa tutkimusprosessin mallia. Kuitenkin hyvin harvoin tutkimus etenee näin selkeän portaittaisesti. Eri vaiheita toteutetaan samanaikaisesti, aiempiin vaiheisiin joudutaan palaamaan hyvinkin

useasti, valittu tutkimusmenetelmä asettaa omat ehtonsa ja jokainen tutkija valitsee tietoisesti tai tiedostamatta itselleen sopivimman työskentelyjärjestyksen.

Tutkimustyöjakson aikana opiskelijan on kyettävä omatoimisesti työskentelemään kaikissa tutkimuksen vaiheissa.

Kirjallisuus:

Tutkimustyöjaksolla opiskelija saa itse valita tutkimustyöhönsä parhaiten soveltuvat menetelmä- ja tutkimuskirjallisuuden sekä muut lähteet.

Arviointi:

Tutkimustyöjaksoja ei arvioida, sillä ne eivät ole varsinaisesti mitattavia opintosuorituksia. Tutkimustyöjaksojen opintopistemäärät hyväksytään suoritetuiksi lähinnä työsuunnitelman kontrolloinnilla ja varsinaisen tutkimusraportin arvioinnilla.

Ei arviointiasteikkoa. Varsinainen diplomityö arvioidaan ”Opintojen arviointi ja arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa” (HJ486 30.8.2013) mukaisesti.

Suoritustapa:

Jakson opetus toteutetaan itseopiskeluna (100%).

Opiskelu ja tutkimusraportin kirjoittaminen tapahtuu omalla äidinkielellä (Suomi, Ruotsi).

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opiskelijalla on oikeus päättää tutkimustyöjakson aikana paikka jossa hän työskentelee. Tutkimustyöjaksot eivät näin ollen sisällä lähi- tai luento-opetusta. Vastuu opintojaksoon varatun ajan käyttämisestä on opiskelijalla.

2YEK1.5 Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöseminaarit (2 op)

Osaamistavoite:

Opinnäytetöihin liittyvillä seminaareilla pyritään ensisijaisesti lisäämään osallistujien tutkijavalmiuksia ja luomaan johdonmukaiset edellytykset opiskelijan työn valmistumiselle käskettyyn määräaikaan mennessä.

Opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä ratkaisemaan tutkimusongelman, raporttoimaan sen kirjallisesti ja puolustamaan keskustelussa tutkimusmenetelmiään ja rajatulla aihealueella itsenäiseen ajatteluun perustuvia tutkimustuloksiaan.

Sisältö:

Opintojakso sisältää seminaareja, oppilasalustuksia, tieteellisen keskustelun harjoittelua, opponointeja ja kirjallisia esityksiä.

Yleisesikuntaupseerikurssin tutkijakoulutukseen sisältyy kolme seminaaria:

- Ensimmäisessä seminaarissa opiskelija esittää lyhyesti tutkimussuunnitelmansa. Tämä pitää sisällään otsikon, tutkimuskysymykset, hahmotellun viitekehyksen, näkökulman, rajaukset, tutkimusmenetelmät, lähteet ja työsuunnitelman aikatauluineen. Seminaariin osallistuvat töiden 1. ohjaajat.
- Toisessa seminaarissa opiskelija esittää työhön muotoutuneen lukujaon alaluokineen ja vähintään niissä käsiteltävien asioiden (dispositio). Valmiista luvuista esitellään tärkeimmät muotoutuneet johtopäätökset. Seminaariin osallistuvat töiden 1. ja 2. ohjaajat. Opiskelijoille varataan aikaa seminaarin jälkeen itseopiskeluun. Toisen ja kolmannen seminaarin väliin on usein liitetty välitarkastelu, jossa opiskelija jättää senhetkisen työnsä ohjaajiensa kommentoitavaksi. Tällä on pyritty siihen, että ohjauksen kautta on kyetty tasaisin väliajoin seuraamaan ja varmistamaan työn etenemistä.
- Kolmannessa seminaarissa opiskelijalla tulee olla lähes valmis diplomityö, josta hän esittää johdannon ja valitun luvun sekä jonkin erityistarkastelukohteen, esimerkiksi viitekehyksen. Seminaarissa keskitytään mahdollisten ongelmakohtien ratkaisuihin jolloin opiskelijalle luodaan valmius saattaa työ loppuun. Seminaareihin liitetään myös kielenhuolto.

Kirjallisuus:

- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas. (Toim.) Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2009.
- Määräys / MPKK: MPKKHSM – Opintojen arviointi ja arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa (HJ486 30.8.2013)
- Ohje / TAKTL: Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä (4.5.2009).
- Opiskelijan diplomityön kannalta oleelliset lähteet.

Arviointi:

Seminaarityöskentelyä tai -istuntoja ei arvioida, mutta niiden opintopistemäärät hyväksytään suoritetuiksi osallistumisen ja seminaariesitysten kontrollonnalla.

Suoritustapa:

Seminaaria johtaa erikseen määrätty puheenjohtaja tai käsiteltävän työn ohjaaja. Koska kysymys on ohjauksen lisäksi harjaantumisesta tieteelliseen keskusteluun, seminaari-istunnon puheenjohtajan ja opinnäytetyön ohjaajien osuutta on pidettävä lähinnä keskustelua ohjaavana. Puheenjohtajana toimivan henkilön tehtävänä on tarvittavien yhteenvetojen esittäminen.

Mikäli opponentin esitys jää jostain syystä kovin pinnalliseksi, seminaari-istunnon puheenjohtajan on oltava valmis viemään keskustelua ja asian käsittelyä eteenpäin. Tällaisessa tilanteessa puheenjohtaja voi määrätä opponentille täydentäviä tehtäviä.

Opinnäytetyön tekijä esittää seminaarissa tutkimustyöstään seminaariin käsketyt asiat. Opponentti arvioi pidettyä esitystä sekä sen sisältöä omassa puheenvuorossaan.

Tarkasteltavan työn käsittely etenee ja elää opponentin valmistelemien kysymysten kautta. Opponentin esittämien näkemysten avulla muu seminaariryhmä ottaa kantaa käsiteltäviin asioihin. Seminaari-istunnossa opponentti toimii sihteerinä ja kirjaa ylös tärkeimmät asiat käydyistä keskusteluista. Pöytäkirja jätetään viikon kuluessa työn ohjaajalle ja opinnäytetyön tekijälle.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan laitoksen tutkimusryhmän johtaja.

3.2.5.1 Strategia**2YEK2.6 Strategian tutkimustyöjaksot (14 op)****Osaamistavoite:**

Opiskelija syventää tietämystään strategian teorianäkökulmista ja menetelmistä. Strategian tutkimustyöjaksot on varattu strategian alaan kuuluvien diplomitöiden kirjoittamiseen.

Sisältö:

Työskentely opiskelijan laatiman ja ohjaajien/professorin hyväksymän tutkimussuunnitelman mukaisesti

Kirjallisuus:

Tutkija määrittää aiheeseen liittyvän kirjallisuuden yhteistyössä työn ohjaajien kanssa.

Arviointi:

Diplomityö arvioidaan Maanpuolustuskorkeakoulun opinnäytetöistä annetun erillisen ohjeen mukaisesti.

Suoritustapa:

Omatoiminen työskentely ja ohjaajatapaamiset

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Tutkija määrittelee toteutuspaikan. Opintojaksosta vastaa strategian laitoksen professori.

2YEK2.7 Strategian tutkimustyöseminaarit (2 op)

Osaamistavoite:

Seminaarien tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, tieteelliseen kirjoittamiseen ja lähdeaineiston sekä tutkimuskirjallisuuden hakuun. Samalla opiskelijat oppivat tieteellisen seminaarikäytännön.

Sisältö:

Diplomityön tutkimussuunnitelman ja edistymisen esittäminen seminaari-istunnoissa

Kirjallisuus:

Tutkija määrittää aiheeseen liittyvän kirjallisuuden.

Arviointi:

Jatkuva arviointi. Ei arvosanaa. Opintojakso (tutkimusseminaarit) arvioidaan hyväksytty-hylätty.

Suoritustapa:

Tutkimusseminari, jossa tutkijat esittelevät erikseen ohjeistetut kysymykset ja kokonaisuudet tutkimustyöstään. Osa seminaariajasta varataan professorin, opponentin ja ohjaajien puheenvuoroihin, joiden tavoitteena on auttaa tutkijaa työn edetessä kohdattujen ongelmien ratkaisussa ja tulosten raportoinnissa.

Seminaareihin kuuluu mahdollisuus kahdenkeskisiin tapaamisiin ohjaajien kanssa.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Maanpuolustuskorkeakoulu, STRATL, yhteistoiminnassa opiskelijoiden ohjaajien kanssa.

3.2.5.2 Sotahistoria

2YEK3.2 Sotahistorian tutkimustyöjaksot (14 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija kykenee itsenäiseen tutkimustyöhön ja laatii vaaditun opinnäytetyön annetussa määräajassa.

Sisältö:

Opiskelija tekee itsenäisesti opinnäytetyötänsä. Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin tuttua perusopintojen ja esiupseerikurssin tutkimuskoulutuksesta.

Tutkimustyöjaksojen sisältö on sidottu tutkielman tekoprosessiin, esimerkiksi: 1) perehtymisvaihe, 2) suunnitteluvaihe, 3) toteuttamisvaihe ja 4) raportointivaihe.

Peräkkäisiin toimintavaiheisiin jaettu esitys yksinkertaistaa tutkimusprosessin mallia. Kuitenkin harvoin tutkimus etenee näin selkeän portaittaisesti. Eri vaiheita toteutetaan samanaikaisesti, aiempiin vaiheisiin joudutaan palaamaan hyvinkin useasti, valittu tutkimusmenetelmä asettaa omat ehtonsa ja jokainen tutkija valitsee itselleen sopivimman työskentelyjärjestyksen.

Kirjallisuus:

Tutkimustyövapailla saa opiskelija itse valita tutkimustyöhönsä soveltuvimman tutkimuskirjallisuuden käytön.

Opintojaksoon liittyvää kirjallisuutta ja muuta materiaalia:

- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas. MPKK:n Taktiikan laitos, julkaisusarja 2, nro 1/2009.
- MPKKHSM – Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa (määräys 1.8.2011, HH407).
- Lauerma, Matti: Sotahistorian tutkimuksen problematiikkaa ja metodiikkaa. Tiede ja Ase. Suomen sotatieteellisen seuran vuosijulkaisu n:o 35, 1977.
- Lappalainen, Jussi T.: 2002. Haluatko historiankirjoittajaksi? (SKS, Gummerus 2002).
- Huttunen, Mika ja Metteri, Jussi (toimittaneet): Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta. MPKK:n Taktiikan laitos, julkaisusarja 2, nro 1/2008.

Arviointi:

MPKK:n arviointiohjeen mukaisesti

Suoritustapa:

Tutkimustyöjaksoilla on tavoitteena syventää aiemmin opittua tietoa ja sen ymmärtämistä sekä harjoitella tieteellistä argumentointia. Ohjaajat voivat odottaa, että näillä jaksoilla opiskelijan opinnäytetyö edistyy merkittävästi. Niiden huomioiminen tutkimussuunnitelmassa olevassa työsuunnitelmassa on merkittävää.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Tutkimustyövapaalla työskentely on täysin opiskelijan vastuulla. Opiskelijalla on oikeus päättää tutkimustyöjakson aikana paikka jossa hän työskentelee. Tutkimustyöjaksot eivät näin ollen sisällä lähi- tai luento-opetusta.

Tutkimustyöjaksot ajoittuvat koko kurssin ajalle, jakautuen sekä syys- että kevätlukukaudelle.

2YEK3.3 Sotahistorian tutkimustyöseminaarit (2 op)**Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä ratkaisemaan tutkimusongelman, raportoimaan sen kirjallisesti, puolustamaan keskustelussa tutkimussuunnitelmaansa ja tutkimustuloksiaan ja harjaantuu esittämään itseänsiä johtopäätöksiä.

Jokainen opiskelija joutuu pitämään useita erilaisia esityksiä tutkimustyöstään. Seminaarityöskentelyn tavoitteena on varmistaa tutkimuksen eteneminen käsketyssä aikataulussa sekä antaa opiskelijalle palautetta jo tehdystä työstä.

Opinnäytetöihin liittyvillä seminaareilla pyritään ensisijaisesti lisäämään osallistujien tutkijavalmiuksia ja luomaan johdonmukaiset edellytykset opiskelijan työn valmistumiselle käskettyyn määräaikaan mennessä.

Sisältö:

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin tuttua perusopinnojen ja esiupseerikurssin tutkimuskoulutuksesta.

Yleisesikuntaupseerikurssin tutkijakoulutukseen sisältyy kolme seminaaria:

- Ensimmäisessä seminaarissa opiskelija esittää lyhyesti tutkimussuunnitelmansa. Tämä pitää sisällään otsikon, tutkimuskysymykset, hahmotellun viitekehyksen, näkökulman, rajaukset, tutkimusmenetelmät, lähteet ja työsuunnitelman aikatauluineen. Seminaariin osallistuvat töiden 1. ohjaajat.
- Toisessa seminaarissa opiskelija esittää työhön muotoutuneen lukujaon alaluokineen ja vähintään niissä käsiteltävien asioiden (dispositio). Valmiista luvuista esitellään tärkeimmät muotoutuneet johtopäätökset. Seminaariin osallistuvat töiden 1. ja 2. ohjaajat. Opiskelijoille varataan aikaa seminaarin jälkeen itseopiskeluun. Toisen ja kolmannen seminaarin väliin on usein liitetty välitarkastelu, jossa opiskelija jättää senhetkisen työnsä ohjaajiensa kommentoitavaksi. Tällä on pyritty siihen, että ohjauksen kautta on kyetty tasaisin väliajoin seuraamaan ja varmistamaan työn etenemistä.

- Kolmannessa seminaarissa opiskelija esittää johdannon luonnoksen ja valitun luvun sekä valitun teeman mukaan jonkin erityistarkastelukohteen, esimerkiksi viitekehysten. Seminaarissa keskitytään mahdollisten ongelmakohtien ratkaisuihin jolloin opiskelijalle luodaan valmius saattaa työ loppuun. Seminaareihin liitetään myös kielenhuolto.

Kirjallisuus:

- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas. MPKK:n Taktiikan laitos, julkaisusarja 2, nro 1/2009
- MPKKHSM – Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa (määräys 1.8.2011, HH407)
- Lauerma, Matti: Sotahistorian tutkimuksen problematiikkaa ja metodiikkaa. Tiede ja Ase. Suomen sotatieteellisen seuran vuosijulkaisu n:o 35, 1977.
- Lappalainen, Jussi T.: 2002. Haluatko historiankirjoittajaksi? (SKS, Gummerus 2002).
- Huttunen, Mika ja Metteri, Jussi (toimittaneet): Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta. MPKK:n Taktiikan laitos, julkaisusarja 2, nro 1/2008.

Arviointi:

Seminaarityöskentelyä tai -istuntoja ei arvioida, mutta niiden opintopistemäärät hyväksytään suoritetuiksi osallistumisen ja seminaariesitysten kontrolloinnilla. Seminaariesitelmät arvioidaan läpäisyperiaatteella (suoritettu – hylätty).

Suoritustapa:

Opintojakso sisältää kolme seminaaria ja tutkimustyön tekemiseen varattua aikaa. Seminaaria johtaa laitoksen professori apunaan muut ohjaajat. Vaadittavat asiat seminaareissa on mitoitettu saadun kokemuksen kautta riittävälle minimitasolle. Nämä asiat on syytä vaatia todella tekemään. Mikäli opiskelija ei tähän pysty, häntä on tuettava vaatimalla työt tehdyksi ohjaajien sopimalla työnjaolla opiskelijan esittämän pikaisen aikataulun perusteella. Muuten työn valmistuminen vaarantuu.

Ensimmäisessä seminaarissa käsitellään yleensä tutkimussuunnitelmaa. Yleensä pidäydytään noin 10–20 minuutin tiiviiseen ja hyvin havainnollistettuun esitykseen. Opinnäytetyön tekijä (respondentti) jättää seminaariin käsketyin aineiston seminaarikäskyssä esitettynä ajankohtana

- professorille ja muille ohjaajille
- opponentille
- muille oppilaille.

Tarkasteltavan työn käsittely etenee ja elää opponentin valmistelemien kysymysten kautta. Opponentin esittämien näkemysten avulla muu seminaariryhmä ottaa kantaa käsiteltäviin asioihin.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Maanpuolustuskorkeakoulun Sotahistorian laitos toteuttaa opintojakson seminaarit. Päävastuu seminaarin onnistumisesta on opponentilla ja respondentilla: Opponentin toiminta ratkaisee, mitä hyötyä seminaarista on opinnäytetyön tekijälle (respondentille) ja seminaariryhmälle.

Toimeenpanokäskey jaetaan hyvissä ajoin (mahdollisuuksien mukaan noin kuukautta) ennen seminaaria, jotta ohjaajilla on mahdollisuus osallistua seminaareihin. Toimeenpanokäskeyssä tuodaan esille esimerkiksi seuraavia käytännön seikkoja:

- mahdolliset yhteiset luennot
- seminaariryhmien kokoonpano ja johtajat
- vertaisarvioitsijat, jotka voidaan tarvittaessa jättää määräämättä
- ohjaajat
- ryhmien käytössä olevat tilat
- erilaiset aikamääreet
- tästä ohjeesta poikkeavat menettelytavat.

Tutkimustyöjaksot ajoittuvat koko kurssin ajalle, jakautuen sekä syys- että kevätlukukaudelle.

Kolmen seminaarin toteutus ajoittuu koko kurssin ajalle, sekä syys- että kevätlukukaudelle. Toteutusajankohtien ajoittumiset ilmenevät kurssin läpivientisuunnitelmasta

3.2.5.3 Sotatekniikka**4YEK1.3 Sotatekniikan tutkimustyöjaksot (14 op)****Osaamistavoite:**

Opiskelija kykenee itsenäiseen tutkimustyöhön ja laatii vaaditun opinnäytetyön annetussa määräajassa.

Sisältö:

Opiskelijan laatiman ja ohjaajien/professorin hyväksymän tutkimussuunnitelman mukainen.

Kirjallisuus:

Tutkija määrittää aiheeseen liittyvän kirjallisuuden.

Arviointi:

Opintojakso (tutkimusseminaarit) arvioidaan hyväksytty-hylätty. Diplomityö arvioidaan MPKK:n ohjeen mukaisesti.

Suoritustapa:

Tutkimustyöjaksoilla on tavoitteena syventää aiemmin opittua tietoa ja sen ymmärtämistä sekä harjoitella tieteellistä argumentointia. Ohjaajat voivat odottaa, että näillä jaksoilla opiskelijan opinnäytetyö edistyy merkittävästi. Tutkija suunnittelee työn ajankäytön ja toteutuksen.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opintojaksosta vastaa Sotatekniikan laitos.

4YEK1.4, Sotatekniikan tutkimustyöseminaarit 2 op**Osaamistavoite:**

Seminaarien tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, tieteelliseen kirjoittamiseen ja lähdeaineiston sekä tutkimuskirjallisuuden hakuun.

Sisältö:

Diplomityön tutkimussuunnitelman ja edistymisen esittäminen seminaari-istunnoissa

Kirjallisuus:

Tutkija määrittää aiheeseen liittyvän kirjallisuuden.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksytty-hylätty.

Suoritustapa:

Seminaarit toteutetaan professorin johtamina tilaisuuksina, joissa tutkijat esittelevät erikseen ohjeistetut kysymykset ja kokonaisuudet tutkimustyöstään.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opintojaksosta vastaa Sotatekniikan laitos.

3.2.6 Yleiset opinnot (2 op)

6YEK1.1 Orientoivat opinnot ja opintojen reflektointi (1 op)

Osaamistavoite:

Tavoitteena on antaa opiskelijoille tietoa opintojen edistymisestä, tulevista opintoihin liittyvistä tapahtumista sekä saada opiskelijoilta palautetta tutkimukseen liittyvistä asioista

Tavoitteena on antaa opiskelijoille tuoreimmat tiedot kokonaismaanpuolustuksen ja puolustusvoimien tilanteesta ja kehitysnäkymistä.

Tavoitteena on sekä saada että antaa sekä henkilö- että kurssikohtaista palautetta kurssin opinnoista, toimeenpanosta ja kehittämisestä. Kurssin johtaja ja linjojen johtajat:

- Kurssipalaute
- Henkilökohtainen johtajuuskäyttämisen palaute
- Vapaa sana

Sisältö:

Orientoivat opinnot ja opintojen reflektointi käsittää seuraavat opetustapahtumat:

- Kurssin aloittamistoimet
- 5–6 kpl kurssinjohtajan tunteja jaoteltuna tilanteen mukaisesti kurssin koko ajalle.
- Reflektointijakso (vko 44)
- Kurssin päättämistoimet
- Kurssin viimeisen opiskeluviikon asiantuntijatietoisuus (vko 35) teemoista: Yhteiskunnan globaali turvallisuus (talous, energia, ilmasto ja rikollisuus) sekä puolustusvoimien ja puolustushaarojen kehitysnäkymät. Luennoitsijoina toimivat oman alansa parhaat asiantuntijat:
 - Puolustusvoimain komentaja
 - Operaatiopäällikkö
 - Henkilöstöpäällikkö
 - Puolustushaarojen komentajat/esikuntapäälliköt

Kirjallisuus:

Ei erikseen vaadittavaa kirjallisuutta

Arviointi:

Suoritettu

Suoritustapa:

OT, L

1YEKJÄ Vuorovaikutuskäyttäytyminen (1 op)

Osaamistavoite:

Vuorovaikutuskäyttäytymisen opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää johtamiskäyttäytymisen merkityksen osana esimiehen toimintaa, osaa arvioida johtajana kehittymisen teoriaperustaa ja osaa laatia kehityssuunnitelman. Lisäksi opiskelija ymmärtää palautteen merkityksen osana vuorovaikutuskäyttäytymisen kehittämistä ja osaa hyödyntää palautetta toteuttaessaan omaa kehityssuunnitelmaansa.

Sisältö:

Opintojakson aikana laaditaan johtajana kehittymisen suunnitelma. Suunnitelmaa laadittaessa tukeudutaan puolustusvoimien esimies- ja vuorovaikutuskoulutuksen opetusmateriaaliin.

Yleisesikuntaupseerikurssin aikana toteutettava vuorovaikutuskäyttäytymisen arviointi tukee opiskelijan omaa johtajana kehittymistä. Vuorovaikutuskäyttäytymisen arviointi on yksi palautteen lähde arvioitaessa oman kehityssuunnitelman toteutumista ja määritettäessä tavoitteita uuteen kehityssuunnitelmaan.

Kirjallisuus:

Johtajana kehittyminen ja vuorovaikutuskäyttäytyminen:

- Puolustusvoimien esimies- ja vuorovaikutuskoulutuksen materiaali
- Nissinen, V. Puolustusvoimien johtajakoulutus, MpKK JohtL, julkaisusarja 1 Tutkimuksia N:o 13
- Johtajan käsikirja

Opintojaksolla luettava muu materiaali selvitetään opintojakson alkaessa.

Arviointi:

Opiskelijan vuorovaikutuskäyttäytymistä opintojen aikana arvioidaan ja opiskelija saa arvioinnista arvosanan asteikolla 1–5. Arvosanaa muodostettaessa vertaisarvioinnin vaikutus on 50 % ja opettaja-arvioinnin vaikutus on 50 %. Saadun arvosanan vaikutus on opintojen loppuarvostelussa on 30 %. Lisäksi opintojaksolla laaditaan johtajana kehittymisen suunnitelma (KESU).

Suoritustapa:

Vuorovaikutuskäyttäytyminen (1 op):

- Lähiopetus 8 h
- Etäopiskelu 16 h
- Omatoiminen opiskelu 3 h

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL / TAKTL (2015 SOTATL). Opetuksesta vastaa jatkotutkinnon opetusryhmä. Osajakso alkaa syyslukukaudella 2014 ja kestää opintojen ajan päättyen kesällä 2015.

3.3 Yleisesikuntaupseerin tutkinnon raja- ja merivartio- linjojen opintojaksot (89 op)

YEK57 RAJA- JA MERIVARTIOVARTIOLINJAN OPINTOJAKSOT

Yleisesikuntaupseerikurssi (89 op)				
1 Johtaminen 10 op				
2 Sotataito 43 op				
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka 32 op				
2.2 Strategia 9 op				
2.3 Sotahistoria 2 op				
4 Sotatekniikka 5 op				
5 Tutkimuskoulutus 29 op				
6 Yleiset opinnot 2 op				
Koodi	Opintojakson nimi	Laajuus (op)	Vastaa	HUO M!
1 Johtaminen 10 op				
1YEK1.12	Strateginen johtaminen	5	JOSPEL	
1YEK1.13	Johtajuus ja komentajuus	5	JOSPEL	
2 Sotataito 43 op				
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka 35 op				
Kaikille yhteiset opinnot				
2YEK1.1	Puolustusjärjestelmän perusteet (OTH1)	6	TAKTL	
2YEKRVL1.4	Rajaturvallisuustaito	5	RMVK	
2YEKRVL1.5	Rajavartiolaitoksen suunnittelu ja valmistelu esikunnassa	1	RMVK	
2YEKRVL1.6	Rajavartiolaitoksen kriisiajan johtaminen	2	RMVK	
2YEKRVL1.7	Rajavartiolaitoksen kansainvälinen toimintaympäristö	3	RMVK	
Rajavartiolinjan eriytyvät opinnot				
2YEKMA1.1	Yhtymän puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen (OTH2)	5	TAKTL	
2YEKMA1.5	Yhtymän hyökkäystaistelun suunnittelu (OTH3)	3	TAKTL	
2YEKMA1.6	Yhtymän hyökkäystaistelu, sotapeli (OTH4)	5	TAKTL	
2YEKMA1.4	Yhtymän operatiivinen suunnittelu (OTH5, kotityö)	2	TAKTL	
Merivartiolinjan eriytyvät opinnot				
2YEKME1.5	Meripuolustusalueen normaaliajan ja poikkeusolojen operatiivinen suunnittelu (OTH2)	5	TAKTL	
2YEKME1.2	Meriyhteyksien turvaaminen (OTH3)	3	TAKTL	
2YEKME1.6	Meripuolustusalueen poikkeusolojen operaatiot (OTH4)	5	TAKTL	
2YEKME1.7	Meripuolustusalueen operatiivinen suunnittelu (OTH5, kotityö)	2	TAKTL	

2.2 Strategia 9 op				
2YEK2.8	Kokonaismaanpuolustus ja yhteiskunnan turvallisuus	3	STRATL	
2YEK2.2	Kriisinhallinta	1	STRATL	
2YEK2.3	Nordic Security Seminar	2	STRATL	
2YEK2.9	Sotilasstrategia ja kansainväliset konfliktit	2	STRATL	
2YEK2.10	Euroopan unioni ja Nato turvallisuustoimijoina (opintomatka)	1	STRATL	
2.3 Sotahistoria 2 op				
2YEK3.1	Puolustushaarat sotataidon historiassa	2	SHISTL	
4 Sotatekniikka 5 op				
4YEK1.6	Taistelujärjestelmän suorituskyvyn arviointi	3	STEKNL	
4YEKRVL1.2	Rajaturvallisuustekniikka	2	RMVK	
5 Tutkimuskoulutus 29 op (valitaan oppiaineen mukaan)				
Kaikille yhteiset opinnot 13 op				
6YEK1.2	Kaikille yhteinen menetelmäopetus	6	ainelaitokset	
6YEK1.3	Valinnainen menetelmäopetus	1	ainelaitokset	
7YEK1.4	Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kehittämisharjoitus	6	JOSPEL	
Johtaminen ja Sotilaspedagogiikka				
1YEK1.10	Johtamisen ja sotilaspedagogiikan tutkimustyöjaksot	14	JOSPEL	
1YEK1.11	Johtamisen ja sotilaspedagogiikan tutkimustyöseminaarit	2	JOSPEL	
Operaatiotaito ja taktiikka				
2YEK1.4	Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöjaksot	14	TAKTL	
2YEK1.5	Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöseminaarit	2	TAKTL	
Strategia				
2YEK2.6	Strategian tutkimustyöjaksot	14	STRATL	
2YEK2.7	Strategian tutkimustyöseminaarit	2	STRATL	
Sotahistoria				
2YEK3.2	Sotahistorian tutkimustyöjaksot	14	SHISTL	
2YEK3.3	Sotahistorian tutkimustyöseminaarit	2	SHISTL	
Sotatekniikka				
4YEK1.3	Sotatekniikan tutkimustyöjaksot	14	STEKNL	
4YEK1.4	Sotatekniikan tutkimustyöseminaarit	2	STEKNL	
6 Yleiset opinnot 2 op				
6YEK1.1	Orientoivat opinnot ja opintojen reflektointi	1	JTOS	
1YEKJKÄ	Vuorovaikutuskäyttäytyminen	1	JOSPEL	

3.4 Yleisesikuntaupseerin tutkinnon raja- ja merivartiolinjojen opintojaksojen kuvaukset

3.4.1 Johtaminen 10 op

1YEK1.12 Strateginen johtaminen (5op)

Kts. Tämän oppaan sivut 19–20.

1YEK1.13 Johtajuus ja komentajuus (5 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 20–22.

3.4.2 Sotataito 43 op

3.4.2.1 Operaatitaito ja taktiikka 35 op

Kaikille yhteiset opinnot

2YEK1.1 Puolustusjärjestelmän perusteet OTH1 (6 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 24–25.

2YEKRVL1.4 Rajaturvallisuustaito (5 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija tuntee RVL:n strategisen toimintaympäristön ja siinä tapahtuneen kehityksen, tuntee EU:n, Suomen, Rajavartiolaitoksen ja tärkeimpien yhteistyötahojen tavoitteet raja- ja sisäisen turvallisuuden kehittämisessä. Opiskelija ymmärtää keskeisen kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön asettamat vaatimukset ja mahdollisuudet rajaturvallisuuden kehittämiselle ja osaa kehittää hallintoyksikön toimintaa laitoksen strategisten tavoitteiden mukaisesti. Opiskelija hallitsee keskeiset rajavartiotoiminnan johtamista koskevat määräykset ja osaa soveltaa niitä rajavartiotoiminnan suunnittelussa ja toimeenpanossa hallintoyksikön ja Rajavartiolaitoksen esikunnan tasolla. Opiskelija osaa analysoida rajaturvallisuuden uhkamallien vaikutusta rajavartiotoiminnan toteuttamiseen ja osaa soveltaa tietoaan johtamistoiminnassaan ja päätöksenteossaan riskianalyysin tukemana. Opiskelijalla on valmiudet toimia rajavartiotoiminnan kehittämistyöryhmissä asiantuntijana ja työryhmän johtajana. Opiskelijalla on rajavartiotoimintaan liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia toimistopäällikkönä, rajaturvallisuusasiantuntijana sekä muissa vaativissa

esimies-/päällikkötehtävissä Rajavartiolaitoksessa ja rajaturvallisuuden kannalta relevanteissa kansainvälisissä toimielimissä kansallisena asiantuntijana.

Sisältö:

Opintojakso koostuu Rajavartiolaitoksen eriytyvistä opinnoista sekä soveltuvin osin OTH6 -opintojakson luennoista (rajavartiolinjan opiskelijat eivät saa erillistä arvosanaa/opintorekisterimerkintää OTH6 -opintojaksosta). RVL:n eriytyvillä luennoilla käsitellään Rajavartiolaitoksen johtamista, toiminnan ja talouden suunnittelua, tilanteenseuranta ja riskianalyyysijärjestelmää, rajaturvallisuuden käsitettä ja rajaturvallisuuden ylläpitoa kansallisessa ja kansainvälisessä viitekehyksessä, valmiudensäätelyjärjestelmää, merellisen turvallisuuden ylläpitoa, rajavaltuutettutoimintaa sekä Venäjän ja Euroopan maiden rajaturvallisuuden ylläpitoon liittyviä kokonaisratkaisuja ja niiden liittymäpintoja Suomen järjestelmiin ja ratkaisuihin strategisella tasolla. Opetus voi sisältää luentojen lisäksi ryhmätyöskentelyä, yksilötehtäviä sekä hallintoyksikkömatkan.

Kirjallisuus:

- Luentomoniste / -monisteet ja muu opetuksessa käytetty aineisto (ml. OTH6 -luennot)
- Erikseen määritettävät Rajavartiolaitoksen pysyväisasiakirjat, käskyt ja määräykset
- Rajavartiolaitoksen strategia
- Rajavartiolaitoksen henkilöstöstrategia
- Rajavartiolaitoksen TS 2014 ja TTS 2015–2018
- Rajavartiolaitoksen TS 2015 ja TTS 2016–2019 -aineisto
- Rajavartiolaitoksen toimintakertomus 2014
- Rajavartiolaitoksen toimintakäsäky 2014/2015
- Sisäisen turvallisuuden ohjelma
- Suomen turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko 2012
- Euroopan unionin sisäisen turvallisuuden strategia
- Hallitusohjelma 2011

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää:

- aktiivista osallistumista lähiopintoihin,
- ryhmä- ja yksilötehtävien suorittamista hyväksytysti (arvioidaan asteikolla hylätty/täydennettävä/hyväksytty),
- kirjallisen kuulustelun läpäisemistä (arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5)

Opintojakson arvosana määräytyy kuulustelun arvosanan mukaan.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta ja ryhmätöistä sekä kirjallisesta kuulustelusta.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Luennot järjestetään MPKK:lla tai RVLE:ssa. Luennoitsijoina toimivat RVLE:n ja mahdollisesti muiden valtionhallinnon keskusviranomaisten asiantuntijat.

2YEKRVL1.5 Rajavartiolaitoksen suunnittelu ja valmistelu esikunnassa (1 op)**Osaamistavoite:**

Opiskelija hallitsee ongelmalähtöisten suunnittelu- ja valmistelutehtävien valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvät esikuntaorganisaatioissa käytettävät keskeisimmät menetelmät ja prosessit RA- ja SA -kokoonpanoissa. Opiskelija hallitsee SM-hallinnon alan asianhallintajärjestelmän (ASDO/ACTA) käytön ja ymmärtää siihen liittyvät rajoitteet mm. tietoturvallisuuden osalta. Opiskelija tuntee valmisteluasiakirjoille annetut muodolliset ja sisällölliset vaatimukset sekä osaa hyödyntää tavanomaisia kvantitatiivisia ja kvalitatiivisia RVL:n tilastojärjestelmiin pohjautuvia tilastollisia metodeja asioiden valmistelussa. Opiskelija osaa nykyaikaisen viestinnän perusteet ja neuvottelutaidot sekä kansallisessa että kansainvälisessä toimintaympäristössä. Opiskelija tuntee valtionhallinnon sekä EU:n tiedonhakumenetelmät. Opiskelija kykenee arvioimaan esikuntien työskentelyä ja hyödyntämään osaamistaan niiden työskentelyprosessien kehittämisessä.

Sisältö:

Opintojakso sisältää teorialuentoja sekä soveltavia harjoituksia/ryhmätöitä RVL:n rauhan ja sodanajan tehtävien suunnittelun viitekehyksessä. Luennot ja harjoitukset tukevat opiskelijoiden työskentelyä muihin opintojaksoihin liittyvissä harjoituksissa ja ryhmätöissä. Opintojaksolla käsiteltäviä aiheita ovat esikuntien toiminta rauhan ja sodanajan kokoonpanoissa, neuvottelutaito, viestintä, asiakirjahallinto (ml. julkisuus/salattavuus) sekä esittely- ja esiintymistaidot kansallisessa ja kansainvälisessä viitekehyksessä. Opintojaksolla on kiinteä liittymäpinta 2YEKRVL1.6 -opintojaksoon ja opintojaksoihin sisältyvä soveltava työryhmätyöskentely järjestetään saman harjoituksen yhteydessä.

Kirjallisuus:

- Luentomoniste / -monisteet ja muu opetuksessa käytetty aineisto
- Erikseen määritettävät Rajavartiolaitoksen pysyväisasiakirjat, käskyt ja määräykset
- Esikuntien työjärjestykset ja prosessikuvaukset (jaetaan)

- Viestintään ja neuvottelutaitoon liittyvät artikkelit / julkaisut (jaetaan tai ilmoitetaan erikseen)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää:

- aktiivista osallistumista lähiopintoihin,
- ryhmä- ja yksilötehtävien suorittamista hyväksytysti (arvioidaan asteikolla hylätty/täydennettävä/hyväksytty).

Opintojakso arvioidaan asteikolla 0/S (hylätty/hyväksytty).

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta ja omatoimisesta opiskelusta ja ryhmätöistä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Luennot järjestetään MPKK:lla tai RVLE:ssa. Luennoitsijoina toimivat RVLE:n ja hallintoyksiköiden asiantuntijat.

2YEKRVL1.6 Rajavartiolaitoksen kriisiajan johtaminen (2 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija ymmärtää laaja-alaisesti keskeisten turvallisuusalan viranomaisten toiminnan ja varautumisen poikkeusoloihin sekä tuntee kansallisen päätöksentekoa ja johtamisprosessin siirryttäessä normaalioloista poikkeusoloihin. Opiskelija tuntee Rajavartiolaitoksen varautumisen periaatteet normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin sekä osaa johtaa hallintoyksikön valmiussuunnittelua. Opiskelija tuntee rajajoukkojen osuuden ja toiminnan eri kriisi- ja uhkamalleissa sekä niihin liittyvän operatiivisen suunnittelun ja yhteistyön puolustusvoimien alueellisten johtoportaiden kanssa. Opiskelija hallitsee Rajavartiolaitoksen keskeisimpien suorituskkyjen käyttöperiaatteet oman puolustushaaran mukaisesti ja tuntee muiden puolustushaarojen tais-teluun liittyvien RVL:n suorituskkyjen käytön keskeiset käyttöperiaatteet. Opiskelija tuntee rajajoukkojen kehitysnäkymät ja tärkeimmät kehityskohteet. Opiskelija osaa soveltaa puolustusvoimissa käytettävää GOP-suunnitteluprosessia RVL:n suunnittelussa ja hyödyntää Rajavartiolaitoksen operatiivisen suunnittelun ja päätöksenteon perusteet -asiakirjaa oman suunnittelutyönsä ja päätöksentekonsa perusteena.

Sisältö:

Opintojakso koostuu Rajavartiolaitoksen eriytyvistä opinnoista sekä soveltuvien osin OTH6 -opintojakson luennoista (rajavartiolinjan opiskelijat eivät saa erillistä arvosanaa/opintorekisterimerkintää OTH6 -opintojaksosta). Rajavartiolaitoksen

eriytyvässä opetuksessa käsitellään rajajoukkojen operatiivista suunnittelua ja käyttöä, RVL:ssä käytettävää suunnittelujärjestelmää, poikkeusoloihin liittyvää viranomaisyhteistyötä, perustamisjärjestelyjä, toimivaltakysymyksiä sekä rajajoukkojen kehittämistä. Opintojaksolla on kiinteä liittymäpinta 2YEKRVL1.5 -opintojaksoon ja opintojaksoihin sisältyvä soveltava työryhmätyöskentely järjestetään saman harjoituksen yhteydessä.

Kirjallisuus:

- Luentomoniste / -monistheet ja muu opetuksessa käytetty aineisto (ml. OTH6 -luennot)
- Erikseen määritettävät Rajavartiolaitoksen pysyväisasiakirjat, käskyt ja määräykset
- Erikseen jaettavat SA -suunnitteluperusteet
- FINGOP
- Rajavartiolaitoksen operatiivisen suunnittelun ja päätöksenteon perusteet
- Sisäisen turvallisuuden ohjelma
- Suomen turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko 2012
- Euroopan unionin sisäisen turvallisuuden strategia

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää:

- aktiivista osallistumista lähiopintoihin,
- ryhmä- ja yksilötehtävien suorittamista hyväksytysti (arvioidaan asteikolla hylätty/täydennettävä/suoritettu).

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (36h), omatoimisesta opiskelusta ja ryhmätöistä (18h)

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Luennot järjestetään MPKK:lla tai RVLE:ssa. Luennoitsijoina toimivat RVLE:n ja hallintoyksiköiden asiantuntijat,

2YEKRVL1.7 Rajavartiolaitoksen kansainvälinen toimintaympäristö (3 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija tuntee Euroopan unionin keskeiset toimielimet ja ymmärtää niiden toimintatavat sekä Euroopan yhteisön oikeusjärjestelmän perusteet, hallitsee EU:n rajajäljitysetuksen keskeisen sisällön, tuntee Schengenin arviointiprosessin sekä osaa toimia arviointiryhmässä, ymmärtää kansainvälisten ja kahdenvälisten valtiosopimusten sekä Euroopan unionin säädösten sijoittumisen Suomen oikeusjärjestel-

mään sekä tuntee rajavartiolaitoksen kansainvälisen toiminnan laajuuden ja toimintamuodot. Opiskelija tuntee EU-kokouksiin osallistumisen periaatteet. Opiskelija ymmärtää kansainvälisen toiminnan merkityksen johtamisessaan. Opiskelija tuntee Rajavartiolaitoksen tavoitteet EU -tason strategissa suunnittelussa yhdenmetyt rajaturvallisuuden osalta. Opiskelija on perehtynyt useiden EU -maiden rajavalvonnan järjestelyihin ja osaa arvioida kansallisten toteutustapojen keskinäisiä eroavaisuuksia ja sen perusteella kehittää toimintamalleja ja prosesseja kansallisessa sekä kansainvälisessä viitekehyksessä. Opiskelijalla on tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia kansainvälisessä toimintaympäristössä Rajavartiolaitoksen edustajana sekä vaativissa asiantuntija- ja esimiestehtävissä Suomessa.

Sisältö:

Opetus koostuu rajavartiolaitoksen opintomatka Brysseliin, osallistumisesta IBM -koulutukseen sekä tutustumisesta Viron rajavirtioviranomaisten toimintaan. Mikäli opintomatkaa ei järjestetä, se korvataan asiantuntijaluennoin.

Kirjallisuus:

- Luentomoniste / -monistee ja muu opetuksessa käytetty aineisto
- Eduskunnan ja valtioneuvoston yhteistoiminta Euroopan Unionin asioiden kansallisessa valmistelussa (oikeusministeriö 57/2011)
- Sisäasiainministeriön EU-opas (sisäasiainministeriön julkaisusarja 29/2011)
- Euroopan Unionin sisäisen turvallisuuden strategia 2010
- EU-perusteos 2011
- Schengenin säännöstö
- Schengenin rajasäännöstö
- RVLPAK B.18 RVL:n henkilöstön osallistuminen kansainvälisiin tehtäviin

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää:

- aktiivista osallistumista lähiopintoihin,
- ryhmä- ja yksilötehtävien suorittamista hyväksytysti (arvioidaan asteikolla hylätty/täydennettävä/hyväksytty).

Opintojakso arvioidaan asteikolla 0/S (suoritettu/hyväksytty).

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu opintomatkojen ja IBM -kurssin aikana pidettävistä luennoista sekä harjoituksista ja ryhmätöistä

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

EU -opintomatka = Bryssel, IBM -kurssi = Puola, Viron rajavirtioviranomaisen toimintaan perehtyminen = Viro.

Rajavartiolinjan eriytyvät opinnot**2YEKMA1.1 Yhtymän puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen OTH2 (5 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 29–31.

2YEKMA1.5 Yhtymän hyökkäystaistelun suunnittelu OTH3 (3 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 31–32.

2YEKMA1.6 Yhtymän hyökkäystaistelu, sotapeli OTH4 (5 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 32–34.

2YEKMA1.4 Yhtymän operatiivinen suunnittelu OTH5 kotityö (2 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 34–35.

Merivartiolinjan eriytyvät opinnot**2YEKME1.5 Meripuolustuksen normaaliajan ja poikkeusolojen operatiivinen suunnittelu, OTH2 (5 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 35–37.

2YEKME1.2 Meriyhteyksien turvaaminen OTH3 (3 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 37–38.

2YEKME1.6 Meripuolustuksen poikkeusolojen operaatiot OTH4 (5 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 39–40.

2YEKME1.7 Meripuolustuksen operatiivinen suunnittelu, kotityö OTH5 (2 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 40–41.

3.4.2.2 Strategia 9 op**2YEK2.8 Kokonaismaanpuolustus ja yhteiskunnan turvallisuus (3 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 46–47.

2YEK2.2 Kriisinhallinta (1 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 47–48.

2YEK2.3 Nordic Security Seminar (2 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 48–49.

2YEK2.9 Sotilasstrategia ja kansainväliset konfliktit (2 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 49–50.

2YEK2.10 Euroopan unioni ja Nato turvallisuustoimijoina (Opintomatka), 1 op

Kts. Tämän oppaan sivut 50–51.

3.4.2.3 Sotahistoria 2 op**2YEK3.1 Puolustushaarat sotataidon historiassa (2 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 51–52.

3.4.3 Sotatekniikka 5 op**4YEK1.6 Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen (3 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 53–54.

4YEKRVL1.2 Rajaturvallisuustekniikka (2 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija hallitsee valtion ja Rajavartiolaitoksen tietohallinnon ja tietoturvallisuuden yleiset periaatteet, määräykset ja toiminnan kannalta keskeisen lainsäädännön. Opiskelija tuntee RVL:n hyödyntämät tietoliikenneverkot ja -palvelut ja ymmärtää niiden väliset keskinäisriippuvuudet. Opiskelija ymmärtää rajaturvallisuustekniikan roolin osana Rajavartiolaitoksen johtamis- ja tilanteenseurantajärjestelmää sekä osaa analysoida ja soveltaa rajaturvallisuustekniikan ominaisuuksia johtamistoiminnassaan. Opiskelija tuntee keskeisten yhteistyöviranomaisten hyödyntämät tietojärjestelmät ja niiden kytkeytymisen Rajavartiolaitoksen järjestelmiin. Opiskelijalla on keskeisiin tieto- ja valvontajärjestelmiin liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia toimistopäällikkönä, rajaturvallisuusasiantuntijana ja muissa vaativissa esimies-/päällikkötehtävissä Rajavartiolaitoksessa sekä johtaa rajavalvontatekniikan kehittämistyöryhmiä ja -hankkeita.

Sisältö:

Opintojaksolla käsiteltäviä aiheita ovat rajaturvallisuustekniikan nykytila ja tulevaisuus, tietoliikenneneratkaisut, merivalvonnan tekniset järjestelmät, maarajavalvonnan tekniset järjestelmät, rajatarkastuksiin liittyvät tietojärjestelmät, valtionhallinnon ja RVL:n tietoturvallisuus, operatiiviset tietojärjestelmät, henkilöstöhallinnon tietojärjestelmät, toiminnan ja talouden suunnitteluun liittyvät tietojärjestelmät, rikostorjunnan tietojärjestelmät sekä kansainväliseen yhteistoimintaan liittyvät tietoliikenneneratkaisut ja tietojärjestelmät. Opetuksessa keskitytään erityisesti strategisen suunnittelun ja kehittämisen näkökulmaan. Opetus voi sisältää luentojen lisäksi myös työryhmätyöskentelyä sekä vierailuja yhteistyöviranomaisten luona.

Kirjallisuus:

- Luentomoniste / -monisteet ja muu opetuksessa käytetty aineisto
- Julkisista hankinnoista annettu laki (348/2007)
- Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoista (JYSE 2009 PALVELUT tai uudempi)
- Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot tavarahankinnoissa (JYSE 2009 TAVARAT tai uudempi)
- Julkisen hallinnon IT-hankintojen yleiset sopimusehdot (JIT 2007 tai uudempi)
- Laki julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista (1531/2011)
- RVLPAK D.3; Rajavartiolaitoksen materiaolimääräys
- RVLPAK D.8; Rajavartiolaitoksen hankintamääräys

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää:

- aktiivista osallistumista lähiopintoihin,

- etäopiskelujaksolla suoritettavan etätehtävän hyväksyttyä suorittamista (arvioidaan asteikolla hylätty/täydennettävä/hyväksytty),
- kirjallisen kuulustelun läpäisemistä (kuulustelu arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5).

Opintojakson arvosana määräytyy kuulustelun arvosanan mukaan.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta ja etätehtävän suorittamisesta sekä kirjallisesta kuulustelusta.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Luennot järjestetään MPKK:lla tai RVLE:ssa. Luennoitsijoina toimivat RVLE:n ja mahdollisesti muiden valtionhallinnon keskusviranomaisten asiantuntijat.

3.4.4 Tutkimuskoulutus 29 op (valitaan oppiaineen mukaan)**3.4.4.1 Kaikille yhteiset opinnot 13 op****6YEK1.2 Kaikille yhteinen menetelmäopetus (6 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 55–56.

6YEK1.3 Valinnainen menetelmäopetus (1 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 56–58.

1YEK1.4 Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kehittämisharjoitus (6 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 58–59.

3.4.4.2 Johtaminen ja sotilaspedagogiikka**1YEK1.11 Johtamisen ja sotilaspedagogiikan tutkimustyöseminaarit (2 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 60–61.

3.4.4.3 Operaatiotaito ja taktiikka**2YEK1.4 Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöjaksot (14 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 61–62.

2YEK1.5 Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöseminaarit (2 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 62–64.

3.4.4.4 Strategia**2YEK2.6 Strategian tutkimustyöjaksot (14 op)**

Kts. Tämän oppaan sivu 64.

2YEK2.7 Strategian tutkimustyöseminaarit (2 op)

Kts. Tämän oppaan sivu 65.

3.4.4.5 Sotahistoria**2YEK3.2 Sotahistorian tutkimustyöjaksot (14 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 65–67.

2YEK3.3 Sotahistorian tutkimustyöseminaarit (2 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 67–69.

3.4.4.6 Sotatekniikka**4YEK1.3 Sotatekniikan tutkimustyöjaksot (14 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 69–70.

4YEK1.4 Sotatekniikan tutkimustyöseminaarit (2 op)

Kts. Tämän oppaan sivu 70.

3.4.5 Yleiset opinnot (2 op)**6YEK1.1 Orientoivat opinnot ja opintojen reflektointi (1 op)**

Kts. Tämän oppaan sivu 71.

1YEKJKÄ Vuorovaikutuskäyttäytyminen (1 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 72–73.

4. ESIUPSEERIKURSSI

Esiupseerikurssin päämääränä on, että kurssin suorittaneella upseerilla on valmiudet toimia puolustushaaransa ja aselajinsa sodan, muiden kriisien ja rauhan ajan esiupseerien tehtävissä. Näitä ovat esimerkiksi esikuntien sekä sotilaslaitosten toimialojen suunnittelu-, kehittämis- ja johtotehtävät.

Kurssilla noudatetaan linjakajaa (maa-, meri- ja ilmasotalinja sekä rajavartiolinja). Kurssilla opiskelijat saavat puolustushaara- ja aselajipainotteisen koulutuksen. Rajavartiolaitoksen opiskelijat saavat yhteisen koulutuksen lisäksi oman alan eriytyvää koulutusta.

Kurssin suoritettuaan opiskelija:

- on saanut sodan ajan tehtävien edellyttämät sotataidon, sotatekniikan, esikunta-työskentelyn sekä johtamisen perusteet,
- on hankkinut toiminnan ja talouden suunnittelun, henkilöstövoimavarojen suunnittelun, varusmies- sekä reserviläiskoulutuksen suunnittelussa tarvittavat tiedot,
- omaa valmiudet osallistua kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin ja yhteistyöhön sekä
- osaa soveltaa tehtävien hoidossa tarvittavilta osin tieteellisen tutkimuksen menetelmiä.

Esiupseerikurssin aikana kehitetään opiskelijan kykyä kehittyä johtajana omassa työyhteisössään. Tavoitteena on, että upseeri ymmärtää esiupseeriuden vaatimukset sekä arvojen merkityksen.

Esiupseerikurssin 67 opintojen laajuus on 68 opintopistettä. Esiupseerikurssin Rajavartiolaitoksen opiskelijoilla on rajavartiotoimintaan liittyvää eriytyvää opetusta 21 opintopistettä. Rajavartiotoiminnan opetuksen toteuttaa Raja- ja Merivartiokoulu.

Esiupseerikurssin tutkimuskoulutuksen laajuus on kahdeksan (8) opintopistettä. Tutkimuskoulutus sisältää tutkimustyön laatimisen. Tutkimustyön aihe määritetään pääsääntöisesti siten, että se on laajennettavissa diplomityöksi. Rajavartiolaitoksen upseerit laativat tutkimustyön pääsääntöisesti rajavartioalan aiheista.

4.1 Esiupseerikurssin maa-, meri- ja ilmasotalinjan opintojaksot (68 op)

EUK:N MAA-, MERI- JA ILMASOTALINJAN OPINTOJAKSOT

Esiupseerikurssi (68 Op)	
1 Johtaminen 17 op	
2 Sotataito 31 op	
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka 24 op	
2.2 Strategia 4 op	
2.3 Sotahistoria 3 op	
3 Sotilaspedagogiikka 3 op	
4 Sotatekniikka 6 op	
5 Tutkimuskoulutus 8 op	
6 Yleiset opinnot 3 op	

Koodi	Opintojakson nimi	Laajuus (op)	Vastaa	HUOM!
1 Johtaminen 17 op				
1.1 Yleiset johtamisen opinnot 16 op				
1EUK1.19	Organisaation kehittäminen ja johtaminen	4	JOSPEL	
1EUK1.20	Hallinnon ja henkilöstöjohtamisen perusteet	5	JOSPEL	
1EUK1.21	Esikuntatyöskentelyn ja toimeenpanon perusteet	7	JOSPEL	yt TAKTL
1.2 Vuorovaikutuskäyttäytyminen 1 op				
1EUKJKÄ	Vuorovaikutuskäyttäytyminen (EUK)	1	JOSPEL	
2 Sotataito 31 op				
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka 24 op				
Kaikille yhteiset opinnot (12 op)				
2EUK1.1	Operaatiotaidon ja taktiikan perusteet ja toimintavalmius (TH 1)	6	TAKTL	
2EUK1.9	Puolustushaarojen yhtymien ja viranomaisten yhteistoiminta (TH 4)	3	TAKTL	
2EUK1.5	Yhtymän taistelun suunnittelu ja johtaminen (EJH 1)	3	TAKTL	
Maasotalinjan eriytyvät opinnot (12 op)				
2EUKMA1.6	Puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen (TH 2)	6	TAKTL	
2EUKMA1.7	Hyökkäystaistelun suunnittelu ja johtaminen (TH 3)	6	TAKTL	

Merisotalinjan eriytyvät opinnot (12 op)				
2EUKME1.2	Yhtymien operatiivinen suunnittelu ja johtaminen (TH 2)	6	TAKTL	
2EUKME1.3	Yhtymien operatiivinen suunnittelu ja taistelu rannikolla (TH 3)	6	TAKTL	
Ilmasotalinjan eriytyvät opinnot (12 op)				
2EUKIL1.5	Ilmapuolustuksen toiminnan perusteet (TH 2)	6	TAKTL	
2EUKIL1.7	Lennoston operatiivinen suunnittelu ja johtaminen (TH3)	6	TAKTL	
2.2 Strategia 4 op				
2EUK2.1	Suomen turvallisuusympäristö	2	STRATL	
2EUK2.6	Kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset	2	STRATL	
2.3 Sotahistoria 3 op				
2EUK3.6	Sotataidon historia	3	SHISTL	Sisältää opintom atkan Karjalan kannaks elle
3 Sotilaspedagogiikka 3 op				
3EUK1.1	Koulutuksen suunnittelun sotilaspedagogiset perusteet	2	JOSPEL	
3EUK1.2	Koulutuksen suunnittelu, johtaminen ja kehittäminen	1	JOSPEL	
4 Sotatekniikka 6 op				
4EUK1.1	Sotatekniikan nykytila taistelukentällä	2	STEKNL	
4EUK1.6	Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen	4	STEKNL	
5 Tutkimuskoulutus 8 op (valitaan oppiaineen mukaan)				
Johtaminen				
1EUK1.13	Johtamisen tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	JOSPEL	
1EUK1.14	Seminaarityöskentely	1	JOSPEL	
1EUK1.15	Johtamisen tutkimustyöjaksot	6	JOSPEL	
Operaatiotaito ja taktiikka				
2EUK1.6	Operaatiotaidon ja taktiikan tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	TAKTL	
2EUK1.7	Seminaarityöskentely	1	TAKTL	
2EUK1.8	Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöjaksot	6	TAKTL	
Strategia				
2EUK2.3	Strategian tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	STRATL	
2EUK2.4	Seminaarityöskentely	1	STRATL	
2EUK2.5	Strategian tutkimustyöjaksot	6	STRATL	
Sotahistoria				
2EUK3.3	Sotahistorian tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	SHISTL	
2EUK3.4	Seminaarityöskentely	1	SHISTL	
2EUK3.5	Sotahistorian tutkimustyöjakso	6	SHISTL	

Sotilaspedagogiikka				
3EUK1.3	Sotilaspedagogiikan tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	JOSPEL	
3EUK1.4	Seminaarityöskentely	1	JOSPEL	
3EUK1.5	Sotilaspedagogiikan tutkimustyöjaksot	6	JOSPEL	
Sotatekniikka				
4EUK1.7	Sotatekniikan tai sotatalouden tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	STEKNL	
4EUK1.4	Seminaarityöskentely	1	STEKNL	
4EUK1.8	Sotatekniikan tai sotatalouden tutkimustyöjaksot	6	STEKNL	
6 Yleiset opinnot 3 op				
6EUK1.1	Orientoivat opinnot ja opintojen reflektointi	1	JTOS	
6EUK1.2	Kieliopinnot	1	KIEKE	
5EUK1.3	Fyysinen kasvatus	1	JOSPEL	

4.2 Esiupseerikurssin maa, meri-, ja ilmasotalinjojen opintojaksojen kuvaukset

4.2.1 Johtaminen (17 op)

Yleiset johtamisen opinnot (16 op)

1EUK1.19 Organisaation kehittäminen ja johtaminen (4 op)

Osaamistavoite:

Strategisen johtamisen perusteiden ja muutoksen johtamisen osajakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää ja osaa soveltaa organisaation kehittämiseen ja johtamiseen liittyvän kokonaisvaltaisen strategisen suunnittelun perusteet puolustusvoimissa. Opiskelija ymmärtää strategisen johtamisen teoriaperustan sekä puolustusvoimien strategioiden vaikutukset joukko-osaston toimintaan.

Toiminnan ja resurssien suunnittelun osajakson jälkeen opiskelija ymmärtää ja osaa soveltaa toiminnan ja resurssien suunnittelun merkityksen. Lisäksi opiskelija tunnistaa puolustusvoimien suunnittelujärjestelmän perusteet sekä toiminnan ja resurssien suunnittelun toteuttamisen joukko-osastossa.

Sisältö:

Strategista johtamista julkishallinnossa ja puolustusvoimissa tarkastellaan strategisen johtamisen käsitteistön ja puolustusvoimien käytännön strategiatyön kautta. Lisäksi jaksolla käsitellään strategisen johtamisen piiriin kuuluvia strategista viestintää, muutoksen johtamista ja organisaation maineenhallintaa.

Toiminnan ja resurssien suunnittelun osajaksolla opetetaan puolustusvoimien suunnittelujärjestelmän rakenne ja toiminta pääesikunnasta joukko-osastoon saakka. Lisäksi opetetaan tulosityksikön toiminnan ja resurssien suunnittelun ja seurannan toteutus.

Kirjallisuus:

Strategisen johtamisen perusteet ja muutoksen johtaminen:

- Laaksonen, M. 2009. Merkillinen strategia. Puolustushallinnon strategian semioottinen tarkastelu. MPKK.
- Näsi, J. & Aunola, M. 2005. Strategisen johtamisen teoria ja käytäntö. Metalliteollisuuden Kustannus Oy.
- Terho, S. (toim.) 2009. Strategian jäljillä. MPKK.

Toiminnan ja resurssien suunnittelu:

- PV toimintakäsikirja

Keskeiset opintojakson sisältöjä määrittävät ajantasaiset normit ja artikkelit ilmoitetaan osajakson alussa ja julkaistaan PVMOODLE:ssa. Opintojaksolla luettava muu materiaali selvitetään opintojakson alkaessa.

Arviointi:

Osajakso 1. Strategisen johtamisen perusteet ja muutoksen johtaminen sekä osajakso 2. Toiminnan ja resurssien suunnittelu, arvioidaan syyslukukauden lopulla 2014 vastuuttavan ryhmän periaattein laadittavana tehtävänä (Johtamisen koulutyö 1). Vastuuttavasta ryhmätyöstä annetaan työryhmälle arvosana arvosteluasteikolla 0 – 5. Johtamisen koulutyö 1:n vaikutus johtamisen arvosanaan on 50 %.

Opintojakson aikana laadittavat mahdolliset harjoitustyöt/vast. arvostellaan hyväksytty/hylätty -periaatteella. Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää hyväksyttyä vastausta koulutyössä ja lisäksi määrättyjen harjoitustöiden tai muistioiden hyväksyttyä suorittamista.

Suoritustapa:

1. Strategisen johtamisen perusteet ja muutoksen johtaminen:

- Lähiopetus 10 h
- Etäopiskelu 10 h
- Omatoiminen opiskelu 27 h (sisällytetään puolustusvoimien strategioihin liittyvä pohdintatehtävä)

2. Toiminnan ja resurssien suunnittelu:

- Lähiopetus 18 h (sisältää ryhmätyön)
- Etäopiskelu 16 h
- Omatoiminen opiskelu 27 h

Suomenkielistä lähdekirjallisuutta voidaan kuormittavuuslaskelmien mukaan antaa luettavaksi n 450 sivua.

= Yhteensä 108 h

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL. Opetuksesta vastaa jatkotutkinnon opetusryhmä.

Toteutusajankohta:

Osajakso toteutetaan syyslukukaudella 2014.

1EUK1.20 Hallinnon ja henkilöstöjohtamisen perusteet (5 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson kokonaisuus koostuu kolmesta osajaksosta.

Osajaksot ovat:

1. Henkilöstövoimavarojen johtaminen
2. Johtamisen ja osaamisen kehittämisen työkalut
3. Oikeudelliset asiat (operatiivinen oikeus)

Henkilöstövoimavarojen johtaminen osajakson jälkeen opiskelija ymmärtää puolustusvoimien henkilöstöjohtamisen kokonaisuuden, henkilöstöstrategian, henkilöstökokoonpanon sekä henkilöstötilannekuvan ja henkilöstötilinpäätöksen keskeiset asiat. Lisäksi opiskelija tunnistaa henkilöstövoimavarojen johtamisen periaatteet ja haasteet joukko-osastotasolla.

Johtamisen ja osaamisen kehittämisen työkalujen osajakson jälkeen opiskelija tunnistaa keskeisimmät palkatun henkilöstön osaamisen kehittämisen mahdollisuudet (kehityskeskustelu, työhyvinvointi, työilmapiiri, laatutoiminta, esimies- ja vuorovaikutusvalmennus sekä osaamisen kehittäminen ja esimiesviestintä) ja osaa soveltaa niitä työyhteisön toiminnan parantamisessa.

Oikeudellisten asioiden osajakson jälkeen opiskelija ymmärtää oikeudellisten asioiden merkityksen, ja osaa soveltaa niitä toimiessaan joukko-osastossa, rauhan aikana, valmiutta kohotettaessa poikkeusolosuhteissa, SA -suunnittelussa sekä sodan ajan, että kansainvälisissä toimintaympäristöissä.

Sisältö:

Henkilöstövoimavarojen johtamisen osajakso avataan puolustusministeriön ja pääesikuntatason esityksillä, jolloin opiskelijat saavat kokonaiskuvan puolustusvoimien henkilöstövoimavarojen johtamisesta. Avaukseen liittyy myös asiantuntijaluentosarja strategisesta henkilöstöjohtamisesta. Avauksen jälkeen keskitytään henkilöstöjoh-

tamiseen, henkilöstön sitouttamiseen sekä eri palvelussuhteiden ehtojen vaikutuksiin esimiestyössä. Joukko-osastotason esitykset henkilöstövoimavarojen johtamisesta sekä henkilöstöpäällikön tehtävistä tuovat laajemman kokonaisuuden käytännön tasolle. Esimiesviestinnän opetus toteutetaan vajaan päivän koulutuksena esimiesviestinnän asiantuntijan pitämä luentosarjana.

Johtamisen ja osaamisen kehittämisen työkalut opetus toteutetaan etäopiskeluna. Etäopinnoissa luetaan jaksoon liittyvä kirja (tai muu lähdemateriaali) ja laaditaan tarvittaessa tähän liittyvä pohdintatehtävä yksilö- tai ryhmätyönä.

Oikeudellisten asioiden osajakso on rakennettu niin, että siinä käsiteltävät tiedot tukevat taktiikan ja operaatiotaidon TH-harjoituksia sekä EUK ja YE-kursseilla osana olevaa Ruotsissa järjestettävää CJSE- harjoitusta. Lisäksi käsiteltävät asiat antavat perustaa myös YE-kurssin myöhemmille opinnoille, erityisesti OTH-harjoituksille ja komentajuus-opintojaksolle.

Ensimmäisellä jaksolla opetuksessa keskitytään erityisesti (rauhan ajan) puolustusvoimia koskevaan lainsäädäntöön. Lähtökohtana ovat puolustusvoimien viranomaistehtävät ja niiden täyttämiseksi annetut toimivaltuudet, joiden yhteydessä tarkastellaan myös viranomaisyhteistyötä – ja virka-apua sekä näihin liittyviä eri viranomaisten johtovastuita. Lisäksi käsitellään myös valmiuden kohottamista käsittelevän juridiikan perusteet (erityisesti ValmL ja PuolTL).

Toisella jaksolla keskitytään sodan ajan johtamisen kansainvälisoikeudellisiin ja erityisesti kansainvälisen humanitaarisen oikeuden perusteisiin. Tällöin erityisesti käsitellään sodan oikeussääntöjen keskeinen sisältöön (IHL/LOAC) sekä komentajan ja esimiehen kansainvälisrikosoikeudellinen vastuunalaisuus.

Kolmannella jaksolla tarkastellaan sotilaallisen kriisinhallinnan/rauhanturvatoiminnan (SKRIHA) oikeudellisia perusteita. Tällöin käsitellään mandaatti ja sen vaikutus, muut oikeudelliset ja poliittiset asiakirjat, joiden varaan monikansallinen YK-valtuutuksen omaava sotilaallinen kriisinhallintaoperaatio rakentuu. Lisäksi tarkastellaan myös toimintaan vaikuttavaa ja siinä sovellettavaa kansainvälistä oikeutta, erityisesti humanitaarisen oikeuden periaatteita ja ihmisoikeusvelvoitteita.

Kirjallisuus:

Henkilöstövoimavarojen johtaminen

- Pauli Juuti ja Heikki Luoma: Henkilöstöjohtaminen ja innovatiivisuus, sivut 7–44 ja 206–212
- Puolustusvoimien Henkilöstöstrategia 2005 (aineisto Pv Moodlessa)
- Kenttäohjesääntö, yleinen osa (kohta 6.1. Henkilöstö)
- PVHSMK 002 – PESUUNNOS Puolustusvoimien toiminnan ja resurssien suunnittelu sekä seuranta (HH975)

- PUOLUSTUSVOIMIEN HALLINTO PVHSM 001 – PESUUNNOS (PV-HALLINTO 2013) (HI1090)
- PVHSM HENKILÖSTÖALA 036 – PEHENKOS: Työnantajakuva ja rekrytointi puolustusvoimissa (HG444)
- PVHSM HENKILÖSTÖALA 002 – PEHENKOS Upseerien henkilöstöasioiden hoito (HJ692)
- PVHSM HENKILÖSTÖALA 075 – PEHENKOS Kehityskeskustelut puolustusvoimissa (HJ840)
- PVHSMK HENKILÖSTÖALA 069 – PEHENKOS Palkatun henkilöstön tilannekuva normaalioloissa ja henkilöstötilinpäätös (HI1047)
- MAAVHSM HENKILÖSTÖALA 001 – Palkatun henkilöstön henkilöstöasioiden järjestelyt maavoimissa (HG810)

Johtamisen ja osaamisen kehittämisen työkalut:

- PVHSM KOULUTUSALA 066 – PEHENKOS Palkatun henkilöstön osaamisen kehittäminen ja ohjaus (HH1176)
- PVHSM 008 - PEHENKOS Työilmapiirikysely ja työilmapiiriin kehittäminen puolustusvoimissa määräys (HE658)
- PVOHJE SOSIAALIALA 010 Yleisohje työhyvinvointitoimimmasta puolustusvoimissa (HE924)
- PVOHJE LAADUNHALLINTA 001 – PEMATOS, Laadunhallinta puolustusvoimissa, (HH650)
- PVOHJE LAADUNHALLINTA 002–PEMATOS, Itsearviointitoiminta puolustusvoimissa (HE828)
- Puolustusvoimien esimies- ja vuorovaikutusvalmennus (aineisto Pv Moodlessa)

Oikeudelliset asiat:

- Oikeudellisista asioista luennot (RA+SA, 2013 EI KRIHA) ja luennoilla käsitelty ja niillä ja/tai Moodlessa jaettu/osoitettu materiaali
- Gunnar Rosén & Juhani Parkkari, Sodan lait –käsikirja 3 p (lähinnä s. 1–37, 54–68, 85–104, 105–112, 121–126, 149–156, 183–244, 255–263, 269, 309–313, 327–345)
- Kari T. Takamaa, ”Taistelukenttä, toimintaympäristö ja sodan oikeussäännöt”, teoksessa Sota, teoria ja todellisuus, näkökulmia sodan muutokseen, Jyri Raitasalo & Joonas Sipilä, toim., MPKK, StratL, Julkaisusarja 1: No. 24, 2008 s. 215–245 (jaetaan Moodlessa pdf- tiedostona)

Oheiskirjallisuus:

- Gary D. Solis, The Law of Armed Conflict. International Humanitarian Law in War, Cambridge 2010
- Antti Aine, Veli-Pekka Nurmi, Jaakko Ossa, Teemu Penttilä, Ilkka Salmi, Vesa Virtanen, Moderni kriisilainsäädäntö, 2011

Koko opintojaksolla luettava muu materiaali muodostuu etä- ja lähiopintojen PV-MOODLE materiaalista.

Arviointi:

Osajakso1, Henkilöstövoimavarojen johtaminen ja osajakso 2, Johtamisen ja osaamisen kehittämisen työkalut, arvioidaan osana johtamisen koulutyö 2:ta lähijakson lopussa keväällä 2015. Lisäksi koko kurssin aikaiset oikeudelliset asiat tentitään johtamisen koulutyö 2:n osana. Koulutyö arvioidaan asteikolla 0 – 5. Koulutyön vaikutus johtamisen arvosanaan on 50%.

Opintojakson aikana mahdollisesti laadittavat harjoitustyöt/vast. arvostellaan hyväksytty/hylätty -periaatteella. Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää hyväksyttyä vastausta koulutyössä ja lisäksi määrättyjen harjoitustöiden/vast. hyväksyttyä suorittamista.

Suoritustapa:

Opetuksessa käytetään monimuoto-opetuksen eri menetelmiä. Opetusta annetaan PVMOODLE:ssa sisältöjen, opintomateriaalien sekä palautteiden osalta. PVMOODLE:ssa on myös mahdollisuus käydä opintojaksoon liittyvistä kysymyksistä syventävää keskustelua.

1. Henkilöstövoimavarojen johtaminen:
 - Lähiopetus 24 h
 - Etäopiskelu 12 h
 - Omatoiminen opiskelu 18 h
2. Johtamisen ja osaamisen kehittämisen työkalut:
 - Lähiopetus 5 h
 - Etäopiskelu 8 h
 - Omatoiminen opiskelu 14 h

Kohtien 1 – 2 lähiopetus toteutetaan ennen etäopintoja keväällä 2014. Lähiopetuksen yhteyteen liitetään omatoimista opiskelua. Etäopintojen aikana kerrataan lähiopetuksen aiheita sekä luetaan erikseen määritettävä kirja tai muu lähdemateriaali. Kirjallisuuden/lähdemateriaalin lukemiseen liitetään itsenäisesti tai ryhmätyönä laadittava pohdintatehtävä. Etä- ja lähiopetus voidaan toteuttaa myös päivänvastaissa järjestyksessä, jolloin opetusmoduulien sisällöt pysyvät samoina. Tällöin opintojakson toteutuksessa tulee huomioida omatoimisen opiskelun mahdollisuus, mikäli koulutyö organisoidaan lähiviikon päätteeksi.

3. Oikeudelliset asiat (syksy 2013 ja kevät 2014):
 - Lähiopetus 16 h syksy 2013 ja 4 h kevät 2014 = 20 h

- Etäopiskelu 16 h
- Omatoiminen opiskelu 18 h

Pääosa opintojakson lähiopetuksesta on jaettu kahteen osaan syyslukukaudella, jotka ovat noin kahden kuukauden välein. Etäopetus toteutetaan lähiopetuksen jälkeen. Kurssille annetaan perehtymistehtäviä seuraavaa kurssivaihetta varten.

Lähiopetuksen neljä (4) tuntia on sijoitettu kansainvälisen harjoituksen valmistavan vaiheen yhteyteen, jolloin käsitellään kansainvälisen kriisinhallinnan keskeiset asiat. SA -opetuksessa pyritään hyödyntämään myös elokuva-, videoleike ja valokuva -materiaalia sodan oikeussääntöjen käytännön soveltamiskysymysten osalta.

Suomenkielistä lähdekirjallisuutta voidaan kuormittavuuslaskelmien mukaan antaa luettavaksi n. 400 sivua.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK, JOSPEL. Opetuksesta vastaa jatkotutkinnon opetusryhmä.

Toteutusajankohta:

Osajaksot 1 ja 2 toteutetaan kevätlukukaudella 2015.

1EUK1.21 Esikuntatyöskentelyn ja toimeenpanon perusteet (7 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson kokonaisuus koostuu neljästä osajaksosta: Osajaksot ovat:

- Esikuntatyöskentelyn perusteet (1op, TAKTL V)
- Esikuntatekninen harjoitus (2 op, TAKTL V)
- Sodan ajan johtamisen perusteet (1op, JOSPEL V)
- Johtamistoiminta ja taktiikka kriisinhallintaympäristössä (KVH1) (3op, JOSPEL V).

Esikuntatyöskentelyn perusteet ja esikuntateknisen harjoituksen osaamistavoitteena on, että esikuntateknisen harjoituksen jälkeen opiskelija:

- tuntee yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet
- tuntee esikunnan ja sen osien työskentelyn perusteet
- tuntee tärkeimpien tietojärjestelmien käytön.

Sodan ajan johtamisen perusteet osajakson osaamistavoitteena on, että opiskelija:

- ymmärtää strategisen kommunikaation ja informaatio-operaatioiden merkityksen poikkeusoloissa sekä kriisinhallintaoperaatioissa

- tunnistaa puolustusvoimien operatiivisen tason informaatio-operaatioiden erityispiirteet sekä puolustusvoimien tietoverkko-operaatioiden nykytilan ja tulevaisuuden kehitysnäkökulmat
- ymmärtää kriisijohtamisen peruskäsitteet sekä ihmisen käyttäytymisen erityispiirteet stressin alla
- tunnistaa Suomalaisen joukon sekä kansainvälisen esikunnan/osaston johtamisen erityispiirteet kansainvälisissä operaatioissa.

Johtamistoiminta ja taktiikka kriisinhallintaympäristössä (KVH1) osajakson osaamistavoitteena on, että opiskelija:

- ymmärtää kansainvälisen kriisinhallinnan merkityksen ja eri toimijoiden roolit
- ymmärtää suunnittelu- ja johtamisprosessin monikansallisessa esikunnassa sekä
- tunnistaa monikansallisen esikunnan työskentelyn periaatteet ja erilaisista taustoista johtuvat erot eri kansallisuuksien välillä
- tunnistaa suomalaisten upseerien osaamistason verrattuna ulkomaalaisiin upseereihin ml. kielitaito
- tunnistaa oman kielitaitonsa kehittämistarpeet ammatillisessa viitekehyksessä
- kykenee toimimaan tehtäväkohtaisen täydennyskoulutuksen jälkeen toimistoupseerina monikansallisessa esikunnassa.

Sisältö:

Osajaksoilla 1 ja 2 käsiteltäviä aiheita ovat perusyhtymän esikuntaohje, esikunnan kokoonpano, tehtävät ja työjärjestys, FINGOP operatiivisen suunnittelun työkaluna sekä puolustushaaran mukaisesti MATI- ja MESI- tietojärjestelmät. Ilmasotalinjalle koulutetaan myös MATI-tietojärjestelmän perusteet. Lisäksi maasotalinjalle opetetaan maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet (YHTSUPE).

Sodan ajan johtamisen perusteet osajakson keskeistä sisältöä ovat luennot strategisen kommunikaation käsitteistä sekä luennot puolustusvoimien informaatio-operaatioiden sekä tietoverkko-operaatioiden nykytilanteesta. Tämä täydentää jo aikaisemmin kurssilla annettua informaationsodankäynnin perusopetusta (TAKTL). Opetettava asia on rajattu operaatiotaidon ja taktiikan opetusta täydentäväksi ja laajemmalle tasolle, jolloin perusolettamus on, että oppijoilla on jo valmiiksi käsitys informaationsodankäynnin perusteista. Johtaminen kansainvälisessä toimintaympäristössä huomioidaan kriisinhallintaoperaatioista kertovilla luennoilla. Viimeisenä aiheena ovat luennot kriisijohtamisesta ja stressin hallinnasta.

KVH 1 osajakson keskeinen sisältö koostuu kansainvälisen kriisinhallinnan periaatteista ja juridisesta perustasta (osa opetuksesta oikeudellisen opetuksen alla). Lisäksi jaksolla perehdytään monikansallisen esikunnan rakenteeseen ja toimintaperiaatteisiin sekä kriisinhallintaoperaatioissa käytettävään taktiikkaan ja joukkojen sekä voi-

mankäyttöön. Kansainvälisessä harjoituksessa harjaannutaan toimimaan prikaatin/vast tai sitä ylemmän monikansallisen esikunnan esikuntaupseerin tehtävissä.

Kirjallisuus:

Osajakson 1 ja 2 kirjallisuus ja muu oheismateriaali:

- Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP),
- Maavoimien Yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet osat A, B, ja C.
- Harjoitusvahvuudet A1 merivoimat, LUONNOS 2008 (TLL IV)
- Lippueen esikuntapalvelu- ja suunnitteluohje, TAKTL julkaisu 4/2003 (TLL III)
- Puolustusvoimien toimistopalvelun opas, 1997
- Rannikkoalueen esikuntapalveluohje, TAKTL julkaisu 3/2003 (TLL IV)
- Rannikkoalueen operatiivisten asiakirjojen laadinta ja tilannekuvan esittäminen MESillä, TAKTL julkaisu 4/2002 (TLL III).

Osajakson 3 ja 4 kirjallisuus ja muu oheismateriaali:

- Informaatio-operaatiot konsepti 2011 (Suojaustaso IV), TAKTL:n jakaa.

Opetusta tukeva kirjallisuus lisämateriaalina:

- Eronen edit: Needs of Comprehensiveness - Building Blocks for Finnish Crisis Management . FINCENT 2008.
- Ådahl edit: Varying Cultures in Modern Crisis Management. FINCENT 2009
- Guidelines for operational Planning (GOP)

Muut lähteet

- CJSExx portaali: <http://www.ltc.mil.se/cjse> xx /default.aspx (vaatii erillisen rekisteröitymisen eri ohjeen mukaisesti)
<http://www.globalsecurity.org/jhtml/jframe.html#http://www.globalsecurity.org/military/library/policy/army/fm/101-5/f540.pdf>

PVMOODLE:n KRIHA opetuspaketti

Osajaksojen lukumateriaali määritetään yksityiskohtaisesti erikseen.

Arviointi:

Osajaksojen hyväksytty suoritus edellyttää osallistumista harjoitusviikon lähiopiskelutapahtumiin. Osallistuminen kansainväliseen harjoitukseen on yksi kurssilta valmistumisen edellytys (ns. kurssin aikana tapahtuva ainutkertainen opetus). Osajaksoihin ei liity koulutystä.

Suoritustapa:

Osajaksot 1 ja 2 koostuvat lähiopetuksesta (32 h) sekä omatoimisesta opiskelusta (4 h) sekä harjaantumisesta myöhemmissä taktiikan harjoituksissa (45 h). Opetuskieli on pääosin suomi. Harjoituksen kieli on englanti.

Sodan ajan johtamisen perusteet osajaksolla käytetään lähiopetukseen 12 h ja itseopiskeluun 15 h. Osa jakson ajasta käytetään KV - harjoituksen (CJSE 14) valmisteluihin.

KVH1 osajakson opetus jakaantuu kahteen vaiheeseen:

- valmistavaan ja perusteita antavaan vaiheeseen, joka toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoululla
- sovellettuun esikuntaharjoitukseen, joka toteutetaan Ruotsissa.

Valmistavassa vaiheessa lähiopetuksessa käsitellään kriisinhallinnan ja monikansallisen esikunnan toiminnan perusteita luento-opetuksena ja pienryhmissä tapahtuvana työskentelynä. Ryhmätöillä perehdytään harjoituksen yleistilanteeseen ja harjoituksen operatiivisiin perusteisiin. Harjoituksessa pääpaino on yksilön toiminnassa (opimisessa) osana monikansallista esikuntaa.

Kirjallisuus

Harjoituksen operatiiviset perusteet löytyvät harjoitusportaalista noin 1 kuukausi ennen opintojakson alkua. Tämä mahdollistaa omaehtoisen itseopiskelun ja orientoitumisen harjoitukseen jo ennen varsinaista valmistavaa vaihetta.

Suomenkielistä lähdekirjallisuutta voidaan kuormittavuuslaskelmien mukaan antaa luettavaksi n 300 sivua.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. Osajaksoista 1 ja 2 vastaa TAKTL (2015 SOTATL). Osajaksoista 3 ja 4 vastaa JOSPEL.

Toteutusajankohta:

Osajaksot 1 ja 2 toteutetaan EUK:n syyslukukaudella 2014 ja harjaantuminen tapahtuu kurssin kestäessä eri taktiikan harjoituksissa. Opintojakson perusteet annetaan taktiikan harjoitus 1 (TH 1) sekä esikuntateknisen harjoituksen yhteydessä.

Osajaksot 3 ja 4 toteutetaan kevätlukukaudella 2015.

1EUKJÄ Vuorovaikutuskäyttäytyminen (1 op)

Osaamistavoite:

Vuorovaikutuskäyttäytymisen opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää johtamiskäyttäytymisen merkityksen osana esimiehen toimintaa, osaa arvioida johtajana kehittymisen teoriaperustaa ja osaa laatia kehityssuunnitelman. Lisäksi opiskelija ymmärtää palautteen merkityksen osana vuorovaikutuskäyttäytymisen kehittämistä ja osaa hyödyntää palautetta toteuttaessaan omaa kehityssuunnitelmaansa.

Sisältö:

Vuorovaikutuskäyttäytymisen osajakson aluksi kerrataan puolustusvoimien johtajakoulutuksen teoriaperusta sekä järjestetään opetusta esimiestyöstä ja johtajuudesta. Opintojakson edetessä opiskelijoille esitellään puolustusvoimien esimies- ja vuorovaikutuskoulutuksen nykytila ja arvioidaan sen tulevaisuutta. Opintojakson aikana laaditaan johtajana kehittymisen suunnitelma, jonka tueksi tehdään MBTI- ja vuorovaikutustesti. Suunnitelmaa laadittaessa tukeudutaan puolustusvoimien esimies- ja vuorovaikutuskoulutuksen opetusmateriaaliin.

Esiupseerikurssin aikana toteutettava vuorovaikutuskäyttäytymisen arviointi tukee opintojakson toteutusta. Vuorovaikutuskäyttäytymisen arviointi on yksi palautteen lähde arvioitaessa oman kehittymissuunnitelman toteutumista ja määritettäessä tavoitteita uuteen kehittymissuunnitelmaan.

Kirjallisuus:

Johtajana kehittyminen ja vuorovaikutuskäyttäytyminen:

- Puolustusvoimien esimies- ja vuorovaikutuskoulutuksen materiaali
- Nissinen, V. Puolustusvoimien johtajakoulutus, MpKK JohtL, julkaisusarja 1 Tutkimuksia N:o 13
- Johtajan käsikirja

Opintojaksolla luettava muu materiaali selvitetään opintojakson alkaessa.

Arviointi:

Vuorovaikutuskäyttäytymisen opintojaksolla opiskelijan vuorovaikutuskäyttäytymistä arvioidaan ja opiskelija saa arvioinnista arvosanan asteikolla 1–5. Arvosanaa muodostettaessa vertaisarvioinnin vaikutus on 50 % ja opettaja-arvioinnin vaikutus on 50 %. Saadun arvosanan vaikutus esiupseerikurssin loppuarvostelussa on 30 %. Lisäksi opintojaksolla laaditaan johtajana kehittymisen suunnitelma (KESU), joka arvioidaan hyväksytty/hylätty periaatteella.

Suoritustapa:

Vuorovaikutuskäyttäytyminen (1 op):

- Lähiopetus 16 h
- Etäopiskelu 8 h
- Omatoiminen opiskelu 3 h

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK, JOSPEL / TAKTL (2015 SOTATL). Opetuksesta vastaa jatkotutkinnon opetusryhmä.

Toteutusajankohta:

Osajakso alkaa syyslukukaudella 2014 ja kestää esiupseerikurssin ajan päättyen keuhällä 2015. Osajakso alkaa teoriaopinnoilla syyskällä 2014. Vuorovaikutuskäyttäytymisen numeerinen arviointi ja palaute toteutetaan keuhällä 2015.

4.2.2 Sotataito (31 op)

Sotataidon oppiaine jakautuu operaatiotaidon ja taktiikan, strategian ja sotahistorian opintoihin. Operaatiotaidon ja taktiikan osuus jakautuu lisäksi linjoittain eriytyviksi opinnoiksi.

4.2.2.1 Operaatiotaito ja taktiikka (24 op)**Kaikille yhteiset opinnot****2EUK1.1 Operaatiotaidon ja taktiikan perusteet ja toimintavalmius, TH 1 (6 op)****Osaamistavoite:**

Opintojakson kokonaistavoitteena on, että opiskelijat tuntevat taktiikan ja operaatiotaidon teoriaperustan sekä Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen keskeiset periaatteet siten, että heillä on yhteinen lähtötaso esiupseerikurssin myöhempiin taktiikan opintoihin.

Sisältö:

Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat:

- sotataidon ja taktiikan perusteet,
- puolustusjärjestelmän ja Puolustusvoimien keskeiset toiminnot,
- harjoitusvastustajan organisaatio ja toimintaperiaatteet sekä
- operatiivinen suunnittelu ja valmiudensäätely paikallishallintotasolla.

Kirjallisuus:

- Yhteiskunnan turvallisuusstrategia, Valtioneuvoston periaatepäätös 16.12.2010
- Nykyaikainen sotataito - Sotilaallinen voima muutoksessa, Nils Marius Rekke-dal, 2006
- Monimutkainen taktiikka, TAKTL julkaisusarja 1, 2/2010, Mika Huttunen
- Kenttäohjesääntö Yleinen osa – Puolustusjärjestelmän toiminnan perusteet, 2008
- Kenttäohjesääntö 7 (Luonnos), ST IV (2011)
- Harjoitusvahvuudet A1 (erikseen ohjeistetut osuudet)

- A2 opetusmateriaali (TH1) (ST3-4)
- Perustamiskeskusopas, 2003 (TLLIV)
- Operatiivisen suunnittelun perusteet FINGOP (2009)
- Opintojakson aikana erikseen jaettava materiaali.

Oheiskirjallisuus:

- Maasodankäynti 2015 – alueellisten joukkojen taistelu (luonnos), 14.02.2012 (ST4)
- Paikallispuolustuskonsepti, MAAVESUUNNOS asiak MK9191, 2.4.2014 (ST4)
- Maavoimien alueellisten joukkojen JP:n TSTOS:n ohje (luonnos), 20.3.2013 (ST4)
- Logistiikkaopas (luonnos), 13.1.2013 (ST4)
- Jääkäriprikaatin huoltotaktinen käsikirja, 2007 (ST4)
- Tykistöopas 2014 (ST4)
- Ilmatorjuntaopas 2015 (luonnos) (ST4)
- Pioneeritoimintaopas (PTO 2011), 24.8.2011 (ST4)
- MAAVOIMIEN TAKTISET MERKIT, MAAVE:n asiakirja MK10119, 28.3.2014 (ST4)
- Merisotaopas, 1994
- Maihinnousu ja sen torjuntamahdollisuudet Itämeren olosuhteissa TAKTL:n julkaisu 4 2/1999 toim Timo Saastamoinen
- Tukikohtaopas 2006 (TLLIV)
- Aseellinen taistelu 2020 Venäjän asevoimat ja sotilasstrategia, STRATL:n Julkaisu-sarja 2 No 27, 2004.

Arviointi:

Opintojaksoon sisältyy tentti, joka on kaikille puolustushaaroille yhteinen oppimis-päiväkirja tai aineistotentti. Tentti arvostellaan läpäisyperiaatteella (hyväksytty/hylätty). Tentti voidaan toteuttaa osissa opintojakson kunkin osajakson päätteeksi ja kustakin osakokeesta on saatava hyväksytty arviointi.

Opintojakson läpäiseminen edellyttää tentin hyväksyttyä suorittamista sekä osallistumista puolustushaarojen valmiusyhtymien tutustumiseen sekä valmiudensäättely ja perustamisjärjestelyosajaksolle tai niitä korvaavien tehtävien tekemistä.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu luentoja, alustuksia ja ryhmätöitä sisältävästä lähiopetuksesta sekä aineiston omaksumista ja oppimistehtäviä käsittävästä omatoimisesta opiskelusta. Opintojaksoon sisältyy kolmen päivän mittainen opintomatka puolustushaarojen valmiusyhtymien toimintaan perehtymiseksi sekä viiden päivän osajakso aluetoimistoissa ja joukko-osastoissa, joissa tutustutaan niiden valmiuden säätelyyn liittyviin toimintoihin.

Opintojakso jakautuu neljään osajaksoon: 1. Taktiikan teoria ja perusteet, 2. Puolustushaarojen valmiusyhtymien toimintaperiaatteet, 3. Harjoitusvastustajan organisaatio ja toimintaperiaatteet sekä 4. valmiuden säätely ja perustamisjärjestelyt.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Toteutuspaikkana pääosin Maanpuolustuskorkeakoulu, vastuuyksikkö Taktiikan laitos.

Tutustuminen puolustushaarojen valmiusyhtymiin esim. SLMEPA, SATLSTO, KARPR.

Valmiudensäätelyyn tutustuminen toteutetaan aluetoimistoissa sekä Meri- ja Ilma-voimien valituissa joukko-osastoissa.

2EUK1.9 Puolustushaarojen yhtymien ja viranomaisten yhteistoiminta, TH 4 (3op)**Osaamistavoite:**

Opintojakson osaamistavoitteena on, että opiskelija tuntee puolustushaarojen ja eri viranomaisten välisen yhteistoiminnan perusteet poliittisen, taloudellisen ja sotilaallisen painostuksen sekä rajoitetun voimankäytön uhkamallien operatiiviseen suunnitteluun liittyen.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään pääkaupunkiseudun viitekehyksessä eri uhkamalleihin sitoen vihollisen toimintaperiaatteet sekä pääkaupunkiseudun puolustamiseen liittyvät keskeiset puolustushaarajoukot ja niiden toimintaperiaatteet. Lisäksi käsitellään yhteiskunnallisesti elintärkeiden kohteiden suojaamisen suunnittelun periaatteet eri puolustushaarojen näkökulmasta sekä eri viranomaisten välistä yhteistoimintaa.

Kirjallisuus:

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia (Valtioneuvoston periaatepäätös 16.12.2010)

Opintojakson aikana erikseen jaettava materiaali

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suoritus edellyttää osallistumista lähiopiskelutapahtumiin ja ryhmätyöskentelyyn. Opintojaksosta ei järjestetä tenttiä. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (30 h), omatoimisesta opiskelusta (30 h) sekä ryhmätyöskentelystä (24 h).

Opintojakso jakautuu kahteen osajaksoon. Ensimmäisessä osajaksossa perehdytään aiheeseen asiantuntijaluentojen ja omatoimisen opiskelun kautta. Toisessa osajaksossa tutustutaan työryhmittäin pääkaupunkiseudulla olevaan yhteiskunnan turvallisuusstrategian kannalta keskeiseen kohteeseen. Kohteesta laaditaan työryhmittäin muistiot, jotka esitellään muille opiskelijoille.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä pääkaupunkiseudulla. Toteutuksesta vastaa Sotataidon laitos.

2EUK1.5 Yhtymän taistelun suunnittelu ja johtaminen, EJH 1 (3 op)**Osaamistavoite:**

Maanpuolustuskorkeakoulun Esikunta- ja johtamisharjoituksen (EJH) päämääränä on harjaannuttaa opiskelijoita maavoimien yhtymien (JPR ja AK), Merivoimien esikunnan ja yhtymien, Ilmavoimien esikunnan ja lentotukikohtien sekä logististen tukijärjestelmien taistelun suunnittelussa ja johtamisessa.

Harjoituksen painopiste on toimeenpanossa.

Harjoituksen tavoitteena on, että harjoituksen jälkeen opiskelija osaa toimia oman puolustushaaransa yhtymän esikunnan operaatio-, aselaji- tai toimialapäällikön tehtävissä. Harjoituksen jälkeen opiskelija ymmärtää kriisin kehittymisen vaiheet ja johtamisen merkityksen yhtymän toiminnassa, tuntee johtamissodankäynnin vaikutukset ja tietää toimivaltuus- ja yhteistoiminta-asiat.

Harjoituksen kolme keskeisintä tavoitetta ovat tilanteenarviointi, tilanteenmukainen päätöksenteko ja päätösten toimeenpano. Lisäksi harjoituksen tavoitteena on opiskelijan taktisen ajattelun kehittyminen siten, että hän kykenee arvioimaan tilanteen kehittymisen eri vaihtoehdot vuorokausiksi eteenpäin sekä tämän perusteella suunnittelemaan sekä panemaan toimeen yhtymän taisteluun liittyvän toiminnan esikunta-, operaatio-, toimiala- tai aselajipäällikkönä tai toimiala- tai aselajiupseerina.

Sisältö:

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat:

- Yhtymän esikunnan toiminta,
- Suunnittelu- ja päätöksentekoprosessin soveltaminen tilanteenmukaisessa suunnittelussa,
- Vahvennetun yhtymän taktiset suorituskyky ja toimintaperiaatteet sekä
- Operaation toimeenpano, tilannetietoisuus ja yhteistoiminta

Kirjallisuus:

Opintojaksoa tukevana kirjallisuutena käytetään aiemmissa EUK67 taktiikan harjoituksissa jaettua kirjallista sekä sähköistä (PVMOODLE:ssa julkaistua ja MATI-verkossa/vast tallennettua) materiaalia. Lisäksi EJH:ssa jaetaan erikseen operatiiviset harjoitusperusteet.

Arviointi:

Harjoitukseen ei sisälly koulutyötä. Opintojakson läpäiseminen edellyttää osallistumista harjoitusviikkojen lähiopetustapahtumiin. Opintojakso on ainutkertainen.

Suoritustapa:

Opintojakso (n.90 h) toteutetaan sotaharjoituksena kaksivaiheisesti seuraavasti:

Ensimmäisessä vaiheessa perehdytään tilanteeseen ja laaditaan operatiivinen suunnitelma nopeutettuna prosessina. Toisessa vaiheessa operatiivinen suunnitelma pannaan toimeen tilanteenmukaisessa sotapelissä. Harjoituksen painopiste on toimeenpanossa.

Opintojakson kuormittavuudeksi on laskettu MPKK:n asiakirjan AK4590 / 5.3.2014 mukaisilla perusteilla 5,0 opintopistettä.

Opetuskieli on suomi.

Opinnot ovat ainutkertaisia, johtuen harjoitusjärjestelyistä. Suuri osa opetuksesta on tietoturvaluokkaa ST III. Opintojen osittainen korvaaminen tulee kyseeseen vain erityisissä poikkeustapauksissa ja mahdollinen korvattavuus määritetään tapauskohtaisesti.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

EJH toteutetaan PV:n toimipisteissä eteläisen Suomen alueella sekä MPKK:n omissa tiloissa. Harjoitukseen liittyy harjoitusjoukkoina Puolustusvoimien eri johtoportaita ja joukkoja.

Yksityiskohtainen harjoitusorganisaatio ja henkilöstön sijoitukset käsketään harjoituskäskyssä, toukokuun loppuun mennessä.

EJH harjoituksen johtaa MPKK:n vararehtori apunaan MPKKE:n henkilöstö.

Maasotalinjan eriytyvät opinnot (12 op)**2EUKMA1.6 Puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen, TH 2 (6 op)****Osaamistavoite:**

Opintojakson kokonaistavoitteena on, että opiskelijat tuntevat maavoimien alueellisten joukkojen puolustustaistelun perusteet, yhtymän päätöksenteko- ja suunnitteluprosessin sekä aselajien ja toimialojen tilanteenarviointiprosessin.

Ydinaines:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa yhtymän päätöksenteko- ja suunnitteluprosessin vaiheet 1. suunnittelun käynnistäminen ja 2. suunnitteluperusteiden määrittäminen sekä osaa laatia komentajan suunnitteluperusteiden keskeiset osat.

Täydentävä tietämys:

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee alueellisen perusyhtymän suorituskyyvyn.

Sisältö:

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat:

- MAAVTST15 mukaisen jalkaväkiprikaatin suorituskyyky ja puolustustaistelun perusteet
- Operatiivisen suunnitteluprosessin vaiheet 1 (suunnittelun käynnistäminen) ja 2 (suunnitteluperusteiden määrittäminen).

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö 3.1, Maaoperaatiot (luonnos, ST 4)
- Maavoimien taisteluopas, 2015 (luonnos, ST4)
- Jalkaväen väliaikaiset harjoitusvahvuudet A1 2014 (ST 4)
- A2 opetusmateriaali (TH1) (ST3-4)
- Operatiivisen suunnittelun perusteet FINGOP (2009)
- Maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet, 2010 (ST4)
- Opintojakson aikana erikseen jaettava materiaali.

Oheiskirjallisuus:

- Maasodankäynti 2015 – alueellisten joukkojen taistelu (luonnos), MAAVE asiak MI5417, 14.02.2012 (ST4)
- Paikallispuolustuskonsepti, MAAVESUUNNOS asiak MK9191, 2.4.2014 (ST4)
- Maavoimien alueellisten joukkojen JP:n TSTOS:n ohje (luonnos), MAAVE asiak HJ340, 20.3.2013 (ST4)
- Logistiikkaopas (luonnos), MAAVE asiak MJ2426, 13.1.2013 (ST4)

- Jääkäriprikaatin huoltotaktinen käsikirja, 2007 (ST4)
- Tykistöopas 2014 (luonnos), MAAVE asiak HK205, 10.3.2014 (ST4)
- Ilmatorjuntaopas 2015 (luonnos) (ST4)
- Pioneeritoimintaopas (PTO 2011), MAAVE asiak MH32591, 19.10.2011 (ST4)
- MAAVOIMIEN TAKTISET MERKIT, MAAVE:n asiakirja MK10119, 28.3.2014 (ST4)

Arviointi:

Opintojaksoon sisältyy sovellettu koulutyö (8h), joka toteutetaan opintojakson päätteeksi. Koulutyö arvostellaan numeerisesti 0–5 asteikolla. Koulutyö muodostaa 30% esiupseerikurssin operaatiotaidon ja taktiikan arvosanasta.

Opintojakson läpäiseminen edellyttää koulutyön hyväksyttyä suorittamista sekä osallistumista harjoitusviikkojen lähiopetustapahtumiin.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, opetuskeskusteluista sekä esikuntatyöskentelystä. Operatiivisen suunnitteluprosessin vaiheet toteutetaan opettajajohtoisesti pääosin ryhmätyöskentelynä. Opiskelijat laativat henkilökohtaisena työnä osia operatiivisen suunnitteluprosessin vaiheesta 2, josta he saavat yksilöllisen palautteen. Opiskelijoiden asiantuntemusta käytetään hyväksi tietoisuuksien ja opetuskeskusteluiden yhteydessä.

Opintojakso toteutetaan kolmivaiheisena seuraavasti:

Ensimmäisessä vaiheessa opetetaan alueellisen perusyhtymän puolustuksen perusteet ja tilanteenarviointi. Suunnittelun käynnistämisen vaiheeseen ja suunnitteluperusteiden määrittäminen vaiheeseen liittyen opetetaan perusyhtymän puolustustaktiikan perusteet sekä aselaji – ja toimialataktiikan perusteet.

Suunnittelun käynnistäminen toteutetaan antamalla suunnittelutehtävä ylemmän johtoportaan tehtävänesittelyssä ja perusyhtymän suunnittelun käynnistämisen edellyttämät ylemmän johtoportaan komentajan operatiiviset suunnitteluperusteet. Suunnitteluperusteiden määrittämiseen liittyen opetetaan toimintaympäristöanalyysin laatiminen ja vihollisen sekä omien joukkojen toimintamahdollisuuksien analysointi. Ensimmäisen vaiheen työskentelyn tuloksena syntyy osia perusyhtymän komentajan operatiiviset suunnitteluperusteet - asiakirjasta.

Toisessa vaiheessa tavoitteena on syventää tilanteenarviointia toteuttamalla toimintaympäristöanalyysin tueksi toimintaympäristön tiedustelu toiminta-alueella. Toimintaympäristön tiedustelun perusteet opetetaan opettajajohtoisena ryhmäkeskus-

teluna, jonka jälkeen tiedustelusuunnitelmat laaditaan opettajaohjoisena ohjattuna ryhmätyönä esikunnittain. Puolustustaistelun keskeisiä osakokonaisuuksia esitellään toiminta-alueella erityistarkasteluissa.

Toisen viikon työskentelyn tuloksena täydennetään komentajan operatiivisia suunnitteluperusteita. Harjoituksen toisen vaiheen päätteeksi jaetaan esikunnille, suunnittelun jatkamiseksi ja rinnakkaisen suunnitteluprosessin kuvaamiseksi, lisää ylemmän johtoportaan suunnitteluperusteita ylemmän johtoportaan toiminta-ahtasiasiakirjan muodossa. Vaiheeseen voi liittyä Sotahistorian laitoksen luennot puolustukseen tai toiminta-alueeseen liittyen.

Kolmannessa vaiheessa opetetaan ja toteutetaan (aselajit ja toimialat ml.) tehtävän erittely ja operaation perusrakenteen määrittäminen. Tehtävän erittely opetetaan opettajaohjoisena opetuskeskusteluna siten, että aluksi käsitellään perusyhtymää kokonaisuutena. Operaation perusrakenteen määrittäminen toteutetaan opettajaohjoisena opetuskeskusteluna soveltamisesimerkkien kautta.

Kolmannen vaiheen opetuksen painopiste on komentajan ja aselajipäällikköiden operatiivisten suunnitteluperusteiden kokoamisessa ja tarkastelussa sekä komentajalle pidettävässä tehtävän esittelyssä.

TH2 -harjoituksen tilanteeseen ja alueellisiin joukkoihin palataan keväällä 2015 järjestettävän EETU15 -harjoituksen yhteydessä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Luennot, ryhmätyöt sekä koulu- ja harjoitustyöt toteutetaan MPKK:n tiloissa Santahaminassa. Toimintaympäristön tiedustelun toteutetaan sotilaallisena harjoitusjaksona Etelä-Suomessa.

2EUKMA1.7 Hyökkäystaistelun suunnittelu ja johtaminen, TH 3 (6 op)

Osaamistavoite:

Harjoituksen tavoitteena on opiskelijan taktisen ajattelun kehittyminen siten, että hän kykenee arvioimaan hyökkäystaistelussa tilanteen kehittymisen eri vaihtoehdot vuorokausiksi eteenpäin sekä tämän perusteella suunnittelemaan valmiusprikaatin taisteluun liittyvän toiminnan operaatio-, toimiala- tai aselajipäällikkönä.

Ydinaines: Harjoituksen jälkeen opiskelija hallitsee valmiusprikaatin hyökkäystaistelun perusteet ja tuntee valmiusprikaatin suorituskyvyn. Opiskelija osaa arvioida vihollisen toimintaa ja osaa aselajien sekä toimialojen tilanteenarviointi- ja päätöksentekoprosessin hyökkäyksessä. Opiskelija osaa valmiusprikaatin hyökkäyksen

suunnittelun ja toteutuksen sekä tuntee aselajijoukkojen käytön suunnittelun. Opiskelija tuntee yhteistoiminnan järjestämisen periaatteet.

Sisältö:

Opintojakson keskeiset sisällöt ovat:

- Valmiusprikaatin suorituskyky ja hyökkäystaistelun perusteet,
- Operatiivisen suunnitteluprosessin vaiheet 3 (toiminta-ajatuksen laatiminen) ja 4 (suunnitelman laatiminen),
- Tilannepeli sekä
- Valmiusprikaatin esikunnan toiminta

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö 3.1, Maaoperaatiot (luonnos, ST 4)
- Maavoimien taisteluopas, 2015 (luonnos, ST4)
- Jalkaväen väliaikaiset harjoitusvahvuudet A1 2014 (ST 4)
- A2 opetusmateriaali (TH1) (ST3-4)
- Operatiivisen suunnittelun perusteet FINGOP (2009)
- Maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet, 2010 (ST4)
- Opintojakson aikana erikseen jaettava materiaali.

Oheiskirjallisuus:

- Maasodankäynti 2015 – alueellisten joukkojen taistelu (luonnos), MAAVE asiak MI5417, 14.02.2012 (ST4)
- Paikallispuolustuskonsepti, MAAVESUUNNOS asiak MK9191, 2.4.2014 (ST4)
- Maavoimien alueellisten joukkojen JP:n TSTOS:n ohje (luonnos), MAAVE asiak HJ340, 20.3.2013 (ST4)
- Logistiikkaopas (luonnos), MAAVE asiak MJ2426, 13.1.2013 (ST4)
- Jääkäriprikaatin huoltotaktinen käsikirja, 2007 (ST4)
- Tykistöopas 2014 (luonnos), MAAVE asiak HK205, 10.3.2014 (ST4)
- Ilmatorjuntaopas 2015 (luonnos) (ST4)
- Pioneeritoimintaopas (PTO 2011), MAAVE asiak MH32591, 19.10.2011 (ST4)
- MAAVOIMIEN TAKTISET MERKIT, MAAVE:n asiakirja MK10119, 28.3.2014 (ST4)

Arviointi:

Opintojaksoon sisältyy sovellettu koulutyö (8h) ja harjoitustyö (20h), jotka toteutetaan opintojakson päätteeksi. Koulutyö ja harjoitustyö arvostellaan yhtenä kokonaisuutena numeerisesti 0–5 asteikolla. Koulutyö muodostaa 40% operaatiotaidon ja taktiikan arvosanasta esiupseerikurssilla. Opintojakson läpäiseminen edellyttää koulutyön ja harjoitustyön hyväksyttyä suorittamista sekä osallistumista harjoitusviikkojen lähiopetustapahtumiin.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, opetuskeskusteluista sekä esikuntatyöskentelystä. Operatiivisen suunnitteluprosessin vaiheet toteutetaan opettajaohjoisesti pääosin ryhmätyöskentelynä. Opiskelijat laativat henkilökohtaisena työnä osia operatiivisen suunnitteluprosessin vaiheesta 3, josta he saavat yksilöllisen palautteen. Opiskelijoiden asiantuntemusta käytetään hyväksi tietoisikujen ja opetuskeskusteluiden yhteydessä.

Opintojakso toteutetaan kolmivaiheisena seuraavasti:

Ensimmäisessä vaiheessa opiskellaan aihe-alueen perusteet itseopiskeluna ja opettajaohjoitena ryhmäkeskusteluna. Toisessa vaiheessa painopiste on toiminta-ajatuksen ja päätöksen tekemisessä. Toimintaa harjoitellaan sovelletusti esikuntatyöskentelyssä ja tilanneharjoituksessa joihin liittyen oppimista syvennetään opetuskeskusteluihin. Kolmannessa vaiheessa opiskellaan itsenäisesti koulu- ja harjoitustyön parissa. Opintojaksoon voi myös liittyä Sotahistorian laitoksen luennot toiminta-alueeseen liittyen.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Luennot, ryhmätyöt sekä koulu- ja harjoitustyöt toteutetaan MPKK:n tiloissa Santahaminassa. Esikuntatyöskentely toteutetaan sotilaallisena harjoitusjaksona Rovajärvellä Pohjois-Suomessa. Vastuuyksikkönä toimii Sotataidon laitoksen maasotataktiikan opettajaryhmä.

Merisotalinjan eriytyvät opinnot (12 op)**2EUKME1.2 Yhtymien operatiivinen suunnittelu ja johtaminen, TH 2 (6 op)****Osaamistavoite:**

Tavoitteena on, että opiskelija:

1. osaa FINGOP -suunnitteluprosessista vaiheet 1. suunnittelun käynnistäminen ja 2. suunnitteluperusteiden määrittäminen
2. tuntee merivoimien laivasto- ja rannikkoyhtymän joukot sekä ymmärtää niiden suorituskyvyt ja käyttöperiaatteet.

Sisältö:

Merisotalinjan osalta TH 2 ja TH 3 muodostavat jatkumon, jossa sekä laivastoyhtymän että rannikkoyhtymän operatiivinen suunnittelu toteutetaan FINGOP -suunnitteluprosessia noudattaen.

Merisotalinjan taktiikan harjoituksissa opetetaan normaaliolojen aikana tapahtuvaa merivoimien yhtymien operatiivista suunnittelua.

Harjoituksen aikana perehdytään suunnitteluprosessia myötäillen merivoimien tärkeimpien laivastoyksiköiden ja rannikkojoukkojen ominaisuuksiin, käyttöperiaatteisiin sekä suorituskykyihin. Tarkoituksena on, että kaikki linjan oppilasupseerit saavat perusteellisen käsityksen molempien yhtymien ominaisuuksista, suorituskyvyistä sekä erilaisuudesta toisiinsa verrattuna.

Kirjallisuus:

- Harjoitusvahvuudet A1, merivoimat, 2012 (ST IV)
- Harjoitusvahvuudet A2, 2004, LUONNOS (TLL IV)
- Kenttäohjesääntö 3.2 Merioperaatiot, 2014 (ST IV)
- Laivastotaktiikka (LT), 2012 (ST IV)
- Lippueen esikuntapalvelu- ja suunnitteluohje, TAKTL julkaisu 4/2003 (TLL III)
- Maavoimien yhtymän suunnitteluohje osat A-C, 2010 (TLL IV)
- Merimiinoitusopas, 2008
- Meritiedustelukomppaniaopas, 2008
- Merivalvontaopas, 2002 (TLL IV)
- Miinasodankäynti merellä DVD
- Operatiivinen suunnittelun perusteet (FINGOP), 2009
- Rannikkoalueen esikuntapalveluohje, TAKTL julkaisu 3/2003 (TLL IV)
- Rannikkoalueen operatiivisten asiakirjojen laadinta ja tilannekuvan esittäminen MESI:llä, TAKTL julkaisu 4/2002 (TLL III)
- Rannikkojääkäripataljoonaopas, 2006
- Rannikko-ohjuskomppaniaopas, 2008
- Sotilasmerkistö- ja lyhenteet (SML 2005)
- Sukellusveneentorjuntaopas, 2001
- Toimistopalvelun käsikirja, 2011 (HH214).

Arviointi:

Opintojaksoon sisältyy sovellettu koulutyö (8-10h), joka toteutetaan opintojakson päätteeksi. Koulutyö arvostellaan numeerisesti 0-5 asteikolla. Koulutyö muodostaa 30% esiupseerikurssin taktiikan arvosanasta.

Opintojakson läpäiseminen edellyttää koulutyön hyväksyttyä suorittamista sekä osallistumista lähiopetustapahtumiin. Opintojakson arvosana muodostuu tämän koulutyön perusteella. Opintojakson koulutyön arvosanaa ei ole mahdollista korottaa.

Suoritustapa:

TH 2:ssa toteutetaan FINGOP -suunnitteluprosessin kaksi ensimmäistä vaihetta. Opiskelijat muodostavat harjoituksen kuluessa merivoimien yhtymien esikuntien suunnitteluryhmät.

Harjoituksessa perusluennot toteutetaan opettajien ja vierailevien opettajien toimesta. Oppilasupseerien ennen TH 2 harjoitusta laatimat oppilasesitelmät täydentävät ja yhdenmukaistavat tietoutta joukkojen suorituskyyvistä. Oppilasesitelmät pidetään opintojakson kahden ensimmäisen viikon aikana.

Harjoituksen aikana tutustutaan merivoimien toimintaympäristöön opintokäynneillä merivoimien eri joukkoyksiköissä (esim SLRR, VAARJP, 7OHJVL, 5MILV). Asiantuntijaluennoilla saadaan autenttista tietoa merivoimien yksiköiden nykytilasta ja suorituskyyvistä. Maastontiedustelut toteutetaan olosuhteiden ja paikallisten resurssien niin salliessa. Opintokäynnit tehdään opintojakson kahden ensimmäisen viikon aikana.

Suunnittelu toteutetaan merivoimien komentajan operatiivisten suunnitteluperusteiden ja merivoimien toiminta-ajatuksen pohjalta (opettajan tai YEK:n tuote). Opettaja antaa suunnitteluohjeet suunnitteluperusteiden perusteella.

FINGOP-suunnitteluprosessin vaiheet toteutetaan opettajajohtoisesti pääosin ryhmätyöskentelynä linjan oppilasmäärä ja koulutustausta huomioiden.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Perusoppitunnit ja -luennot sekä oppilasesitelmät pidetään pääosin MPKK:n tiloissa Santahaminassa. Toimintaympäristöön tutustuminen toteutetaan Etelä-Suomen rannikolla (Upinniemi ja Tammisaari). Vastuuyksikkönä toimii Taktiikan laitoksen merisotataktiikan opettajaryhmä.

2EUKME1.3 Yhtymien operatiivinen suunnittelu ja taistelu rannikolla, TH 3 (6 op)**Osaamistavoite:**

Tavoitteena on, että opiskelija:

1. osaa FINGOP -suunnitteluprosessista vaiheen 3. toiminta-ajatuksen laatiminen ja tuntee vaiheen 4. suunnitelman laatiminen
2. tuntee merivoimien laivasto- ja rannikkoyhtymän suorituskyyvien käytön taistelussa
3. tietää tärkeimpien toimialojen / aselajien suunnittelun perusteet.

Sisältö:

TH 3:ssa jatketään suunnitteluprosessia TH 2:n tuotosten perusteella.

Merisotalinjan taktiikan harjoituksissa opetetaan normaaliolojen aikana tapahtuvaa merivoimien yhtymien operatiivista suunnittelua.

Tarkoituksena on, että kaikki linjan oppilasupseerit saavat perusteellisen käsityksen molempien yhtymien ominaisuuksista, suorituskyyvistä sekä erilaisuudesta toisiinsa verrattuna.

Kirjallisuus:

- Harjoitusvahvuudet A1, merivoimat, 2012 (ST IV)
- Harjoitusvahvuudet A2, 2004, LUONNOS (TLL IV)
- Kenttäohjesääntö 3.2 Merioperaatiot, 2014 (ST IV)
- Laivastotaktiikka (LT), 2012 (ST IV)
- Lippueen esikuntapalvelu- ja suunnitteluohje, TAKTL julkaisu 4/2003 (TLL III)
- Maavoimien yhtymän suunnitteluohje osat A–C, 2010 (TLL IV)
- Merimiinoitusopas, 2008
- Meritiedustelukomppaniaopas, 2008
- Merivalvontaopas, 2002 (TLL IV)
- Miinasodankäynti merellä DVD
- Operatiivinen suunnittelun perusteet (FINGOP), 2009
- Rannikkoalueen esikuntapalveluohje, TAKTL julkaisu 3/2003 (TLL IV)
- Rannikkoalueen operatiivisten asiakirjojen laadinta ja tilannekuvan esittäminen MESillä, TAKTL julkaisu 4/2002 (TLL III)
- Rannikkojääkäripataljoonaopas, 2006
- Rannikko-ohjuskomppaniaopas, 2008
- Sotapeliohje
- Sotilasmerkistö- ja lyhenteet (SML 2005)
- Sukellusveneentorjuntaopas, 2001
- Toimistopalvelun käsikirja, 2011 (HH214).

Arviointi:

Opintojaksoon sisältyy sovellettu koulu- ja harjoitustyö (n. 30h), jotka toteutetaan opintojakson päätteeksi. Koulutyö ja harjoitustyö arvostellaan yhtenä kokonaisuutena numeerisesti 0–5 asteikolla. Koulutyö muodostaa 40% taktiikan arvosanasta esiupseerikurssilla.

Opintojakson läpäiseminen edellyttää koulutyön ja harjoitustyön hyväksyttyä suoritusta sekä osallistumista harjoitusviikkojen lähiopetustapahtumiin. Opintojakson koulutyö on ainutkertainen, eikä siitä saatua arvosanaa ole mahdollista korottaa.

Suoritustapa:

TH 3:ssa keskitytään FINGOP -suunnitteluprosessin kolmanteen vaiheeseen. Käytettävissä olevan ajan salliessa siirrytään suunnitteluprosessin neljänteen vaiheeseen.

Opiskelijat muodostavat harjoituksen kuluessa merivoimien yhtymien esikuntien suunnitteluryhmät. Pyrkimyksenä on, että oppilaat aloittavat omalta vahvuusalueeltaan ja tehtäviä sekä ryhmiä vaihtamalla laajentavat oppimisensa oman vahvuusalueen ulkopuolelle.

Suunnittelu toteutetaan merivoimien toiminta-ajatuksen (opettajan tai YEK:n tuote) ja TH 2:ssa opiskelijoiden tuottamien perusteiden (komentajan operatiiviset suunnitteluperusteet) pohjalta. Opettaja antaa tarvittavat ohjeet suunnitteluperusteista.

Harjoitus sisältää loppuvaiheessa n. viikon mittaisen soveltavan sotapelin (ERWIN/EETU).

FINGOP-suunnitteluprosessin vaiheet toteutetaan opettajajohtoisesti pääosin ryhmätyöskentelynä linjan oppilasmäärä ja koulutustausta huomioiden. Ryhmätöiden välitarkastelut järjestetään yhteisesti koko linjalle, jotta yksittäiselle oppilasupseerille muodostuu kuva molempien yhtymien toiminnasta.

Opiskelijat laativat henkilökohtaisena työnä osia FINGOP-suunnitteluprosessin vaiheesta 3, josta he saavat opettajilta yksilöllisen palautteen. Työtä ei arvostella, vaan tarkoituksena on tarkastella siihen asti opetettujen asioiden omaksumista.

Toimiala- / aselajiasioiden opetus toteutetaan osin MPKK:n opettajien ja osin vieraillevien opettajien toimesta. Opiskelijoiden asiantuntemusta käytetään hyväksi ope-
tuskeskusteluiden yhteydessä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Oppitunnit, luennot ja ryhmätyöt pidetään pääosin MPKK:n tiloissa Santahaminassa.

Opiskelijoilta iltatöitä edellyttävät sotilaalliset harjoitusjaksot toteutetaan mahdollisuuksien mukaan Santahaminassa MPKK:n ja/tai Merisotakoulun tiloissa.

Vastuuyksikkönä toimii Sotataidon laitoksen merisotataktiikan opettajaryhmä.

Ilmasotalinjan eriytyvät opinnot (12 op)**2EUKIL1.5 Ilmapuolustuksen toiminnan perusteet, TH 2 (6 op)****Osaamistavoite:**

Esiupseerikurssin ilmasotalinjan eriytyvän Opintojakson kokonaistavoitteena on, että opiskelija osaa ilmapuolustuksen toiminnan, johtamisen ja suunnittelun perusteet siten, että kykenee soveltamaan tietämystään lennoston viitekehyksessä operatiivisissa ja taktiikassa.

Sisältö:

Opintojakson keskeinen sisältö on ilmapuolustuksen suorituskyyvyt ja niiden soveltaminen sekä huomioiminen ilmapuolustuksen johtamisessa. Opintojaksossa toteutettava operatiivinen suunnittelu toteutetaan FINGOP-suunnitteluprosessin periaatteita noudattaen.

Kirjallisuus:

Opintojakson tärkeimmät asiakirjat ovat ilmavoimien operatiivisen ja tulenkäytön johtamisen asiakirjat:

- Ilmasotataktiikan käsitteet (opetusmoniste)
- Ilmasuojelunormi (runkoasiakirja + liite1)
- Ilmapuolustuksen kehittämisohjelma (runkoasiakirja + liite 2)
- PV-hallintonormi 2015 luonnos (runkoasiakirja)
- PV toimintakäsikirja 2015 luonnos v1.0 (runkoasiakirja luvut 1, 2.3, 3 ja 6.3 ja liitteet 3,6,8)
- Lisäksi erikseen määriteltävä luento- ja opetusmateriaali Ilmapuolustuksen suunnittelusta ja johtamisesta tukemaan opetustavoitteita

Arviointi:

Opintojaksoon liittyy taktiikan sovellettu koulutyö, jolla mitataan keskeisten opetustavoitteiden saavuttaminen. Koulutyötehtävän laadinnassa tulee korostaa merkitystä opiskelijan kykyyn muodostaa ja käsitellä opetettuja asiakokonaisuuksia sekä kykyyn analysoida ja soveltaa asioita. Osaamisen arviointiin liittyy myös henkilökohtaisen oppimispäiväkirjan arviointi.

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää koulutyön hyväksyttyä suorittamista. Koulutyö arvostellaan numeerisesti 1–5 asteikolla. Opintojakson arvosana muodostuu tämän koulutyön perusteella. Koulutyö muodostaa 30% esiupseerikurssin taktiikan arvosanasta.

Suoritustapa:

Opintojakson 1. osajaksolla opiskelijat perehdytetään ilmapuolustuksen kokonaisuuteen, toimijoihin sekä suorituskykyihin ja johtamisen perusteisiin oppilasalustuksilla sekä asiantuntijaluennoilla. Opetusmenetelminä käytetään omatoimista opiskelua, asiantuntijaluentoja sekä opetuskeskustelua.

Opintojakson 2. osajaksolla opiskelijat perehdytetään ilmapuolustussuunnitelman perusteisiin, ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamiseen, hävittäjä- ja ilmatorjuntataktiikan suunnittelun ja toteutuksen perusteisiin sekä ilmavoimien johtokeskustointintaan. Opetus tapahtuu asiantuntijaluentoina, ryhmätyöskentelynä ja opetuskeskusteluna päättyen sovellettuun Johtokeskusharjoitukseen.

Oppimisen edistämiseksi toteutetaan opetuskeskusteluja jokaisen opintokokonaisuuden päätteeksi. Oppimista täydennetään jokaisen opiskelijan henkilökohtaisesti laatimalla oppimispäiväkirjalla.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Perusoppitunnit ja -luennot sekä oppilasesitelmät pidetään pääosin MPKK:n tiloissa Santahaminassa.

1. osajakso toteutetaan Santahaminassa luentoina, oppilasalustuksina sekä opetuskeskusteluna. Jaksoon liittyy myös omatoimista opiskelua.
2. osajakso toteutetaan) toteutetaan luokka- ja lähiopetuksena sekä ryhmätyöskentelynä Santahaminassa, opintomatkana Ilmataistelukeskukseen (ILMAVE-SUUNNOS) sekä sovellettuna harjoituksena (Johtokeskusharjoitus) Tikkakoskella.

Ilmataistelukeskuksessa toimeenpannaan opetustavoitteiden mukaisesti suunniteltu ilmapuolustuksen operaatioanalyysiviikko, jossa analysoidaan ilmapuolustuksen suorituskykyä pienryhmätyöskentelynä.

Johtokeskusharjoitus toteutetaan sotilaallisena harjoituksena Ilmasotakoululla, jonka luokkatiloissa (Aquila) toimeenpannaan johtokeskusharjoitus. Opiskelijat toimivat erillisen vuoroluettelon mukaisissa johtokeskustehtävissä. Harjoituksen kouluttajina toimii kouluttajia Maanpuolustuskorkeakoulun Taktiikan laitokselta, Karjalan lennoston 7. Pääjohtokeskuksesta, Ilmavoimien esikunnan ilmaoperaatiokeskuksesta ja Ilmasotakoulusta.

Vastuuyksikkönä toimii Sotataidon laitoksen ilmasotataktiikan opettajaryhmä. IOK-harjoituksesta vastaa ILMAVE/IOK.

2EUKIL1.7 Lennoston operatiivinen suunnittelu ja johtaminen, TH3 (6 op)

Osaamistavoite:

Esiupseerikurssin ilmasotalinjan eriytyvän opintojakson kokonaistavoitteena on, että opiskelija osaa lennoston/taistelutukikohdan operatiivisen suunnitteluprosessin FINGOP:n periaatteiden mukaisesti ja kykenee soveltamaan tietämystään lennoston operaatiotaidossa ja taktiikassa.

Sisältö:

Opintojakson keskeisin sisältö on ilmavoimien taistelutukikohdan toiminta, operatiivinen suunnitteluprosessi ja sen soveltaminen lennoston sekä tukikohdan operatiivisessa suunnittelussa. Sisällössä keskitytään pääasiassa tukikohdan toimintaan, operatiiviseen suunnitteluun sekä johtamiseen. Samalla opitaan taistelutukikohtien keskeisimmät joukot ja niiden suorituskyvyt sekä saadaan käsitys ilmavoimien johtamisesta tukikohdan näkökulmasta. Opintojakson sisällöissä sivutaan myös lennoston ja ilmavoimien esikunnan roolia sekä tehtäviä ilmapuolustuksen keskitetyssä suunnittelussa ja johtamisessa.

Kirjallisuus:

Opintojakson tärkeimmät asiakirjat ovat:

Ilmavoimien operatiivisen suunnittelun ja päätöksenteon perusteet, ILMAVSUPE (lokakuu 2013/MPKK), vaiheet ja niiden tuotteet

Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP) (VIRK), 2009

TH1, TH2 ja TH3 - harjoitusten aikana jaettu opetusmateriaali ja kurssikirjallisuus

Arviointi:

Opintojaksoon liittyy taktiikan sovellettu koulu- ja harjoitustyö. Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää koulu- ja harjoitustyön hyväksyttyä suorittamista. Koulu- ja harjoitustyö arvostellaan numeerisesti asteikolla 1-5 ja opintojakson arvona muodostuu tämän koulutyön perusteella.

Sovelletun koulu- ja harjoitustyön painoarvo on 40% operaatiotaidon ja taktiikan kokonaisarvosanasta. Tehtävät edellyttävät esiupseerikurssilla annetun taktiikan opetuksen (TH1-TH3) kokonaisuuden hallintaa sekä taktisen ajattelun osoittamista. Koulutyön tehtävät liittyvät lennoston ja tukikohtien operatiiviseen suunnitteluun.

Suoritustapa:

Opintojakson toteutus jaetaan neljään osakokonaisuuteen:

1. osassa opetetaan tarvittavat teoriaperusteet lennoston ja tukikohtien toiminnasta,
2. osassa opetetaan ilmavoimien operatiivisen suunnittelun perusteet,

3. osassa laaditaan suunnitteluryhmittäin tukikohtien operatiivisia suunnitelmia tai niiden osia ja
4. osassa pidetään harjoituksen koulu- ja harjoitustyö.

Opetus toteutetaan teoriaopetuksena, asiantuntijaluentoina, oppilasalustuksina, ryhmätöinä, opetuskeskusteluina sekä sovellettuna maastoharjoituksena. Opintojaksossa käytetään FINGOP -suunnitteluprosessin mukaista suunnittelua.

Opintojakson ensimmäisen osan teemana on ilmavoimien taistelutapa 2015, taistelutukikohtakonsepti sekä operatiivisen suunnitteluprosessin opetus. Ensimmäisen viikon alkupuolella opiskelijat kertaavat itseopiskeluna aikaisemmin (Esikuntateknisessä harjoituksessa) opetetun operatiivisen suunnitteluprosessin keskeisen käsitteistön ja sisällön. Viikon aikana opiskelijat perehtyvät asiantuntijoiden pitämien luentojen avulla ilmavoimien, lennoston ja tukikohdan operatiiviseen suunnitteluun, suunnittelussa huomioitaviin toimiala- ja aselajiasioihin, toimiala- ja aselajijoukkoihin ja niiden suorituskyykyyn sekä esimerkkeihin toimialojen ja aselajien operatiivisista suunnitelmista. Osaamista täydennetään kurssilaisten oppilasalustuksille taistelutukikohdan toimialoista. Oppituntien tavoitteena on luoda pohja suunnitteluryhmätyöskentelylle sekä laadittaville operatiivisille suunnitteluasiakirjoille.

Opintojakson toisen osan teemana on operatiivinen suunnitteluprosessi (FINGOP), joka opetetaan sidottuna ilmavoimalliseen operatiiviseen suunnitteluun (lennosto/taistelutukikohta). Opetuksessa hyödynnetään valmiita esimerkkituotteita suunnitteluprosessin eri vaiheista, jolloin opetuksen painopiste on kurssilaisten ajattelussa sekä prosessin periaatteiden oppimisessa.

Kolmannessa osakokonaisuudessa sovelletaan edellisten vaiheiden oppia laatimalla taistelutukikohtien operatiivisia suunnitelmia sekä testaamalla laadittuja suunnitelmia sotapelissä. Nämä kokonaisuudet toteutetaan sotaharjoitusperusteisina maastoharjoituksina.

Opintojakson neljännessä vaiheessa toimeenpannaan harjoituksen sovellettu koulu- ja harjoitustyö.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakson kaksi ensimmäistä osakokonaisuutta toteutetaan Santahaminassa. Kolmas vaihe toteutetaan suunnitteluharjoituksen sekä toimeenpanoharjoituksen osalta sotilaallisena harjoituksena erikseen määritettävissä paikoissa. Koulu- ja harjoitustyö toimeenpannaan Santahaminassa. Vastuuyksikkönä toimii Sotataidon laitoksen ilmasotataktiikan opettajaryhmä.

4.2.2.2 Strategia (4 op)

2EUK2.1 Suomen turvallisuusympäristö (2 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija saa valmiudet ymmärtää kansallisen strategisen tason suunnitteluun vaikuttavia tekijöitä. Opiskelija tuntee Suomen turvallisuuspoliittisen ja strategisen toimintaympäristön sekä tietää kokonaismaanpuolustuksen rakenteet ja toiminnan.

Opiskelija tuntee turvallisuus- ja puolustuspoliittiseen päätöksentekoon liittyvien toimijoiden roolit ja tehtävät sekä eri hallinnonalojen välisen yhteistyön yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kehityksessä.

Opiskelijalla on valmiudet pohtia puolustusratkaisuun sekä puolustuksen uskottavuuteen ja asevelvollisuuteen liittyviä teemoja.

Opiskelija osaa arvioida yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen ja puolustusjärjestelmän kehittämiseen liittyviä tekijöitä ja muutostarpeita useasta eri näkökulmasta (poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen).

Sisältö:

Opintojakso toteutetaan osittain samanaikaisesti 2EUK2.2 Kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset -opintojakson kanssa. Opintojaksot tukevat toisiaan tavoitteiden saavuttamisessa.

Opintojen sisältö:

- Kansainvälisen järjestelmän muutos kylmän sodan jälkeen
- Asevoiman järjestäminen ja aseellisen voiman käyttö
- Suomen puolustusratkaisun perusteet ja Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka
- Suomen turvallisuusympäristö ja sen kehitysnäkymät
- Yhteiskunnan kokonaisturvallisuus
- Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan muotoutuminen ja päätöksenteko

Kirjallisuus:

- Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko 2012
- Valtioneuvoston periaatepäätös kokonaisturvallisuudesta 2012
- Yhteiskunnan turvallisuusstrategia 2010
- Kadettikunta: Maailman muutos ja Suomi
- Mäkinen, Juha toim. (2013) Asevelvollisuuden tulevaisuus
- PLM (2012): Muutosten Venäjä
- Forss et al. (2011): Venäjän sotilaspoliittinen kehitys ja Suomi

- Raitasalo & Sipilä (2008): Sota - teoria ja todellisuus.
- PVMoodlessa jaettava oppituntimateriaali

Arviointi:

Opiskelijat laativat etätyönä esseen erikseen määrättävästä strategian ajankohtaisesta aiheesta.

Etätyö arvostellaan hyväksytyksi tai hylätyksi. Kurssin läpäiseminen edellyttää hyväksyttyä etätyötä.

Opintojakson tentti järjestetään esiupseerikurssin koeviikolla. Tentti on yhdistetty esiupseerikurssin toisen opintojakson 2EUK2.2 kanssa. Arviointiasteikko on 0-5.

Suoritustapa:

Suoritustapa: luennot, etätyö (essee), mediaseuranta ja tentti

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Strategian laitoksella (1.1.2015 Sotataidon laitoksella) esiupseerikurssin opetuksesta vastaava henkilö vastaa opintojakson suunnittelusta ja johtamisesta.

Opintojakson lähiopetus toteutetaan esiupseerikurssille varatussa auditoriossa Santahaminassa.

Opintojakso jakautuu sekä syys- että kevätlukukausille painopisteen ollessa kurssin alkuvaiheessa syksyllä. Esiupseerikurssin opinto-ohjelma määrittää tarkat ajankohdat.

2EUK2.6 Kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset (2 op)

Osaamistavoite:

Opiskelijalla on valmiudet arvioida kansainvälinen järjestelmän toimijoiden toimien vaikutuksia Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan toteuttamiseen ja sotilasstrategiseen suunnitteluun.

Opiskelijalla on valmiudet analysoida maailmanpolitiikan tapahtumien ja kansainvälisten kriisien ja konfliktien vaikutuksia Suomen kansalliselle turvallisuudelle.

Opiskelija tietää keskeisten kansainväliseen turvallisuuteen liittyvien järjestöjen ja organisaatioiden tehtävät, tavoitteet ja toiminnan perusperiaatteet.

Sisältö:

Opintojakso toteutetaan osittain samanaikaisesti 2EUK2.1 Suomen turvallisuusympäristö -opintojakson kanssa. Opintojaksot tukevat toisiaan tavoitteiden saavuttamisessa.

Opintojen sisältö:

- Kansainväliset organisaatiot
- Suurvaltojen politiikka
- Pohjoismaiden turvallisuuspolitiikka
- Kriisinhallinnan nykytila ja tulevaisuus
- Kauko-itä 2020-luvulla
- Nousevat vallat (esim. BRICS-maat)
- terrorismi, ydinaseet, kyberuhat ja muut ajankohtaiset turvallisuuden erityiskysymykset

Kirjallisuus:

- Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomus 9/2013: Sotilaallinen kriisinhallinta
- Suomen kokonaisvaltainen kriisinhallintastrategia 2009
- Suomen siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia 2008
- Sustaining U.S. Global Leadership: Priorities for 21st Century Defense. DoD JAN 2012.
- Ulkoasianministeriö 2007, Suomen mahdollisen Nato-jäsenyyden vaikutukset
- Ojanen, Hanna (2005), EU ja YK – Yhteinen tulevaisuus. UPI Raportti 13 (2005)
- Koivula & Salo (2010), Yhteistyö, avunanto ja solidaarisuus?: Lissabonin sopimuksen turvallisuuspoliittinen merkitys
- PVMoodlessa jaettava oppituntimateriaali

Arviointi:

Opintojakson tentti järjestetään esiupseerikurssin koeviikolla. Tentti on yhdistetty esiupseerikurssin toisen opintojakson 2EUK2.1 kanssa. Arviointiasteikko on 0–5.

Suoritustapa:

Suoritustapa: luennot, mediaseuranta ja tentti

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Strategian laitoksella (1.1.2015 Sotataidon laitoksella) esiupseerikurssin opetuksesta vastaava henkilö vastaa opintojakson suunnittelusta ja johtamisesta. Opintojakson lähiopetus toteutetaan esiupseerikurssille varatussa auditoriossa Santahaminassa.

Toteutusajankohta:

Opintojakso jakautuu sekä syys- että kevät lukukausille painopisteen ollessa kurssin alkuvaiheessa syksyllä. Esiupseerikurssin opinto-ohjelma määrittää tarkat ajankohdat.

4.2.2.2 Sotahistoria (3 op)**2EUK3.6 Sotataidon historia (3 op), sisältää opintomatkan****Osaamistavoite:**

Opintojakson kokonaistavoitteena on antaa opiskelijoille valmiudet ymmärtää ja arvioida sitä miten puolustusjärjestelmä, sotataidollinen ajattelu sekä puolustushaarat ovat kehittyneet Suomessa vapaussodasta kylmään sotaan ulottuvana ajanjaksona. Lisäksi tarkastellaan neuvostoliittolaisen, yhdysvaltalaisen ja israelilaisen sotataidollisen ajattelun kehitystä. Opintojakso muodostaa esitiedon yleisesikuntaupseerikurssin sotahistorian opetukselle

Opintojakson jälkeen opiskelija:

- ymmärtää ja osaa arvioida sitä miten erilaiset taustatekijät (sotilasmaantiede, sotateoriat, sotakokemukset, sotatekniikan kehitys, ym.) ovat vaikuttanut eri Suomen puolustusratkaisun kehitykseen
- on valmiudet ymmärtää ja arvioida suomalaisten ja neuvostoliittolaisten joukkojen toimintaa ja operaatioiden toteuttamisen kansallisia erityispiirteitä talvi- ja jatkosodassa
- on valmiudet ymmärtää ja arvioida sitä miten Suomen puolustusjärjestelmää ja eri puolustushaarojen toimintaa kehitettiin kylmän Sodan aikana
- on valmiudet arvioida sotahistoriallisia tapahtumia analyttisesti ja johdonmukaisesti sijoittaen ne sotataidon teoreettiseen kenttään sekä sotataidolliseen yhteyteen
- ymmärtää ja osaa arvioida miten sotateoriat ja käytännön sotakokemukset ovat vaikuttaneet asevoimien sotataidolliseen ajatteluun, operaatioiden toteuttamiseen ja doktriinien kehittämiseen Neuvostoliitossa, USA:ssa ja Israelissa

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään seuraavia asiakokonaisuuksia:

- Suomen puolustusratkaisu, puolustussuunnittelu sekä maa-, meri- ja ilmavoimien käyttöperiaatteet ja niiden kehityskulku vapaussodasta kylmän sodan aikaan
- suomalainen sotataito ja sen soveltaminen talvisodassa ja jatkosodassa, puolustusjärjestelmän muutos ja suorituskyvyn rakentaminen välirauhan aikana
- Alueellinen puolustusjärjestelmä

- puolustussuunnittelu kylmän sodan aikana
- sotataidon historiallinen kehityskulku Neuvostoliitossa, Yhdysvalloissa ja Israelissa.

Kirjallisuus:

- Raunio, Ari (toim.): Suursotien vuosisata, MPKK, 2002
- Tynkkynen, Vesa: Hyökkäyksestä puolustukseen, MPKK, 1996

Oheismateriaali:

- Kulomaa, Jukka: Syvään taisteluun, MPKK, 2007
- Tilander, Heikki (toim.): Sotakorkeakoulu suomalaisen sotataidon kehittäjänä, MPKK:n perinneyhdistys ry, 2009

Arviointi:

Opintojakson arvosana määräytyy koulutyöviikolla pidettävän koulutyön perusteella.

Suoritustapa:

Lähiopetus:	27h
Etäopinnot:	27h
Opintomatka:	27h
Yhteensä:	81h (3 op)

Opetuksen ohjausta annetaan PVMOODLE:ssa sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta. Opetuskieli on suomi.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Toteutuspaikka: Maanpuolustuskorkeakoulu

4.2.3 Sotilaspedagogiikka (3 op)**3EUK1.1 Koulutuksen suunnittelun sotilaspedagogiset perusteet (2 op)****Osaamistavoite:**

Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää sotilaspedagogisen tarkastelutavan luonteen osana koulutuksen suunnittelua. Lisäksi hän ymmärtää toimintakyvyn merkityksen suorituskyvyn kehittämiseksi. Opiskelija tunnistaa joukko-osaston/vast. koulutuspäällikön tehtäväkentän.

Sisältö:

Opintojakson sisältö on kaksijakoinen. Opintojakson aluksi tutustutaan sotilaspedagogiikkaan tieteenalana ja oppiaineena. Tämän jälkeen painopiste siirtyy puolustusvoimien koulutusalaan liittyvään opetukseen (joukkotuotanto, koulutus J-OS:ssa, koulutuspäällikön toimenkuva, pedagoginen johtaminen ja tutkiva työote).

Opintojakso liittyy sotilaspedagogiikan opintojaksoon 3EUK1.2 Koulutuksen suunnittelu, johtaminen ja kehittäminen (kenttätutkimus), joka toimeenpannaan kevätlukukaudella 2014. Tämä opintojakso antaa sotilaspedagogiset perusteet kenttätutkimuksen tekemiseen. Kenttätutkimuksen toteutus ohjeistetaan ja työskentely aloitetaan syksyn opintojakson aikana.

Kirjallisuus:

Lähiopetuksen ja arvioitavan kenttätutkimuksen kirjallisuus:

- Hakkarainen, K., Lonka, K., Lipponen, L. (2004). Tutkiva oppiminen: Järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen syttäjänä. WSOY.
- Halonen, P. Puolustusvoimien koulutuskulttuurin rakentuminen. Koulutustaidon laitos, Julkaisusarja 2, N:o 18, 2007.
- Mäkinen, J & Tuominen, J. (toim.). Toimintakykyä kehittämässä: Jarmo Toiskallion juhla kirja. Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Julkaisusarja 1: No 6/2010.
- Puolustusvoimien palkatun henkilöstön osaamisen kehittäminen 2004-2017.
- Toiskallio, J. (toim.). (1998). Toimintakyky sotilaspedagogiikassa.
- Toiskallio, J. & Mäkinen, J. Sotilaspedagogiikka: Sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä. Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Julkaisusarja 1: No 3/2009.

Arviointi:

Opintojaksot 3EUK1.1 Koulutuksen suunnittelun sotilaspedagogiset perusteet sekä 3EUK1.2 Koulutuksen suunnittelu, johtaminen ja kehittäminen arvioidaan yhtenä kokonaisuutena. Arviointi toteutetaan kenttätutkimukseen liittyen. Kenttätutkimuksen pohjalta laaditaan työryhmittäin raportti, joka arvioidaan arvosteluasteikolla 0–5. Työryhmä saa raportistaan yhteisen arvosanan, joka on kunkin opiskelijan esiupseerikurssin sotilaspedagogiikan arvosana.

Suoritustapa:

- Lähiopetus 22 h (sisältää kenttätutkimuksen valmisteluja)
- Etäopiskelu 4 h (työryhmän ajankäyttösuunnitelman mukaan)
- Omatoiminen opiskelu 20 h (8 h siirto kevään 2015 kenttätutkimukseen)

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL.

Joukko-osastot (tutkimuskohteet)

Toteutusajankohta:

Opintojakso alkaa syyslukukaudella 2014 ja kestää EUK:n kevätlukukauden 2015 ajan liitettynä kenttätutkimukseen.

3EUK1.2 Koulutuksen suunnittelu, johtaminen ja kehittäminen (1 op)**Osaamistavoite:**

Opiskelija ymmärtää sotilaspedagogisen teorian ja tutkivan työnnotteen merkityksen joukko-osastojen joukkotuotantoa ja toimintaa suunniteltaessa, toteutettaessa ja edelleen kehitettäessä. Lisäksi opiskelija osaa soveltaa em. teoriaa joukko-osastojen koulutuskäytäntöjen kehittämiseen.

Sisältö:

Perusteet opintojaksolle luodaan sotilaspedagogiikan opintojaksolla 3EUK1.1. Tämä opintojakso myös ohjeistetaan ja työskentely aloitetaan em. sotilaspedagogiikan opintojaksolla.

Opintojakso toteutetaan tekemällä ryhmissä kenttätutkimus, jossakin joukko-osastossa/vast. ennalta määritetystä aiheesta. Kenttätutkimuksesta laaditaan tutkimusraportti, joka samalla muodostaa esiupseerikurssin sotilaspedagogiikan arvosanan.

Kirjallisuus:

- Hakkarainen, K., Lonka, K., Lipponen, L. (2004). Tutkiva oppiminen: Järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen sytyttäjinä. WSOY.
- Halonen, P. Puolustusvoimien koulutuskulttuurin rakentuminen. Koulutustaidon laitos, Julkaisusarja 2, N:o 18, 2007.
- Mäkinen, J & Tuominen, J. (toim.). Toimintakykyä kehittämässä: Jarmo Toiskallion juhla kirja. Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Julkaisusarja 1: No 6/2010.
- Puolustusvoimien palkatun henkilöstön osaamisen kehittäminen 2004–2017.
- Toiskallio, J. (toim.). (1998). Toimintakyky sotilaspedagogiikassa.
- Toiskallio, J. & Mäkinen, J. Sotilaspedagogiikka: Sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä. Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Julkaisusarja 1: No 3/2009.

Arviointi:

Opintojaksot 3EUK1.2 Koulutuksen suunnittelu, johtaminen ja kehittäminen sekä 3EUK1.1 Koulutuksen suunnittelun sotilaspedagogiset perusteet arvioidaan yhtenä kokonaisuutena. Arviointi toteutetaan kenttätutkimukseen liittyen. Kenttätutkimuksen pohjalta laaditaan työryhmittäin raportti, joka arvioidaan arvosteluasteikol-

la 0–5. Työryhmä saa raportistaan yhteisen arvosanan, joka on kunkin opiskelijan esiupseerikurssin sotilaspedagogiikan arvosana.

Suoritustapa:

Eräopiskelu 27 h

Omatoiminen opiskelu 8 h (siirto syksyn opinnoista)

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Joukko-osastot

JOSPEL (V)

Toteutusajankohta:

Opintojakso alkaa syyslukukaudella 2014. Varsinainen kenttätutkimus toteutetaan kevätlukukaudella 2015.

4.2.4 Sotatekniikka (6 op)**4EUK1.1 Sotatekniikan nykytila taistelukentällä (2 op)****Osaamistavoite:**

Opiskelija tuntee tiedustelu-, valvonta-, johtamis- ja asejärjestelmien sekä elektronisen sodankäynnin järjestelmien rakenteita, ominaisuuksia, toimintaperiaatteita ja suorituskykyä. Hän osaa ottaa huomioon käytössä olevan teknologian tarjoamat mahdollisuudet ja rajoitukset taktisessa ja operatiivisessa suunnittelussa ja puolustushaarojen välisessä yhteistoiminnassa.

Sisältö:

Opetuksen keskeinen sisältö muodostuu seuraavista asioista:

- sähkömagneettisen spektrin rakenne
- sähkömagneettista spektriä hyödyntävät sensoriteknologiat
- keskeisimpien asejärjestelmien toimintaperiaatteet
- elektronisen sodankäynnin periaatteet

Osaamista syvennetään harjoitustyöllä.

Kirjallisuus:

- Kosola, Solante: Digitaalinen taistelukenttä - Informaatioajan sotakoneen tekniikka, Toinen painos, MPKK, Tekniikan laitos, julkaisusarja 1 n:o 13, Helsinki 2003.

Syventävää ja laajentavaa kirjallisuutta:

- Kosola: Teknologisen kehityksen vaikutuksia sodankäyntiin 2015 – 2025, Sotatekniikan laitos, Julkaisusarja 4, Nro 3/2011
- Kosola, Jokinen: Elektroninen sodankäynti osa 1 – taistelun viides dimensio, MPKK, Tekniikan laitos, julkaisusarja 5 n:o 2/2004, Helsinki 2004

Arviointi:

Opintojakson oppisisällöstä järjestetään koulutyö, joka arvioidaan maanpuolustuskorkeakoulun arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosteluasteikolla. Opintojakson suorittaminen edellyttää hyväksyttyä arvosanaa (vähintään 1). Opintojakson arvosana muodostaa 50 % EUK:n sotatekniikan arvosanasta

Suoritustapa:

Kurssin opetusmenetelminä käytetään luento-opetusta, itseopiskelua ja harjoitustyötä.

Opinnot suoritetaan pääosin etäopiskeluna. Johdantoluennolla annetaan teoreettiset perusteet itseopiskeluun. Luennolla ohjeistetaan etäjäksolla tapahtuva itseopiskelu ja harjoitustyön laatiminen. Harjoitustyö laaditaan itsenäisesti tai pienryhmissä käsketystä aiheesta. Tämä syventävä tehtävä liittyy sotatekniikan taktiikkaan. Työ jätetään kirjallisesti opettajalle tarkastusta ja hyväksyntää varten.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojaksosta toteutetaan 2 op Maanpuolustuskorkeakoulussa. Vastuuyksikkö on sotatekniikan laitos.

4EUK1.6 Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen (4 op)

Osaamistavoite:

Opintojakso antaa yleiskuvan suorituskyvyn suunnittelun ja rakentamisen toteuttamisesta puolustusvoimissa. Opintojakso antaa perusteet toimia JOS:ssa ja PHE:ssa osastoesiupseerina osallistuen suorituskykyperusteiseen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Sisältö:

Opintojakson jälkeen opiskelija:

- osaa selittää suorituskykyperusteisen suunnittelun perusteet
- osaa selittää suorituskyvyn rakentamisen prosessin sekä tietää sen liittynyt puolustusvoimien suunnittelujärjestelmään
- osaa selittää suorituskyvyn käsitteen, suorituskyvyn elinjakson mallin sekä sen keskeiset käsitteet ja tuotteet
- osaa laatia ja analysoida vaatimuksia

- osaa käyttää projektityön keskeisiä periaatteita
- osaa analysoida suorituskyvyn käyttöönottoon liittyviä seurannaisvaikutuksia.

Kirjallisuus:

- Pasivirta & Kosola: Vaatimustenhallinnan soveltaminen puolustusvoimissa, PESTALOS, Edita Prima oy, Helsinki 2004, luvut 1.3 - 1.5, 2.2.2, 2.2.3, 3 ja 4
- PVOHJE-PE SUORITUSKYVYN KÄSITEMALLI, HJ108
- Puolustusvoimien vaatimustenhallintaopas: Kosola, MPKK STEKNL julkaisusarja 5 n:o 12, Juvenes Print, Tampere 2013
- Puolustusvoimien projektiohje, Kosola, MPKK STEKNL julkaisusarja 5 n:o 11, Juvenes Print, Tampere 2012
- Kosola: Suorituskyvyn elinjakson hallinta, MPKK Sotatekniikan laitos, julkaisusarja 5, nro 7/2007, luvut 1.1-1.3, 2.2, 4.1, 4.2, 4.5, 8.6 ja 8.7 sekä liite 5
- PVOHJEK-PE PUOLUSTUSVOIMIEN STRATEGINEN SUUNNITTELU, HK120

Muut:

Opetuksen aikana jaettu opiskelumateriaali, joka tallennetaan PVMOODLE:n työtilaan (4EUK1.6 Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen_EUK67)

Arviointi:

Opintojakson oppisisällöstä järjestetään koulutyö, joka arvioidaan maanpuolustuskorkeakoulun arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosteluasteikolla. Koulutyö koostuu kahdesta osiosta: aineistotentti ja harjoitustyö. Aineistotentin painoarvo on 75 % ja harjoitustyön painoarvo on 25 %. Opintojakson suorittaminen edellyttää hyväksyttyä arvosanaa (vähintään 1) molemmista osasuoritteista. Opintojakson arvosana muodostaa 50 % EUK:n sotatekniikan arvosanasta.

Suoritustapa:

Kurssin opetusmetodina käytetään luento-opetusta ja harjoitustöitä.

Opintojakson aikana opiskelijat laativat pienryhmissä projektihallintaan ja vaatimustenhallintaan sekä seurannaisvaikutuksiin liittyviä harjoitustöitä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojaksosta toteutetaan 4 op Maanpuolustuskorkeakoulussa. Vastuuyksikkö on sotatekniikan laitos.

4.2.5 Tutkimuskoulutus (8 op)

Tutkimuskoulutus jakautuu oppiaineittain eriytyviin osiin riippuen opiskelijan lopputyön aiheesta.

4.2.5.1 Johtaminen

1EUK1.13 Johtamisen tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot (1 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää tutkimusprosessin luonteen. Opiskelija osaa tuottaa luotettaviin lähteisiin perustuvaa ymmärrettävää ja perusteltua tekstiä. Painopiste on olemassa olevan lähteistön kriittisessä arvioinnissa, tutkimusprosessin suunnittelussa sekä perustellusti ja ymmärrettävästi kirjoitetun tutkimusraportin tuottamisessa.

Opetusmenetelmä on tutkimusprosessin läpivienti. Tutkijavalmiuksien kehittämisen myötä opiskelija syventää perustutkinnossa saavutettuja tutkijavalmiuksia ja laatii: 1. Tieteelliset vaatimukset täyttävän, laajahkon tutkimuksen tutkimussuunnitelman, joka sisältää lähdemateriaalianalyysin tutkimuksen ydinlähteistöstä. 2. Tutkimusraportin 3. Artikkelin kirjoittaminen tutkimusraportin pohjalta.

Sisältö:

Opintojakso koostuu kertaavista menetelmäopinnoista, ohjatusta seminaarityöskentelystä ja tutkimustyöjaksoista. Menetelmäopintojen painopiste on näkökulma-asettelun ja tutkimusongelman analysoinnissa, johtamisen ja sotilaspedagogiikan tutkimukseen soveltuvien menetelmien tutustumisessa ja niiden soveltuvuuden arvioinnissa sekä lähteistön kriittisessä analysoinnissa. Nämä tekijät painottuvat ja muotoutuvat tutkimusaiheen edellyttämien painotusten mukaan.

Kirjallisuus:

Kirjallisuusluettelo toimii opiskelijan tukena. Tästä luettelosta valitaan ne teokset, joiden avulla tutkimustyön metodin osaaminen syvennetään. Lähtökohtaisesti kukin opiskelija valitsee itse omaa tutkimustyötään parhaiten palvelevat teokset.

- Alkula et. al (1995): Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät.
- Eco (1995): Oppineisuuden osoittaminen eli miten tutkielma tehdään.
- Eskola & Suoranta (1999): Johdatus laadulliseen tutkimukseen.
- Hirsijärvi et. al (1986): Tutkimus ja sen raportointi.
- Hirsijärvi et. al (1997): Tutki ja kirjoita.

- Hirsijärvi (2000): Tutkimushaastattelu.
- Huhtinen (toim.) (2002): Sotilasjohtamisen tutkimuksen tieteenfilosofiset menetelmät.
- Vilkkä & Airaksinen (2003): Toiminnallinen oppinnäytetyö.
- Gadamer & Hans-Georg (2004): Hermeneutiikka. Ymmärtäminen tieteissä ja filosofiassa. Suomentanut Ismo Nikander.
- Kiikeri & Ylikoski (2004): Tiede tutkimuskohteena. Filosofinen johdatus tietentutkimukseen.
- Karlöf & Lövingsson (2004): Johtamisen näkökulmat. Peruskäsitteitä ja -malleja. Suomentanut Maarit Tillman.
- Kamppinen et. al (2002): Tulevaisuudentutkimus. Perusteet ja sovellukset.
- Kuula (1999): Toimintatutkimus. Kenttätyötä ja muutospyrkimyksiä.
- Metsämuuronen (2000): Laadullisen tutkimuksen perusteet.
- Pääesikunta (2003): Puolustusvoimien projektiöhje.
- Töttö (1997): Pirullinen positivismi. Kysymyksiä laadulliselle tutkimukselle.
- Töttö (2000): Pirullisen positivismin paluu. Laadullisen ja määrällisen tarkastelua.
- Vapaavuori & von Bruun (toim.) (2003): Miten tutkimme tulevaisuutta. Toimen, uudistettu painos.
- Järvinen, Koivisto, Poikela (2002): Oppiminen työssä ja työyhteisössä.
- Järvinen, P & Järvinen, A (2004): Tutkimustyön metodeista.
- Moilanen, R (2001): Oppivan organisaation mahdollisuudet.
- Niikko, A (2003): Fenomenografia kasvatustieteellisessä tutkimuksessa.
- Kaikkonen, P (1999): Laadullinen tutkimus kasvatus- ja opetustyössä.
- Kyrö, P (2003): Tieteellinen tutkimusprosessi.
- Heikkinen, Huttunen, Moilanen (1999): Siinä tutkija missä tekijä.
- Toiskallio, J (toim)(1998): Toimintakyky sotilaspedagogiikassa.
- Tuomi, Sarajärvi (2004): Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi.
- Metsämuuronen, J (2003): Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä.

Arviointi:

Opintojaksolla laaditaan 1 etätehtävä, joka on suoritettava hyväksytysti.

Etätehtävä arvostellaan hyväksytty/hylätty.

Suoritustapa:

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 6h (laitoksen antama tutkimuskoulutus, ohje MPKK:ssa laadittavista tutkimustöistä, sisällönanalyysi, diskurssianalyysi ja fenomenografia sekä tutkimussuunnitelman rakenne ja laadinta) ja itseopiskeluun 12h (lähdekirjallisuuden hankinta ja alustavan tutkimussuunnitelman laatiminen).

Opintojakso toteutetaan integroidusti johtamisen ja sotilaspedagogiikan pääoppiainien välillä. Opetuksen ohjausta annetaan ohjaajien ja ohjattavien henkilökohtaisissa tapaamisissa, sähköpostitse ja PVMOODLE:ssa.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL.

1EUK1.14 Seminaarityöskentely (1 op)**Osaamistavoite:**

Seminaarien (2 kpl) tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, tieteelliseen kirjoittamiseen sekä lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakuun, valintaan ja käyttöön. Samalla opiskelijat harjaantuvat jälleen (pro gradu -vaiheen jälkeen) tieteelliseen seminaarikäytäntöön.

Sisältö:

Seminaarityöskentely koostuu kahdesta periodista. Ensimmäisessä periodissa esitellään tutkimussuunnitelma (lokakuu). Toisessa periodissa harjaannutaan tieteelliseen kirjoittamiseen ja lähdekritiikkiin sekä esitetään työn pääkysymykset, viitekehys, tutkimusasetelma, metodi ja työn johdanto sekä yhden pääluvun runko (tammihelmikuu). Seminaaritöistä saadun palautteen avulla viimeistellään esiupseerikurssin tutkielma.

Seminaarit toteutetaan integroidusti johtamisen ja sotalaspedagogiikan pääoppiainoiden välillä.

Kirjallisuus:

Määritellään kunkin aihealueen mukaisesti.

Arviointi:

Opintojaksolla laaditaan 1 etätehtävä, joka on suoritettava hyväksytysti. Seminaariesitelmät arvostellaan hyväksytty/hylätty.

Suoritustapa:

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 16h (2 proseminariaa). Itseopiskeluun käytettävissä oleva aika määräytyy Esiupseerikurssin läpivientisuunnitelman perusteella. Proseminarien hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista sekä seminaaritöiden hyväksyttyä suorittamista.

Opiskelija kirjoittaa noin 20–40 sivun mittaisen tutkielman, minkä edistymistä seurataan proseminareissa sekä ohjattavan ja ohjaajan välisissä tapaamisissa/vast. Opetuksen ohjausta annetaan PVMOODLE:ssa, seminaareissa sekä ohjaajan ja ohjattavan kahdenvälisin tapaamisin/vast.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL.

Toteutusajankohta:

Esiupseerikurssin loka- helmikuu.

1EUK1.15 Johtamisen tutkimustyöjaksot (6 op)**Osaamistavoite:**

Opiskelija palauttaa mieleen tutkimusprosessin perehtymällä alan tutkimuksiin ja menetelmiin, kirjoittamalla tutkimusraportin sekä osallistumalla seminaarityöskentelyyn. Opintojakson tavoitteena on integroida ja syventää aiemmin opittua tietoa sekä harjoitella tieteellistä argumentointia.

Esiupseerikurssin tutkielma on itsenäinen tutkimusraportti, joka voi kuitenkin olla samalla tutkimustilanteen kartoitus yleisesikuntaupseerikurssin diplomityölle.

Sisältö:

Esiupseerikurssin läpivientisuunnitelman mukaan tutkimustyöjaksot koostuvat käytännössä kolmesta, noin viikon mittaisesta jaksosta sekä opiskelijan itsensä määrittelemistä ajankohdista, jolloin hän tutkielmaansa laatii.

Esiupseerikurssin läpivientisuunnitelmaan sisältyy myös neljäs, noin viikon mittainen tutkimustyöjakso, jolloin opiskelijat laativat tutkielmansa jättämisen jälkeen työstään artikkelin. Valitut artikkelit esitellään JOSPEL:n artikkeliseminaarissa ke- säkuussa.

Kirjallisuus:

Tutkija valitsee omatoimisesti.

Arviointi:

Määräaikaan mennessä jätetty tutkielma, joka arvostellaan asteikolla 1–5.

Suoritustapa:

Opintojaksolla käytetään Esiupseerikurssin läpivientisuunnitelman mukaan itseopiskeluun aikaa noin kolme viikkoa.

Tutkielman laatimiseen liittyvää ohjausta annetaan PVMOODLE:ssa, seminaareissa sekä ohjaajan ja ohjattavan kahdenvälisin tapaamisin/vast.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL

Toteutusajankohta:

Esiupseerikurssin elokuu- huhtikuun puoliväli.

4.2.5.2 Operaatiotaito ja taktiikka

2EUK1.6 Operaatiotaidon ja taktiikan tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot (1 op)

Osaamistavoite:

Esiupseerikurssin tutkimuskoulutuksen tavoitteena on kerrata aiemmin opittua tutkimusosaamista syventäen sitä opiskelijan tutkielman aihealueella ajankohtaisten teemojen kautta.

Operaatiotaidon ja taktiikan tutkijakoulutuksen jälkeen opiskelija:

- 1) ymmärtää tieteellisen toiminnan perusteet,
- 2) ymmärtää tutkivan työotteen merkityksen,
- 3) osaa suunnitella oman tutkimustyönsä toteuttamisen
- 4) osaa tieteellisen kirjoittamisen ja raportoinnin perusteet ja
- 5) osaa soveltaa oman alansa tieteellistä ajattelua ja tutkimusmenetelmiä tulevissa työtehtävissä.

Sisältö:

Opintojakson tarkoituksena on kehittää opiskelijan valmiuksia tutkimustyöhön, sen suunnitteluun, lähteiden asianmukaiseen käyttöön, omaan analyyttiseen päättelyyn ja itsenäiseen tieteelliseen esitystapaan. Opiskelija syvennyy kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksiin ja menetelmiin.

Opintojakson suorittaneelta edellytetään sellaista perehtyneisyyttä omaan tutkimusalaansa, joka mahdollistaa tutkimuksen tekemisen uuden tiedon luomiseksi.

Kirjallisuus:

- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinna kohteena. - Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2005.
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta. (Toim.) Mika Huttunen ja Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2008.
- Metteri, Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2006.
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas. (Toim.) Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2009.
- Määräys / MPKK: MPKKHSM - Opintojen arviointi ja arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa (HJ486 30.8.2013)
- Ohje / TAKTL: Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä (2009).

Arviointi:

Tieteenalakohkaisia menetelmäopintoja ei arvioida numeerisesti, mutta niiden opintopistemäärät hyväksytään suoritetuiksi osallistumisen kontrolloinnilla.

Suoritustapa:

Opetus toteutetaan asiantuntijaluennoin, lähiopetuksena ja itseopiskeluna. Sitä tuetaan kirjaston henkilökunnan antamalla, noin päivän kestoisella kirjaston palveluiden, tiedonhaun, kielenhuollon ja tutkimusraportin kirjoittamisen perusteiden opetuksella.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa ja sen johtamisesta vastaa Taktiikan laitoksen tutkimusryhmä.

2EUK1.7 Seminaarityöskentely (1 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä ratkaisemaan tutkimusongelman, raporttoimaan sen kirjallisesti, puolustamaan keskustelussa tutkimussuunnitelmaansa ja tutkimustuloksiaan ja harjaantuu esittämään itsenäisiä johtopäätöksiä.

Lisäksi opintojakso harjaannuttaa tieteelliseen argumentointiin ja omien valintojen perusteleamiseen.

Sisältö:

Opintojakso sisältää kaksi tutkimusseminaria, jotka sisältävät oppilasalustuksia, tieteellisen keskustelun harjoittelua, opponointeja ja kirjallisia esityksiä. Opettaja toimii asiantuntijana, luo resurssit ja ohjaa opiskelijoita seminaariistunnoissa ja kahdenvälisin ohjaustapahtumin.

Kirjallisuus:

- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2005.
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta. (Toim.) Mika Huttunen ja Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2008.
- Metteri, Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2006.
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas. (Toim.) Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2009.

- Määräys / MPKK: MPKKHSM - Opintojen arviointi ja arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa (HJ486 30.8.2013)
- Ohje / TAKTL: Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä (2009).

Arviointi:

Seminaariesitelmät arvostellaan läpäisyperiaatteella.

Suoritustapa:

Esiupseerikurssin tutkijakoulutukseen sisältyy kaksi seminaari-istuntoa.

Ensimmäisessä seminaarissa opiskelija esittää lyhyesti tutkimussuunnitelmansa. Tämä pitää sisällään otsikon, tutkimuskysymykset, hahmotellun viitekehyksen, näkökulman, rajaukset, lähteet, tutkimusmenetelmät ja työsuunnitelman aikatauluineen. Seminaariin osallistuvat töiden 1. ohjaajat. Opiskelijoille varataan aikaa seminaarin jälkeen itseopiskeluun.

Toisessa seminaarissa opiskelija esittää työhön muotoutuneen lukujaon alalukuihin ja vähintään niissä käsiteltävät asiat pääkohdin (dispositio). Valmiista luvuista esitellään tärkeimmät johtopäätökset. Seminaariin osallistuvat töiden 1. ja 2. ohjaajat. Opiskelijoille varataan aikaa seminaarin jälkeen itseopiskeluun. Seminaariin on liitetty usein myös kielenhuolto.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakson seminaarit toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa ja niiden johtamisesta vastaa Taktiikan laitoksen tutkimusryhmä.

Toteutusajankohta:

Tutkimusseminaari 1 pidetään viikolla 39 ja tutkimusseminaari 2 järjestetään noin viikolla 2.

2EUK1.8 Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöjaksot (6 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija palauttaa mieleen tutkimusprosessin perehtymällä alan tutkimuksiin ja menetelmiin, tekemällä pienimuotoisen tutkimuksen ja kirjoittamalla tutkimusraportin. Opintojakson tavoitteena on integroida ja syventää aiemmin opittua tietoa sekä harjoitella tieteellistä argumentointia. Esiupseerikurssin tutkielma on proseminaarissa itsenäinen tutkimusraportti.

Opiskelija kykenee itsenäiseen tutkimustyöhön ja laatii vaaditun esiupseerikurssin tutkielman annetussa määräajassa.

Sisältö:

Opintojaksojen sisällöllinen ilmentymä on tutkimusprosessin looginen jäsentyminen ja tutkielman raportointi, arkikielessä ”tutkielma”.

Esiupseerikurssin tutkielma on esiupseerin opintovaatimusten mukainen itsenäinen oppinnäytetyö. Sen tarkoituksena on kehittää opiskelijan valmiuksia tutkimustyöhön, sen suunnitteluun, lähteiden asianmukaiseen käyttöön, omaan analyttiseen päättelyyn ja itsenäiseen tieteelliseen esitystapaan. Opiskelija syvenyy kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä oppiaineensa tutkimuksiin ja menetelmiin, tekemällä tutkielman sekä osallistumalla ainelaitosten järjestämään seminaarityöskentelyyn. Tutkielmassaan opiskelijan on osoitettava kykyä sekä tieteellisen ajattelun soveltamiseen että ongelmien käsittelyyn ja esittämiseen.

Esiupseerikurssin suorittaneelta edellytetään sellaista perehtyneisyyttä omaan tutkimusalaansa, joka mahdollistaa tutkimuksen tekemisen uuden tiedon luomiseksi. Tutkielma voi olla vallitsevan tutkimustilanteen ja siihen liittyvän tutkimusongelman kartoitus. Se voi myös olla aiheeltaan ja lähtökohdiltaan ammatillisesti soveltava ja työelämää kehittävä tutkimus. Esiupseerikurssin tutkielma on pyrittävä laatimaan siten, että se on mahdollista laajentaa yleisesikuntaupseerikurssin diplomityöksi.

Esiupseerikurssin tutkielmalta edellytetään 20–40 tekstisivun laajuutta. Tutkielman lähde- ja viiteluettelot sekä liitesivut eivät sisälly mainittuihin sivumääriin.

Kirjallisuus:

Tutkimustyöjaksolla opiskelija saa itse valita tutkimustyöhönsä parhaiten soveltuvat menetelmä- ja tutkimuskirjallisuuden sekä muut lähteet.

Arviointi:

Tutkimustyöjaksoa ei arvioida erikseen. Koko tutkimusopetuksen opinnoista arvioidaan ainoastaan tutkimustyö, joka arvioidaan ”Opintojen arviointi ja arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa” (HJ486 30.8.2013) perusteella.

Suoritustapa:

Etäopiskelu itseopiskeluna

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Toteutuspaikan valitsee opiskelija itse. Opiskelija vastaa itse ajankäytöstä ja tutkimuksen etenemisestä opintojakson aikana.

4.2.5.3 Strategia

2EUK2.3 Strategian tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot (1 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija kykenee omaan tutkimusprosessiinsa liittyen tekemään teoreettisia ja metodologisia valintoja eli valitsemaan oman näkökulmansa ja tutkimusmenetelmänsä.

Sisältö:

Opintojen sisältö

- Strategian ja politiikan tutkimuksen teoriat
- Yleisimmät tutkimusmenetelmät
- Tutkimuksen tekemisen yleiset periaatteet
- Tutkimuksen etiikka

Kirjallisuus:

- Sivonen, Pekka toim. (2013), Suomalaisia näkökulmia strategian tutkimukseen
- Sipilä & Koivula (2013), kuinka strategiaa tutkitaan

Muuta suositeltavaa materiaalia esimerkiksi:

- Baylis, John & Wirtz, James, Gray, Colin S. & Cohen, Eliot (eds.): Strategy in the Contemporary World 3rd edition (2010).
- Bull, Hedley: The Anarchical Society (3. tai uudempi laitos)
- Hakovirta, Harto: Maailmanpolitiikka: Teoria ja todellisuus (2002).
- Hirsjärvi, Remes & Sajavaara: Tutki ja kirjoita (2009)
- Jackson, Robert & Sørensen, Georg: Introduction to International Relations: Theories and approaches (3rd ed. 2007 tai uudempi)
- Russett, Bruce & Starr, Harvey & Kinsella, David: World Politics: The Menu for Choice 9th edition (2010).
- Waltz, Kenneth: Theory of International Politics (1979)
- Wendt, Alexander: Social Theory of International Politics (2002)

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan suoritetuksi tai hylätyksi.

Suoritustapa:

Suoritustapa: luennot ja kirjallisuuteen tutustuminen

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakson lähiopetus toteutetaan Strategian laitoksen tiloissa. Opintojaksosta vastaa Strategian professori.

Toteutusajankohta:

Opintojakso toteutetaan syyslukukaudella, jolloin tutkimusprosessi käynnistetään ja valinnat teorian- ja menetelmän osalta tehdään.

2EUK2.4 Seminaarityöskentely (1 op)**Osaamistavoite:**

Opiskelija kykenee esittämään seminaareissa työnsä vaiheen annettujen vaatimusten mukaisesti sekä käymään julkista debattia työhönsä liittyen.

Sisältö:

Tutkimussuunnitelman laatiminen ja esittäminen

Tutkimuksen Johdannon kirjoittaminen ja rakenteen määrittäminen

Keskustelun käyminen omaan tutkimukseen liittyvistä valinnoista ja asioista

Kirjallisuus:

Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä ja seminaarikäskyt. Tutkija määrittää muun aiheeseen liittyvän kirjallisuuden.

Suoritustapa:

Etätyö ja seminaari-istunnot

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan suoritetuksi tai hylätyksi.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakson lähiopetus toteutetaan Strategian laitoksen tiloissa. Opintojaksosta vastaa Strategian professori.

Toteutusajankohta:

1. seminaari toteutetaan syyslukukaudella ja 2. kevätlukukauden alussa.

2EUK2.5 Strategian tutkimustyöjaksot (6 op)**Osaamistavoite:**

Opiskelija kykenee tuottamaan jäsennellyn, perustellun, teoreettisesti kehystetyn ja tieteellisesti argumentoidun tutkimusraportin strategian tieteenalalta. Opiskelija kykenee hyödyntämään yhtä tutkimusmenetelmää perustellusti. Opiskelija tuntee omat tarpeensa ja kykynsä suhteessa tutkimuksen tekemiseen ja saa perusteet kehittää omaa toimintaansa. Opiskelija ymmärtää tieteellisen tutkimuksen merkityksen tiedon tuottamisessa ja jäsentelemissä.

Sisältö:

Opiskelijan laatiman ja ohjaajien/professorin hyväksymän tutkimussuunnitelman mukainen.

Kirjallisuus:

Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä. Tutkija määrittää itse muun aiheeseen liittyvän kirjallisuuden.

Arviointi:

Tutkimusraportti arvioidaan Maanpuolustuskorkeakoulun opinnäytetöistä annetun arviointiohjeen mukaisesti arvosanalla 0–5.

Suoritustapa:

Tutkija suunnittelee työn ajankäytön ja toteutuksen.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Maanpuolustuskorkeakoulu. Opintojaksosta vastaa strategian laitoksen professori.

Toteutusajankohta:

Tutkimuksen laatiminen jakaantuu sekä syys- että kevätlukukaudelle.

4.2.5.4 Sotahistoria**2EUK3.3 Sotahistorian tieteenalakohtaiset menetelmä-opinnot (1 op)****Tavoite:**

Tavoitteena on palauttaa mieliin ja syventää aiempien tutkimusmenetelmäopintojen keskeiset osat. Opintojaksolla perehdytään myös lähdemateriaalin hankintaan ja erilaisten arkistojen ja teknisten apuvälineiden käyttöön tutkimuksessa.

Päätavoitteena on 20 – 40 sivun tutkielman laatiminen, jonka tarkoituksena on harjannuttaa opiskelijaa tutkimustyön laadinnassa, sen suunnittelussa, lähteiden kriittiseen käyttöön, analyttisten johtopäätösten tekemisessä ja tieteellisessä esitystavassa.

Sisältö:

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin tuttua perusopintojen tutkimuskoulutuksesta. Opiskelija palauttaa mieleen kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessin perehtymällä oppiaineensa tutkimuksiin ja menetelmiin. Opintojaksolla harjaannutaan historian tutkimuksen menetelmien perusteisiin, tutkimussuunnitelmien laadintaan ja tieteelliseen esitystapaan.

Opettajan rooli asiantuntijana korostuu; opettaja välittää tietoa sekä ohjaa ja kontrolloi oppimisprosessia.

Suoritustapa:

Opetus toteutetaan lähi- ja etäopetuksena opetusohjelman mukaan kurssin alkuvaiheessa.

Kirjallisuus:

- Lauerma, Matti: Sotahistorian tutkimuksen problematiikkaa ja metodiikkaa. Tiede ja Ase. Suomen Sotatieteellisen Seuran vuosijulkaisu n:o 35, 1977.
- Lappalainen, Jussi T.: 2002. Haluatko historiankirjoittajaksi? (SKS, Gummerus 2002).

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan periaatteella hyväksytty/hylätty. Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää osallistumista läpiviennin mukaisen opetukseen.

2EUK3.4 Seminaarityöskentely (1 op)**Tavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä ratkaisemaan tutkimusongelman, raportoimaan sen kirjallisesti, puolustamaan keskustelussa tutkimussuunnitelmaansa ja tutkimustuloksiaan ja harjaantuu esittämään itseänsä johtopäätöksiä.

Opinnäytetöihin liittyvillä seminaareilla pyritään lisäämään osallistujien tutkijavalmiuksia ja luomaan johdonmukaiset edellytykset opiskelijan työn valmistumiselle käskettyyn määräaikaan mennessä.

Sisältö:

Opintojakso sisältää kaksi tutkimusseminaaria, jotka sisältävät oppilasalustuksia, tieteellisen keskustelun harjoittelua, opponointeja ja kirjallisia esityksiä. Opettaja toimii asiantuntijana, luo resurssit ja ohjaa opiskelijoita seminaari-istunnoissa ja kahdenvälisin ohjaustapahtumin.

Opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä ratkaisemaan tutkimusongelman, raportoimaan sen kirjallisesti ja puolustamaan keskustelussa tutkimussuunnitelmaansa ja rajatulla aihealueella itsenäiseen ajatteluun perustuvia tutkimustuloksiaan.

Suoritustapa:

Opintojakso jakautuu kahteen seminaariin, joiden suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa laitoksen professori. Yksittäisen opiskelijan seminaari-istunnon johtaa työn

1.ohjaaja. Ensimmäisessä seminaarissa esitellään työn tutkimussuunnitelma ja toisessa seminaarissa työn käsikirjoitus tai 1.ohjaajan kanssa sovittu kokonaisuus. Seminaareihin liittyy tarvittaessa tutkimustyön tekemiseen liittyviä tietoiskuja.

Kirjallisuus:

Sotahistorian laitoksen seminaariohje 2014 (jaetaan opintojen alussa).

Arviointi:

Kuhunkin seminaariin on tuotava tutkimusprosessin mukainen työn vaihe, jonka hyväksyttävän minimitasen määrittää työn 1.ohjaaja.

2EUK3.5 Sotahistorian tutkimustyöjakso (6 op)**Tavoite:**

Opiskelija kykenee itsenäiseen tutkimustyöhön ja laatii vaaditun esiupseerikurssin tutkielman (20 – 40 sivua) annetussa määräajassa.

Sisältö:

Opiskelija tekee itsenäisesti oppinnäytetyötänsä. Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin tuttua perusopintojen tutkuskoulutuksesta.

Tutkimustyöjaksojen sisältö on sidottu tutkielman tekoprosessiin, esimerkiksi: 1) perehtymisvaihe, 2) suunnitteluvaihe, 3) toteuttamisvaihe ja 4) raportointivaihe. Peräkkäisiin toimintavaiheisiin jaettu esitys yksinkertaistaa tutkimusprosessin mallia. Kuitenkin harvoin tutkimus etenee näin selkeän portaittaisesti. Eri vaiheita toteutetaan samanaikaisesti, aiempiin vaiheisiin joudutaan palaamaan hyvinkin useasti, valittu tutkimusmenetelmä asettaa omat ehtonsa ja jokainen tutkija valitsee itselleen sopivimman työskentelyjärjestyksen.

Suoritustapa:

Etäopiskelu. Esiupseerikurssiin sisältyy 6 opintopistettä tutkimustyöjaksoja. Tutkimustyöjaksoilla on tavoitteena syventää aiemmin opittua tietoa ja sen ymmärtämistä sekä harjoitella tieteellistä argumentointia. Ohjaajat voivat odottaa, että näillä jaksoilla opiskelijan oppinnäytetyö edistyy merkittävästi. Niiden huomioiminen tutkimussuunnitelmassa olevassa työsuunnitelmassa on merkittävää. Ohjaaja voi edellyttää tutkimustyöjaksojen yhteyteen liitettyä raportointia työn edistymisestä.

Kirjallisuus:

MPKK:n ohjeet oppinnäytteen laadinnasta.

Arviointi:

MPKK:n opintojen arviointi ja arvostelumääräyksen mukaisesti (HJ 486).

4.2.5.5 Sotilaspedagogiikka

3EUK1.3 Sotilaspedagogiikan tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot (1 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää tutkimusprosessin luonteen. Opiskelija osaa tuottaa luotettaviin lähteisiin perustuvaa ymmärrettävää ja perusteltua tekstiä. Painopiste on olemassa olevan lähteistön kriittisessä arvioinnissa, tutkimusprosessin suunnittelussa sekä perustellusti ja ymmärrettävästi kirjoitetun tutkimusraportin tuottamisessa.

Opetusmenetelmä on tutkimusprosessin läpivienti. Tutkijavalmiuksien kehittämisen myötä opiskelija syventää perustutkinnosa saavutettuja tutkijavalmiuksia ja laatii: 1. Tieteelliset vaatimukset täyttävän, laajahkon tutkimuksen tutkimussuunnitelman, joka sisältää lähdemateriaalianalyysin tutkimuksen ydinlähteistöstä. 2. Tutkimusraportin 3. Artikkelin kirjoittaminen tutkimusraportin pohjalta.

Sisältö:

Opintojakso koostuu kertaavista menetelmäopinnoista, ohjatusta seminaarityöskentelystä ja tutkimustyöjaksoista. Menetelmäopintojen painopiste on näkökulma-asettelun ja tutkimusongelman analysoinnissa, johtamisen ja sotilaspedagogiikan tutkimukseen soveltuvien menetelmien tutustumisessa ja niiden soveltuvuuden arvioinnissa sekä lähteistön kriittisessä analysoinnissa. Nämä tekijät painottuvat ja muotoutuvat tutkimusaiheen edellyttämien painotusten mukaan.

Kirjallisuus:

Kirjallisuusluettelo toimii opiskelijan tukena. Tästä luettelosta valitaan ne teokset, joiden avulla tutkimustyön metodin osaaminen syvennetään. Lähtökohtaisesti kukin opiskelija valitsee itse omaa tutkimustyötään parhaiten palvelevat teokset.

- Alkula et. al (1995): Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät.
- Eco (1995): Oppineisuuden osoittaminen eli miten tutkielma tehdään
- Eskola & Suoranta (1999): Johdatus laadulliseen tutkimukseen.
- Hirsijärvi et. al (1986): Tutkimus ja sen raportointi.
- Hirsijärvi et. al (1997): Tutki ja kirjoita
- Hirsijärvi (2000): Tutkimushaastattelu.
- Huhtinen (toim.) (2002): Sotilasjohtamisen tutkimuksen tieteenfilosofiset menetelmät.
- Vilkkä & Airaksinen (2003): Toiminnallinen opinnäytetyö.
- Gadamer & Hans-Georg (2004): Hermeneutiikka. Ymmärtäminen tieteissä ja filosofiassa. Suomentanut Ismo Nikander.

- Kiikeri & Ylikoski (2004): Tiede tutkimuskohteena. Filosofinen johdatus tieteen tutkimukseen.
- Karlöf & Lövingsson (2004): Johtamisen näkökulmat. Peruskäsitteitä ja -malleja. Suomentanut Maarit Tillman.
- Kamppinen et. al (2002): Tulevaisuudentutkimus. Perusteet ja sovellukset.
- Kuula (1999): Toimintatutkimus. Kenttätyötä ja muutospyrkimyksiä.
- Metsämuuronen (2000): Laadullisen tutkimuksen perusteet.
- Pääesikunta (2003): Puolustusvoimien projektiohje.
- Töttö (1997): Pirallinen positivismi. Kysymyksiä laadulliselle tutkimukselle.
- Töttö (2000): Pirallisen positivismin paluu. Laadullisen ja määrällisen tarkastelua.
- Vapaavuori & von Bruun (toim.) (2003): Miten tutkimme tulevaisuutta. Toimen, uudistettu painos.
- Järvinen, Koivisto, Poikela (2002): Oppiminen työssä ja työyhteisössä
- Järvinen, P & Järvinen, A (2004): Tutkimustyön metodeista.
- Moilanen, R (2001): Oppivan organisaation mahdollisuudet.
- Niikko, A (2003): Fenomenografia kasvatustieteellisessä tutkimuksessa.
- Kaikkonen, P (1999): Laadullinen tutkimus kasvatus- ja opetustyössä.
- Kyrö, P (2003): Tieteellinen tutkimusprosessi.
- Heikkinen, Huttunen, Moilanen (1999): Siinä tutkija missä tekijä.
- Toiskallio, J (toim)(1998): Toimintakyky sotilaspedagogiikassa.
- Tuomi, Sarajarvi (2004): Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi.
- Metsämuuronen, J (2003): Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä.

Arviointi:

Opintojaksolla laaditaan 1 etätehtävä, joka on suoritettava hyväksytysti.

Etätehtävä arvostellaan hyväksytty/hylätty.

Suoritustapa:

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 6h (laitoksen antama tutkimuskoulutus, ohje MPKK:ssa laadittavista tutkimustöistä, sisällönanalyysi, diskurssianalyysi ja fenomenografia sekä tutkimussuunnitelman rakenne ja laadinta) ja itseopiskeluun 12h (lähdekirjallisuuden hankinta ja alustavan tutkimussuunnitelman laatiminen).

Opintojakso toteutetaan integroidusti johtamisen ja sotilaspedagogiikan pääoppiaineiden välillä. Opetuksen ohjausta annetaan ohjaajien ja ohjattavien henkilökohtaisissa tapaamisissa, sähköpostitse ja PVMOODLE:ssa.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL

3EUK1.4 Seminaarityöskentely (1 op)

Osaamistavoite:

Seminaarien (2 kpl) tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, tieteelliseen kirjoittamiseen sekä lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakuun, valintaan ja käyttöön. Samalla opiskelijat harjaantuvat jälleen (pro gradu -vaiheen jälkeen) tieteelliseen seminaarikäytäntöön.

Sisältö:

Seminaarityöskentely koostuu kahdesta periodista. Ensimmäisessä periodissa esitellään tutkimussuunnitelma (lokakuu). Toisessa periodissa harjaannutaan tieteelliseen kirjoittamiseen ja lähdekritiikkiin sekä esitetään työn pääkysymykset, viitekehys, tutkimusasetelma, metodi ja työn johdanto sekä yhden pääluvun runko (tammi-helmikuu). Seminaaritöistä saadun palautteen avulla viimeistellään esiupseerikurssin tutkielma.

Seminaarit toteutetaan integroidusti johtamisen ja sotilaspedagogiikan pääoppiaineiden välillä.

Kirjallisuus:

Määritellään kunkin aihealueen mukaisesti.

Arviointi:

Opintojaksolla laaditaan 1 etätehtävä, joka on suoritettava hyväksytysti. Seminaariesitelmät arvostellaan hyväksytty/hylätty.

Suoritustapa:

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 16h (2 proseminariaa). Itseopiskeluun käytettävissä oleva aika määräytyy Esiupseerikurssin läpivientisuunnitelman perusteella. Proseminarien hyväksyty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista sekä seminaaritöiden hyväksyttyä suorittamista.

Opiskelija kirjoittaa noin 20–40 sivun mittaisen tutkielman, minkä edistymistä seurataan proseminareissa sekä ohjattavan ja ohjaajan välisissä tapaamisissa/vast.

Opetuksen ohjausta annetaan PVMOODLE:ssa, seminaareissa sekä ohjaajan ja ohjattavan kahdenvälisin tapaamisin/vast.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL.

Toteutusajankohta:

Esiupseerikurssin loka- helmikuu

3EUK1.5 Sotilaspedagogiikan tutkimustyöjaksot (6 op)**Osaamistavoite:**

Opiskelija palauttaa mieleen tutkimusprosessin perehtymällä alan tutkimuksiin ja menetelmiin, kirjoittamalla tutkimusraportin sekä osallistumalla seminaarityöskentelyyn. Opintojakson tavoitteena on integroida ja syventää aiemmin opittua tietoa sekä harjoitella tieteellistä argumentointia.

Esiupseerikurssin tutkielma on itsenäinen tutkimusraportti, joka voi kuitenkin olla samalla tutkimustilanteen kartoitus yleisesikuntaupseerikurssin diplomityölle.

Sisältö:

Esiupseerikurssin läpivientisuunnitelman mukaan tutkimustyöjaksot koostuvat käytännössä kolmesta, noin viikon mittaisesta jaksosta sekä opiskelijan itsensä määrittelemistä ajankohdista, jolloin hän tutkielmaansa laatii.

Esiupseerikurssin läpivientisuunnitelmaan sisältyy myös neljäs, noin viikon mittainen tutkimustyöjakso, jolloin opiskelijat laativat tutkielmansa jättämisen jälkeen työstään artikkelin. Valitut artikkelit esitellään JOSPEL:n artikkeliseminaarissa ke- säkuussa.

Kirjallisuus:

Tutkija valitsee omatoimisesti.

Arviointi:

Määräaikaan mennessä jätetty tutkielma, joka arvostellaan asteikolla 1–5.

Suoritustapa:

Opintojaksolla käytetään Esiupseerikurssin läpivientisuunnitelman mukaan itseopiskeluun aikaa noin kolme viikkoa. Tutkielman laatimiseen liittyvää ohjausta annetaan PVMOODLE:ssa, seminaareissa sekä ohjaajan ja ohjattavan kahdenvälisin tapaamisin/vast.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL.

Toteutusajankohta:

Esiupseerikurssin elokuu- huhtikuun puoliväli

4.2.5.6 Sotatekniiikka

4EUK1.7 Sotatekniiikan tai sotatalouden tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot (1 op)

Osaamistavoite:

Menetelmäopinnoissa opiskelija saa käsityksen tekniikasta tieteenalana, tutustuu eri tutkimusmenetelmiin luentojen ja esimerkkien kautta. Opintojakso tukee tutkimustyön laatimista.

Sisältö:

Opintojaksossa esitellään sotatekniiikassa käytettäviä tutkimusmenetelmiä sekä perehdytään aiempiin oppinnäytetöihin.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.): Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos Julkaisusarja 5, No 1, Helsinki 2004.
- Nykänen, O. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. Helsinki, 2002.
- Vilkkä, H., Airaksinen, T., Toiminnallinen oppinnäytetyö, 2003, Tammi.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksytty / hylätty.

Suoritustapa:

Opetuksessa käytetään luentoja, harjoituksia ja ryhmätöitä. Kieli on suomi.

Toteutumispaikka ja vastuutaho:

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opintojaksosta vastaa Sotatekniiikan laitos.

4EUK1.4 Seminaarityöskentely (1 op)

Osaamistavoite:

Seminaarin tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, tieteelliseen kirjoittamiseen sekä lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakuun, valintaan ja käyttöön.

Sisältö:

Seminaari koostuu kahdesta jaksosta. Ensimmäisen jakson tavoitteena on, että opiskelijalla on perusteet aloittaa itsenäinen työskentely. Toisessa seminaarissa opiskelija

esittää vähintään työnsä johdannon, tutkimusmenetelmien käytön sekä päälukujen sisällön.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa; Jormakka, Jorma (toim.): Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan suoritettu tai hylätty.

Suoritustapa:

Seminaarit toteutetaan professorin johtamina tilaisuuksina, joissa tutkijat esittelevät erikseen ohjeistetut kysymykset ja kokonaisuudet tutkimustyöstään. Osa seminaarijasta varataan professorin, opponentin ja ohjaajien puheenvuoroihin, joiden tavoitteena on auttaa tutkijaa työn edetessä kohdattujen ongelmien ratkaisussa ja tulosten raportoinnissa.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opintojaksosta vastaa Sotatekniikan laitos.

4EUK1.8 Sotatekniikan tai sotatalouden tutkimustyöjaksot (6 op)

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä sekä tieteellistä kirjoittamista.

Sisältö:

Opiskelija tekee itsenäisesti oppinnäytetyötänsä. Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin tuttua perusopintojen tutkimuskoulutuksesta.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa; Jormakka, Jorma (toim.): Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Arviointi:

Tutkielma arvioidaan asteikolla 1–5.

Suoritustapa:

Opiskelu perustuu omaehtoiseen työhön. Opiskelija voi valita opinnäytteen kielen.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Tutkimustyövapaalla työskentely on opiskelijan vastuulla.

4.3 Yleiset opinnot (3 op)

6EUK1.1 Orientoivat opinnot ja opintojen reflektointi (1 op)

Tavoite:

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee esiupseerikurssin tavoitteet, sisällön sekä toteuttamisen.

Sisältö:

- Kurssin infopäivänä käsitellään seuraavia asiakokonaisuuksia: yleisesikuntaupseerin tutkimus ja opiskelu esiupseerikurssilla, päämäärät, tavoitteet, opetussuunnitelma, ainelaitosten esittely, opintojaksojen toteuttamissuunnitelma, tutkimuskoulutus (aihealueiden valinta, ohjeet) sekä hallinto (palvelussuhteen ehdot kurssin aikana, opiskelijaa koskevat määräykset ja ohjeet)
- MPKK:n OAO:n toteuttama luento Johdatus oppimaan oppimiseen.
- Kurssin aikaisen ajankohtaisen informaation jakaminen. Tavoitteena on antaa opiskelijoille tietoa opintojen edistymisestä, tulevista opintoihin liittyvistä tahtumista sekä saada opiskelijoilta palautetta kurssiin liittyvistä asioista.

Arviointi: Opintojaksoa ei arvostella.

6EUK1.2 Kieliopinnot (1 op)

Osaamistavoite:

Kukin opiskelija oppii edelleen taitotasostaan riippumatta keskeistä ammatillista ja akateemista sanastoa ja argumentointitaitoja osallistumalla oma-aloitteisesti sovitaviin keskusteluihin ja tuottamalla tutkielman tekemisessä hyödyntämiskelpoisen tekstin.

Kukin opiskelija soveltaa vuorovaikutustaitoja ja kohdekielen käytölle tyypillistä kohteliaisuutta osoittamalla aktiivisuutta kielitaitonsa osa-alueiden jatkuvassa kehittämisessä omalla taitotasollaan.

Sisältö:

1) Itseohjautuvuus: oma-aloitteinen yhteydenotto nimettyyn ohjaajaan kuukauden kuluessa EUK-opintojen alkamisesta

- 2) Itseohjautuvuus: taitotasotestin suorittaminen (PVMoodle > Vieraan kielen opiskelu)
- 3) Itseohjautuvuus: sanavarastolaajennus (ks. edellä)
- 4) Yhteistoiminnallisuus: EUK-opiskelua edistävien sisältöjen kohdekielinen käsitteleminen, neuvottelu- ja esittelytaitojen hiominen, argumentointitaitojen kehittäminen
- 5) Itseohjautuvuus: kv-harjoitukseen osallistumista ja/tai tutkielmatyöskentelyä tukevien alustusten tuottaminen (esimerkiksi tilanneraportti, tutkimussuunnitelma, pääkäsitteiden esitleminen ja/tai abstrakti)

Opiskelija määrittelee yhteistyössä nimetyn ohjaajansa kanssa tapaamisten lukumäärän ja suoritettavien tehtävien muodot ja sisällöt.

Kirjallisuus:

PVMoodle > Vieraan kielen opiskelu

Arviointi:

Opintojaksoa ei arvostella. Perusteina tähän ovat opiskelijoiden lähtötaitotasojen kirjavuus ja taitotasolla etenemisen edellyttämä itseohjautuvan opiskelun tuntimäärä, jota ei ole mahdollista kattaa EUK-opintojen aikana. Suoritusmerkintä (S) edellyttää sovitujen asioiden (ks. edellä kohta 7. Toteutus, esimerkki englanninkielisestä toteutuksesta) suorittamista sisällöllisesti ja ajallisesti asianmukaisesti.

Suoritustapa:

Kohdekielinen yksilötyöskentely sekä itseohjautuva opiskelu.

Yksilöohjaustapaamisten lukumäärä, sisällöt ja työtavat sovitaan opiskelijakohtaisesti työskentelyn edetessä.

Esimerkkinä englanninkielinen toteutus 6EUK1.2 (tuntimäärä):

- Itseohjautuva opiskelu: taitotasotestin suorittaminen (1)
- Itseohjautuva opiskelu: sanavarastolaajennus (10)
- Yhteistoiminnallinen vuorovaikutus: EUK-opiskelua edistävien sisältöjen kohdekielinen käsitteleminen, neuvottelu- ja esittelytaitojen hiominen, argumentointitaitojen kehittäminen (4)
- Itseohjautuva opiskelu: kv-harjoitukseen osallistumista ja/tai tutkielmatyöskentelyä tukevien alustusten tuottaminen (esimerkiksi tilanneraportti tai abstrakti) (8)
- Yhteistoiminnallinen vuorovaikutus: palaute kirjallisen tuotoksen perusteella (2)

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK / Päärakennus 2 krs. / Kielikeskus, nimetyt ohjaajat

5EUK1.3 Fyysinen kasvatus (1 op)

Tavoite:

Fyysisen kasvatuksen tavoitteena on arvioida kuntotestauksella kurssilaisten henkilökohtainen kunto ja antaa siitä palaute sekä ohjeet oman fyysisen kunnon kehittämiseksi. Lisäksi opiskelijat perehdytetään liikkumisen ja oman fyysisen kunnon merkitykseen osana fyysistä toimintakykyä.

Opiskelija syventää ymmärtämystään henkilöstön hyvän työkyvyn ja työssä viihtymisen merkityksen yksilön ja yksikön toiminnalle ja niiden tuloksellisuudelle. Opiskelija osaa ottaa huomioon kokonaiskuormittumisen, palautumisen ja levon merkityksen osana yksilön toimintakykyä ja oman joukon suorituskykyä.

Sisältö:

Maksimaalinen kestävyystesti (valojänistesti), antropometrinen mittaus, henkilökohtainen palaute testituloksista, henkilökohtainen harjoitteluohje kestävyyskehittämiseksi, luento fyysisen toimintakyvyn kehittämisestä ja ominaisuuksien harjoittamisesta sekä opettajajohtoisia liikuntaharjoituksia (juoksutekniikka, ryhmäliikunta, voimaharjoittelu, pallopelit, muu ohjattu liikunta).

Arviointi:

Ei arvioida/arvostella.

4.4 Esiupseerikurssin Raja- ja merivartiolinjojen opintojaksot (69op)

EUK67 RAJA- JA MERIVARTIOVARTIOLINJAN OPINTOJAKSOT

Esiupseerikurssi, RVL (69 op)				
1 Johtaminen 23 op				
2 Sotataito 31 op				
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka 24 op				
2.2 Strategia 4 op				
2.3 Sotahistoria 3 op				
4 Sotatekniikka 4 op				
5 Tutkimuskoulutus 8 op				
6 Yleiset opinnot 3 op				
Koodi	Opintojakson nimi	Laajuus (op)	Vastaa	HUOM!
1 Johtaminen 23 op				
1.1 Kaikille yhteiset opinnot (10 op)				
1EUK1.19	Organisaation kehittäminen ja johtaminen	3	JOSPEL	
1EUK1.21	Esikuntatyöskentelyn ja toimeenpanon perusteet	7	JOSPEL	yt TAKTL
1.2 Vuorovaikutuskäyttäytyminen (1 op)				
1EUKJKÄ	Vuorovaikutuskäyttäytyminen (EUK)	1	JOSPEL	
1.3 Rajavartiolinjan eriytyvät opinnot (12 op)				
1EUKRVL5	Rajavartiolaitoksen hankintatoiminta ja hankeohjaus	2	RMVK	
1EUKRVL6	Rajavartiolaitoksen johtaminen	4	RMVK	HR+TTS
1EUKRVL8	Oikeusoppi 1	1,5	RMVK	Suomen oikeusjärjestelmä ja LRVL
1EUKRVL9	Oikeusoppi 2	1,5	RMVK	EU-normisto
1EUKRVL10	Oikeusoppi 3	3	RMVK	PKL, ETL, POV-kurssi, PTR-normisto
2 Sotataito 31 op				
2.1 Operaatiotaito ja taktiikka 24 op				
Kaikille yhteiset opinnot (12 op)				
2EUK1.1	Operaatiotaidon ja taktiikan perusteet ja toimintavalmius (TH 1)	6	TAKTL	
2EUKRVL 1.7	Rajavartiolianteiden hallinta	2	RMVK	
2EUKRVL 1.2	Rajaturvallisuus; rajavartiotoiminta	2	RMVK	
2EUKRVL 1.8	Rajavartiolaitoksen kansainvälinen toiminta	2	RMVK	

Rajavartio-opintosuunnan eriytyvät opinnot (12 op)				
2EUKMA1.6	Puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen (TH 2)	6	TAKTL	
2EUKMA1.3	Prikaatin hyökkäystaistelun suunnittelu ja johtaminen (TH3)	6	TAKTL	
Merivartio-opintosuunnan eriytyvät opinnot (12 op)				
2EUKME1.2	Yhtymien operatiivinen suunnittelu ja johtaminen (TH 2)	6	TAKTL	
2EUKME1.3	Yhtymien operatiivinen suunnittelu ja taistelu rannikolla (TH 3)	6	TAKTL	
Ohjaajaopintosuunnan eriytyvät opinnot (12 op)				
2EUKIL1.5	Ilmapuolustuksen toiminnan perusteet (TH 2)	6	TAKTL	
2EUKIL1.6	Lennoston toiminnan perusteet (TH3)	6	TAKTL	
2.2 Strategia 4 op				
2EUK2.1	Suomen turvallisuusympäristö	2	STRATL	
2EUK2.6	Kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset	2	STRATL	
2.3 Sotahistoria 3 op				
2EUK3.6	Sotataidon historia	3	SHISTL	Sisältää opintomatkan Karjalan kannakselle
4 Sotatekniikka 4 op				
4EUK1.1	Sotatekniikan nykytila taistelukentällä	2	STEKNL	
4EUKRVL1	Rajaturvallisuustekniikka	2	STEKNL	
5 Tutkimuskoulutus 8 op (valitaan oppiaineen mukaan)				
Johtaminen				
1EUK1.13	Johtamisen tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	JOSPEL	
1EUK1.14	Seminaarityöskentely	1	JOSPEL	
1EUK1.15	Johtamisen tutkimustyöjaksot	6	JOSPEL	
Operaatiotaito ja taktiikka				
2EUK1.6	Operaatiotaidon ja taktiikan tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	TAKTL	
2EUK1.7	Seminaarityöskentely	1	TAKTL	
2EUK1.8	Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöjaksot	6	TAKTL	
Strategia				
2EUK2.3	Strategian tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	STRATL	
2EUK2.4	Seminaarityöskentely	1	STRATL	
2EUK2.5	Strategian tutkimustyöjaksot	6	STRATL	

Sotahistoria				
2EUK3.3	Sotahistorian tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	SHISTL	
2EUK3.4	Seminaarityöskentely	1	SHISTL	
2EUK3.5	Sotahistorian tutkimustyöjakso	6	SHISTL	
Sotilaspedagogiikka				
3EUK1.3	Sotilaspedagogiikan tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	JOSPEL	
3EUK1.4	Seminaarityöskentely	1	JOSPEL	
3EUK1.5	Sotilaspedagogiikan tutkimustyöjaksot	6	JOSPEL	
Sotatekniikka				
4EUK1.7	Sotatekniikan tai sotatalouden tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot	1	STEKNL	
4EUK1.4	Seminaarityöskentely	1	STEKNL	
4EUK1.8	Sotatekniikan tai sotatalouden tutkimustyöjaksot	6	STEKNL	
6 Yleiset opinnot 3 op				
6EUK1.1	Orientoivat opinnot ja opintojen reflektointi	1	JTOS	
6EUK1.2	Kieliopinnot	1	KIEKE	
5EUK1.3	Fyysinen kasvatus	1	JOSPEL	

4.5 Esiupseerikurssin Raja- ja merivartiolinjan opintojaksojen kuvaukset

Esiupseerikurssin raja- ja merivartiolinja opiskelevat osan esiupseerikurssin opintojaksoista eriytyvänä. Tässä luvussa on kuvattuna eriytyvän toteutuksen mukaiset opintojaksot, loppujen opintojaksojen kuvaukset löydät aiemmista luvuista esiupseerikurssin maa-, meri- ja ilmasotalinjan opintojaksojen kuvauksista.

4.5.1 Johtaminen (23 op)

1EUK1.19 Organisaation kehittäminen ja johtaminen (3 op)_

Osaamistavoite:

Strategisen johtamisen perusteiden ja muutoksen johtamisen osajakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää ja osaa soveltaa organisaation kehittämiseen ja johtamiseen liittyvän kokonaisvaltaisen strategisen suunnittelun perusteet puolustusvoimissa. Opiskelija ymmärtää strategisen johtamisen teoriaperustan sekä puolustusvoimien strategioiden vaikutukset joukko-osaston toimintaan.

Toiminnan ja resurssien suunnittelun osajakson jälkeen opiskelija ymmärtää ja osaa soveltaa toiminnan ja resurssien suunnittelun merkityksen. Lisäksi opiskelija tunnistaa puolustusvoimien suunnittelujärjestelmän perusteet sekä toiminnan ja resurssien suunnittelun toteuttamisen joukko-osastossa.

Sisältö:

Strategista johtamista julkishallinnossa ja puolustusvoimissa tarkastellaan strategisen johtamisen käsitteistön ja puolustusvoimien käytännön strategiатыn kautta. Lisäksi jaksolla käsitellään strategisen johtamisen piiriin kuuluvia strategista viestintää, muutoksen johtamista ja organisaation maineenhallintaa.

Toiminnan ja resurssien suunnittelun osajaksolla opetetaan puolustusvoimien suunnittelujärjestelmän rakenne ja toiminta pääesikunnasta joukko-osastoon saakka. Lisäksi opetetaan tulosityksikön toiminnan ja resurssien suunnittelun ja seurannan toteutus.

Kirjallisuus:

Strategisen johtamisen perusteet ja muutoksen johtaminen:

- Laaksonen, M. 2009. Merkillinen strategia. Puolustushallinnon strategian semioottinen tarkastelu. MPKK.
- Näsi, J. & Aunola, M. 2005. Strategisen johtamisen teoria ja käytäntö. Metalliteollisuuden Kustannus Oy.
- Terho, S. (toim.) 2009. Strategian jäljillä. MPKK.

Toiminnan ja resurssien suunnittelu:

PV toimintakäsikirja

Keskeiset opintojakson sisältöjä määrittävät ajantasaiset normit ja artikkelit ilmoitetaan osajakson alussa ja julkaistaan PVMOODLE:ssa. Opintojaksolla luettava muu materiaali selvitetään opintojakson alkaessa.

Arviointi:

Osajakso 1. Strategisen johtamisen perusteet ja muutoksen johtaminen sekä osajakso 2. Toiminnan ja resurssien suunnittelu, arvioidaan syyslukukauden lopulla 2014 vastuuttavan ryhmän periaattein laadittavana tehtävänä (Johtamisen koulutyö 1). Vastuuttavasta ryhmätyöstä annetaan työryhmälle arvosana arvosteluasteikolla 0 – 5. Johtamisen koulutyö 1:n vaikutus johtamisen arvosanaan on 50 %.

Opintojakson aikana laadittavat mahdolliset harjoitustyöt/vast. arvostellaan suoritettu/hylätty -periaatteella. Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää hyväksyttyä vastausta koulutyössä ja lisäksi määrättyjen harjoitustöiden tai muistioiden hyväksyttyä suorittamista.

Suoritustapa:

Rajavartiolinjan opiskelijoiden suoritustapa käsketään erikseen opintojaksokäskyssä.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

MPKK. JOSPEL. Opetuksesta vastaa jatkotutkinnon opetusryhmä.

Toteutusajankohta:

Osajakso toteutetaan syyslukukaudella 2014.

Rajavartiolinjan eriytyvät opinnot (12 op)**1EUKRVL5 Rajavartiolaitoksen hankintatoiminta ja hankeohjaus (2 op)****Osaamistavoite:**

Strategisen johtamisen perusteiden ja muutoksen johtamisen osajakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää ja osaa soveltaa organisaation kehittämiseen ja johtamiseen liittyvän kokonaisvaltaisen strategisen suunnittelun perusteet puolustusvoimissa. Opiskelija ymmärtää strategisen johtamisen teoriaperustan sekä puolustusvoimien strategioiden vaikutukset joukko-osaston toimintaan.

Toiminnan ja resurssien suunnittelun osajakson jälkeen opiskelija ymmärtää ja osaa soveltaa toiminnan ja resurssien suunnittelun merkityksen. Lisäksi opiskelija tunnistaa puolustusvoimien suunnittelujärjestelmän perusteet sekä toiminnan ja resurssien suunnittelun toteuttamisen joukko-osastossa.

Sisältö:

Opintojaksolla käsiteltäviä aiheita ovat hankintatoimeen liittyvät säädökset, hankinta julkisella sektorilla, hankintasuunnittelu RVL:ssa (A-, B- ja C -nimikkeet), hankinnat, kilpailutus ja suoramarkkinointi.

Kirjallisuus:

- Luennoilla jaettu materiaali
- Julkisista hankinnoista annettu laki (348/2007)
- Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoista (JYSE 2009 PALVELUT tai uudempi)
- Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot tavarahankinnoissa (JYSE 2009 TAVARAT tai uudempi)
- Julkisen hallinnon IT-hankintojen yleiset sopimusehdot (JIT 2007 tai uudempi)
- Puolustus- ja turvallisuushankintojen direktiivi (2009/81/EY)
- RVLPAK D.3 (Rajavartiolaitoksen materiaalmääräys)
- RVLPAK D.8 (Rajavartiolaitoksen hankintamääräys)

Suoritustapa:

Opinnot koostuvat viikon mittaisista lähi- ja etäopinnoista. Lähiopinnot käsittävät hankintatoiminnan ja hankeohjauksen perusteiden opetuksen. Etäopinnot toteutetaan verkko-opetuksena ja opetukseen kuuluu harjoitustehtäviä ja testejä

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, jonka hyväksytty suorittaminen on edellytys opintojakson hyväksytylle suorittamiselle. Opintojakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Opintojakso arvostellaan numeraalisesti asteikolla 0-5.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Vastuuyksikkö RMVK.

1EUKRVL6 Rajavartiolaitoksen johtaminen (4 op)**Tavoite:**

Opiskelija osaa soveltaa henkilöstövoimavarojen hallinnan periaatteita osana johtamistoimintaa. Lisäksi opiskelija osaa arvioida ja soveltaa rajavartiolaitoksen virkaehtosopimusten kokonaisuutta johtamisen kannalta. Opiskelija ymmärtää valtion toiminnan ja talouden suunnittelujärjestelmän ja tilivelvollisuuden toteuttamisen osana valtionhallintoa ja osaa soveltaa toiminnan ja talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmää hallintoyksikön johtamisessa. Opiskelija ymmärtää hallintoyksikkötasolla erityispiirteet kriisiajan suunnittelussa ja johtamisessa. Lisäksi opiskelija ymmärtää hallintoyksikön rajavaltuutettutoiminnan perusjärjestelyt.

Sisältö:

- Toiminnan ja talouden johtaminen
- Hallintoyksikön toiminnan ja talouden suunnittelu
- Rajavartiolaitoksen toiminnan ja talouden johtaminen osana valtionhallintoa
- Henkilöstövoimavarojen syventävät opinnot
- Vartioston kriisiajan johtaminen

Kirjallisuus:

- (Valtionhallinnon) tulosohtauksen käsikirja 2/2005, s. 9-28, 45–62, ;internet-osoitteessa <http://www.netra.fi/nc/doc/download.asp?id=Tulosohjauksen%20k%E4sikirja;2929;%7BF8CAFB65-2521-4119-BAE6-6231386CA222%7D>
- Sisäasianministeriön hallinnonalan toiminta- ja taloussuunnitelma 2012-2015 sekä tuloussuunnitelma 2011; internet-osoitteessa [http://www.intermin.fi/intermin/biblio.nsf/CAD1316D23DE6ED9C2257802002501BA/\\$file/352010.pdf](http://www.intermin.fi/intermin/biblio.nsf/CAD1316D23DE6ED9C2257802002501BA/$file/352010.pdf)
- Sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpano - väliarviointi 2011; internet-osoitteessa <http://www.intermin.fi/intermin/biblio.nsf/vwByTema/3EB0FABF679072EAC225785A004AD789?OpenDocument>

- Hallituksen sisäisen turvallisuuden ohjelma (8.5.2008); internet-osoitteessa [http://www.intermin.fi/intermin/hankkeet/turva/home.nsf/files/162008/\\$file/162008.pdf](http://www.intermin.fi/intermin/hankkeet/turva/home.nsf/files/162008/$file/162008.pdf)
- Sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanosuunnitelma; internet-osoitteessa: <[http://www.intermin.fi/intermin/hankkeet/turva/home.nsf/files/Sisäisen%20turvallisuuden%20ohjelman%20toimeenpanosuunnitelma%20070709/\\$file/Sisäisen%20turvallisuuden%20ohjelman%20toimeenpanosuunnitelma%20070709.pdf](http://www.intermin.fi/intermin/hankkeet/turva/home.nsf/files/Sisäisen%20turvallisuuden%20ohjelman%20toimeenpanosuunnitelma%20070709/$file/Sisäisen%20turvallisuuden%20ohjelman%20toimeenpanosuunnitelma%20070709.pdf)>
- Yhteiskunnan turvallisuusstrategia. Valtioneuvoston periaatepäätös 16.12.2010
- Rajavartiolaitoksen strategia 2019 (18.3.2009)
- Rajavartiolaitoksen henkilöstöstrategia 2015
- Rajavartiolaitoksen tuloksellisuutta tukevan laskentajärjestelmän menetelmäkuvaus (RATU 2009)
- RVLPAK B.1 (Tehtävään määrääminen ja tehtävänimikkeet sekä RVLPJ -palkausperusteiden vahvistaminen)
- RVLPAK B.3 (Siirtomenettely ja muuttokustannusten korvaaminen)
- RVLPAK B.12 (Tavoite- ja kehityskeskustelut Rajavartiolaitoksessa)

Suoritusapa:

Opinnot toteutetaan kolmessa osassa.

Opintojakson ensimmäisellä osajaksolla toiminnan ja talouden johtamisen opinnot koostuvat viikon mittaisista lähi- ja etäopinnoista. Etäopinnot käsittävät rajavartiolaitoksen toiminnan ja talouden johtamisen osana valtionhallintoa perusteiden opiskelun. Etäopinnot toteutetaan verkko-opetuksena ja opetukseen kuuluu harjoitustehtäviä ja testejä. Raja- ja merivartiokoulussa toteutettavat lähiopinnot käsittävät toiminnan ja talouden johtamisen opetuksen sekä hallintoyksikön toiminnan ja talouden suunnittelun opetuksen.

Opintojakson toisella osajaksolla ”Henkilöstövoimavarojen johtamisen opinnot” sekä rajavartiolaitoksen hankintatoimen opinnot koostuvat viikon mittaisista lähi- ja etäopinnoista. Etäopinnot toteutetaan verkko-opetuksena ja opetukseen kuuluu harjoitustehtäviä ja/tai testejä. Raja- ja merivartiokoulussa toteutettavat lähiopinnot käsittävät henkilöstövoimavarojen syventävän opetuksen.

Opintojakson kolmannella osajaksolla Vartioston kriisiajan johtamisen opinnot toteutetaan viikon mittaisena lähiopetuksena TH 3 ”ERWIN” –harjoituksen tai vastaavan yhteydessä.

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopiskelutapaamisiin ja omatoimisten (etä)tehtävien suorittamista. Opintojaksoon sisältyy kaksi

kirjallista koulutystä, joiden perusteella määritetään opintojakson arvosana (painotus 60% TTS ja 40% HR). Opintojakso arvostellaan numeraalisesti 0–5.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

RMVK

1EUKRVL8 Oikeusoppi 1 (1,5 op)**Tavoite:**

Opiskelija ymmärtää Suomen oikeusjärjestyksen ja perusoikeuksien merkityksen rajavartiolaitoksen toiminnalle ja osaa ottaa harkinnassaan huomioon rajavartiolaitoksen toimintaa koskevat yleishallinnolliset säädökset.

Sisältö:

Opetus sisältää Suomen oikeusjärjestelmän ja lainsäädännön perusteiden kertauksen sekä perehdyttää opiskelijat rajavartiolaitoksen toimintojen normiston ydinalueeseen.

Kirjallisuus:

- Luennoilla jaettu ja käsitelty materiaali
- Husa, Jaakko & Pohjolainen, Teuvo: Julkisen vallan oikeudelliset perusteet (Talentum 2009), sivualue määritetään myöhemmin
- Kulla, Heikki: Hallintomenettelyn perusteet (Gummerus 2004), s. 69–91, 251–334
- Tuomas Ojanen: EU-oikeuden perusteita (2006), s. 43–61, 153–213, 265–284
- Pellonpää, Matti: Euroopan ihmisoikeussopimus, Lakimiesliiton kustannus, Helsinki 2005, s. 9–72, 208–233
- Ojanen, Tuomas: Suomen valtiosäännön perusteita (2001)
- Koskinen-Kulla: Virkamiesoikeuden perusteet (2005) s. 37–227 (2009-painoksessa s. 43–253)
- Ojanen, Tuomas: Johdatus perus- ja ihmisoikeusjuridiikkaan (2009)
- HE 219/2008 vp, hallituksen esitys eduskunnalle rajavartiointia koskevan lainsäädännön sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta
- Rajavartiolaitaki (578/2005) ja siitä johdetut asetukset
- Laki rajavartiolaitoksen hallinnosta (577/2005) ja siitä johdetut asetukset
- Hallintolaki (434/2003)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Laki henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa (579/2005)
- Aluevalvontalaki (755/2000)

Suoritustapa:

Opinnot koostuvat viikon mittaisista lähi- ja etäopinnoista. Lähiopinnot toteutetaan Raja- ja merivartiokoulussa tai Maanpuolustuskorkeakoululla. Opetus sisältää luokkaopetusta, itseopiskelua ja etätehtäviä.

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopiskelutapaamiseen ja omatoimisten (etä)tehtävien suorittamista. Opintojaksoon sisältyy yksi kirjallinen koulutyö, jonka perusteella määritetään opintojakson arvosana. Opintojakso arvostellaan numeraalisesti 0–5.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

RMVK

1EUKRVL9 Oikeusoppi 2 (1,5 op)**Tavoite:**

Opiskelija ymmärtää Euroopan unionin toimintaperiaatteet, toimielimet ja oikeusjärjestelmän sekä osaa soveltaa EU:n rajanylitysasetusta (SBC) rajavartiolaitoksen toiminnassa.

Sisältö:

Opetus sisältää Euroopan unionin oikeusjärjestelmän, toimielimet ja keskeiset toimintaperiaatteet sekä yhdenmetyt rajaturvallisuuskäsitteen (IBM) oikeudellisen perustan.

Kirjallisuus:

- Luennoilla jaettu ja käsitelty materiaali
- Council Regulation 415/2003/EC of 27 February 2003 on the issue of visas at the border, including the issue of such visas to seamen in transit;
- Council Directive 2004/38/EC of 29 April 2004 on the right of citizens of the Union and their family members to move and reside freely within the territory of the Member States;
- Council Directive 2004/82/EC of 29 April 2004 on the obligation of carriers to communicate passenger data;
- Council Regulation 2007/2004/EC of 26 October 2004 establishing a European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union;
- Regulation 562/2006/EC of 15 March 2006 of the European Parliament and of the Council establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons across borders, and amendments;

- Regulation 1931/2006/EC of 20 December 2006 of the European Parliament and of the Council laying down rules on local border traffic at the external land borders of the Member States and amending the provisions of the Schengen Convention;
- Commission Recommendation C (2006) 5186 final of 6 November 2006 establishing a common "Practical Handbook for Border Guards (Schengen Handbook)" to be used by Member States' competent authorities when carrying out the border control of persons and its amendment C (2008) 2976 final;
- Council Conclusions of 4-5 December 2006 on Integrated Border Management (2768th Justice and Home Affairs Council meeting in Brussels);
- Regulation 863/2007/EC of 11 July 2007 of the European Parliament and of the Council establishing a mechanism for the creation of Rapid Border Intervention Teams and amending Council Regulation (EC) No 2007/2004 as regards that mechanism and regulating the tasks and powers of guest officers;
- Commission "Border Package" communications of 13 February 2008;
- Council Conclusions of 5 and 6 June 2008 on the management of the external borders of the Member States of the European Union (2873rd Justice and Home Affairs Council meeting in Luxembourg);
- Regulation 767/2008/EC of 9 July 2008 of the European Parliament and of the Council concerning the Visa Information System (VIS) and the exchange of data between Member States on short-stay visas;
- Council Directive 2003/110/EC of 25 November 2003 on assistance in cases of transit for the purposes of removal by air;
- Council Decision 2004/191/EC of 23 February 2004 setting out the criteria and practical arrangements for the compensation of the financial imbalances resulting from the application of Directive 2001/40/EC on the mutual recognition of decisions on the expulsion of third-country nationals;
- Council Decision 2004/573/EC of 29 April 2004 on the organisation of joint flights for removals from the territory of two or more Member States, of third-country nationals who are subjects of individual removal orders;
- 20 Guidelines on Forced Return, adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 4 May 2005.

Suoritustapa:

Opinnot koostuvat viikon mittaisista lähi- ja etäopinnoista. Lähiopinnot toteutetaan Raja- ja merivartiokoulussa tai Maanpuolustuskorkeakoululla. Opetus sisältää luokkaopetusta, itseopiskelua ja etätehtäviä.

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopiskelutapaamisiin ja omatoimisten (etä)tehtävien suorittamista. Opintojaksoon sisältyy yksi kirjallinen koulutyö tenttiviikolla, jonka perusteella määritetään opintojakson arvostus. Opintojakso arvostellaan numeraalisesti 0–5.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

RMVK

1EUKRVL10 Oikeusoppi 3 (3 op)**Tavoite:**

Opiskelija osaa soveltaa esitutkintaa koskevaa lainsäädäntöä ja osaa toimia harjaantumisen jälkeen hallintoyksikön tutkinnanjohtajana ja pidättämiseen oikeutettuna virkamiehenä. Opiskelija osaa analysoida rajavartiolaitoksen toimialaan kuuluvia rikostapauksia. Opiskelija osaa soveltaa PTR- ja muuta viranomaisyhteistyötä koskevaa lainsäädäntöä työtehtävissään.

Sisältö:

Opetus sisältää pidättämiseen oikeutetun virkamiehen ja tutkinnanjohtajan tehtäviin sisältyvän säädösaineiston, rikostorjunnan yleisten periaatteiden sekä rikos- ja rikosprosessi-oikeuden perusteiden opetuksen. Lisäksi opetus sisältää PTR- yhteistyötä koskevan lainsäädännön ja viranomaisyhteistyön eri muodot.

Kirjallisuus:

- Luennoilla jaettu ja käsitelty materiaali
- Laki poliisiin, tullin ja rajavartiolaitoksen yhteistoiminnasta (687/200) ja siitä johdetut asetukset
- Poliisilaki (493/1995)
- Poliisiasetus (1112/1995)
- Esitutkintalaki 30.4.1987/449
- Pakkokeinolaki 30.4.1987/450
- Asetus esitutkinnasta ja pakkokeinoista 17.6.1988/575
- Laki sakon ja rikesakon määräämisestä (voimaan L:lla säädettävänä ajankohtana) 27.8.2010/754
- Laki rangaistusmääräysmenettelystä (ks. L 754/2010 41 §) 26.7.1993/692
- Asetus rangaistusmääräysmenettelystä 26.11.1993/1026
- Asetus päiväsakon rahamäärästä 21.5.1999/609
- Laki rikesakkorikkomuksista (voimaan L:lla säädettävänä ajankohtana) 27.8.2010/756
- Laki rikesakkomenettelystä (ks. L 754/2010 41 §) 21.1.1983/66
- Asetus rikesakkorikkomuksista (ks. L 756/2010 18 §) 21.5.1999/610
- Laki oikeudenkäyntiin ja esitutkintaan osallistuvien henkilöiden koskemattomuudesta eräissä tapauksissa 5.1.1994/11
- Sisäasiainministeriön asetus rajavartiolaitoksen menettelystä haltuun otetun omaisuuden säilyttämisessä 25.8.2005/658
- Rikoslaki 19.12.1889/39

- Sisäasiainministeriön asetus rajavartiolaitoksen velvollisuudesta ilmoittaa tietoonsa tulleesta epäillystä rikoksesta ja käynnistämästään rikostorjuntatoimenpiteestä 25.8.2005/657
- Huumausainelaki 30.5.2008/373
- Laki Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta 23.1.2009/26

Suoritustapa:

Opinnot koostuvat kahden viikon mittaisista lähi- ja etäopinnoista. Lähiopinnot toteutetaan Raja- ja merivartiokoulussa, Maanpuolustuskorkeakoululla ja käräjäoikeudessa. Oikeusoppi 3:n opinnot koostuvat noin puolentoista viikon etäopinnoista (40 h) ja noin puolentoista viikon lähiopinnoista (42 h).

Opetus sisältää luokkaopetusta, itseopiskelua ja etätehtäviä.

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopiskelutapaamisiin ja omatoimisten (etä)tehtävien suorittamista. Opintojaksoon sisältyy yksi kirjallinen koulutyö tenttiviiikolla, jonka perusteella määritetään opintojakson arvostus. Opintojakso arvostellaan numeraalisesti 0-5.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

RMVK

4.5.2 Sotataito (31 op)**4.5.2.1 Operaatiotaito ja taktiikka (24 op)****Kaikille yhteiset opinnot (12 op)****2EUK1.1 Operaatiotaidon ja taktiikan perusteet ja toimintavalmius, TH 1 (6 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 101–103.

2EUKRVL 1.7 Rajavartiotilanteiden hallinta (2 op)**Osaamistavoite:**

Opiskelija hallitsee rajavartiolaitoksen varautumisjärjestelmän säädöspohjan ja normiston, osaa analysoida vaativia ja erityistilanteita ja soveltaa tilanteidenhallinnan

periaatteita osana johtamistoimintaansa. Opiskelijalla on tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia työtehtävissä harjaantumisen jälkeen hallintoyksikön yleisjohtajana ja johtaa valmiussuunnittelua tilanteiden hallinnan osalta.

Sisältö:

Opinnot toteutetaan kahdessa osassa 1) teoriaosuus 2) tilanteiden hallinnan harjoitus. Opintojaksolla käsiteltäviä aiheita ovat rajavartiolaitosten hallinnan säädöspohja sekä muu normisto, yleisjohtajan, kenttäjohtajan ja tilannejohtajan tehtävät, viranomaisyhteistyö rajavartiolaitosten hallinnassa sekä työturvallisuus vaativissa ja erityistilanteissa.

Kirjallisuus:

- Luentomoniste / -monistheet ja muu opetuksessa käytetty aineisto
- RVLPAK C.2 Rajavartiolaitoksen valmiusjärjestelyt
- RVLPAK C.11 Tilanteiden hallinta Rajavartiolaitoksessa
- RVLPAK C.12 Rajavartiolaitoksen tilanteenseuranta- ja riskianalyyysjärjestelmä
- RVLPAK C.14 Rajavartiolaitoksen ilma-alusten käyttö
- RVLE käsky 601/40/2010; Rajavartiolaitoksen operatiivisen kenttätöiminnan johtamis- ja koulutusjärjestelmä
- Rajavartiolaitoksen toimivalta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpidossa", RMVK:n julkaisusarja 1, tutkimuksia, 1/2012 (s. 12–18, 24–27, 45–114).
- Rajavartiolaitosten hallinnan opas 2008 (s. 67–75, 114–128). Teoksen osalta on huomioitava, että Rajavartiolaitoksen operatiivisen kenttätöiminnan johtamisjärjestelmä on uudistettu kirjan julkaisemisen jälkeen.

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista lähiopintoihin ja kirjallisen kuulustelun läpäisemistä. Kuulustelu arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana määräytyy kuulustelun arvosanan mukaan.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu teoriaopetuksesta ja siihen liittyvästä käytännön harjoituksesta sekä kirjallisesta kuulustelusta.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Luennot järjestetään MPKK:lla, RVLE:ssa tai RMVK:lla. Luennoitsijoina toimivat RMVK:n opettajat ja RVLE:n asiantuntijat. Käytännön harjoitusviikko järjestetään Imatran koulutuskeskuksessa.

2EUKRVL 1.2 Rajaturvallisuus; rajavartiotoiminta (2 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija hallitsee keskeiset rajavartiotoiminnan johtamista koskevat määräykset ja osaa soveltaa niitä rajavartiotoiminnan suunnittelussa ja päivittäisjohtamisessa hallintoyksikkötasolla. Opiskelija osaa analysoida rajaturvallisuuden uhkamallien vaikutusta rajavartiotoiminnan toteuttamiseen ja osaa soveltaa tietojaan johtamistoiminnassaan ja päätöksenteossa riskianalyysin tukemana. Opiskelijalla on valmiudet toimia rajavartiotoiminnan kehittämistyöryhmissä asiantuntijana ja työryhmän johtajana, Opiskelijalla on rajavartiotoimintaan liittyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia toimialajohtajana, toimistopäällikkönä ja muissa vaativissa esimies-/päällikkötehtävissä Rajavartiolaitoksessa.

Sisältö:

Opinnot toteutetaan kahdessa osassa 1) teorialuennot 2) hallintoyksikkömatka. Opintojaksolla käsiteltäviä aiheita ovat Rajavartiolaitoksen tilanteenseuranta ja riskianalyyisijärjestelmä, rajaturvallisuuden ylläpito, valmiusjärjestelyt ja valmiuden säätely, merellisen turvallisuuden ylläpito eri turvallisuustilanteissa sekä merellinen ympäristönsuojelu ja valmiusjoukkuetoiminta, Venäjän rajavartioujoukot ja muut voimaviranomaiset. Hallintoyksikkömatkan aikana perehdytään rajaturvallisuuden ylläpitämiseen ja rajavartiotoiminnan johtamiseen hallintoyksikkötasolla.

Kirjallisuus:

- Luentomoniste / -monistheet ja muu opetuksessa käytetty aineisto
- RVLPAK C.2 Rajavartiolaitoksen valmiusjärjestelyt
- RVLPAK C.12 Rajavartiolaitoksen tilanteenseuranta- ja riskianalyyisijärjestelmä
- Rajavartiolaki (578/2005)
- Aluevalvontalaki (755/2000)
- Valmiuslaki (1552/2011)
- Puolustustilalaki (1083/1991)
- Ahvenanmaan itsehallintolaki (1144/1991)
- Valtioneuvoston asetus aluevalvonnasta (971/2000)
- Laki poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen yhteistoiminnasta (687/2009)
- Valtioneuvoston asetus poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen yhteistoiminnasta (1126/2009)
- Rajavartiolaitoksen strategia 2022
- Euroopan Unionin sisäisen turvallisuuden strategia 2010
- Frontex Annual Risk Analysis
- Schengenin säännöstö
- Schengenin rajasäännöstö
- Rajajärjestyssopimus tarkennuksineen

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista lähiopintoihin ja

kirjallisen kuulustelun läpäisemistä. Kuulustelu arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana määräytyy kuulustelun arvosanan mukaan.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta ja hallintoyksikkömatkasta, omatoimisesta opiskelusta sekä kirjallisesta kuulustelusta.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Luennot järjestetään MPKK:lla, RVLE:ssa tai RMVK:lla sekä mahdollisesti muissa hallintoyksiköissä opintomatkan yhteydessä. Luennoitsijoina toimivat RVLE:n ja muiden hallintoyksiköiden asiantuntijat sekä RMVK:n opettajat.

2EUKRVL 1.8 Rajavartiolaitoksen kansainvälinen toiminta (2 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija tuntee Euroopan unionin keskeiset toimielimet ja ymmärtää niiden toimintatavat sekä Euroopan yhteisön oikeusjärjestelmän perusteet, hallitsee EU:n rajaylitysasetuksen keskeisen sisällön, tuntee Schengenin arviointiprosessin sekä osaa toimia arviointiryhmässä, ymmärtää kansainvälisten ja kahdenvälisen valtiosopimusten sekä Euroopan unionin säädösten sijoittumisen Suomen oikeusjärjestelmään sekä tuntee rajavartiolaitoksen kansainvälisen toiminnan laajuuden ja toimintamuodot. Opiskelija ymmärtää kansainvälisen toiminnan merkityksen johtamisessaan. Opiskelijalla on tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia kansainvälisessä toimintaympäristössä Rajavartiolaitoksen edustajana.

Sisältö:

Opinnot toteutetaan kahdessa osassa 1) teoriaopetus 2) IBM -harjoitus. Opintojaksolla käsiteltäviä aiheita ovat EU:n rajavalvonnan säädösperusta ja implementointi, kansainvälinen rajavalvontayhteistyö, rajaturvallisuusviraston rooli ja toiminta, Schengen evaluointiprosessi, EU:n yhdenmetyt rajaturvallisuus, EU:n yhdenmetyt meripolitiikka, EU:n rannikkovartiostotoiminnot, yhdysmiestoiminta, rajavaltuutettu yhteistyö. Integrated Border Management (IBM) training module eli IBM -kurssi järjestetään vuorovuosina Suomessa ja Puolassa. Harjoitus keskittyy yhdenmetyt rajaturvallisuuden implementointiin ja Schengen evaluointiprosessin ympärille ja siihen osallistuu virkamiehiä muistakin EU -maista.

Kirjallisuus:

- Luentomoniste / -monisteet ja muu opetuksessa käytetty aineisto
- Eduskunnan ja valtioneuvoston yhteistoiminta Euroopan Unionin asioiden kansallisessa valmistelussa (oikeusministeriö 57/2011)
- Sisäasiainministeriön EU-opas (sisäasiainministeriön julkaisusarja 29/2011)
- Euroopan Unionin sisäisen turvallisuuden strategia 2010
- EU-perusteos 2011
- Schengenin säännöstö
- Schengenin rajasäännöstö
- RVLPAK B.18 RVL:n henkilöstön osallistuminen kansainvälisiin tehtäviin

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista lähiopintoihin ja kirjallisen kuulustelun läpäisemistä. Kuulustelu arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana määräytyy kuulustelun arvosanan mukaan.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta ja ryhmätöistä, etäopiskelusta sekä kirjallisesta kuulustelusta.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Luennot järjestetään MPKK:lla, RVLE:ssa tai RMVK:lla. Luennoitsijoina toimivat RVLE:n ja mahdollisesti muiden valtionhallinnon keskusviranomaisten asiantuntijat. IBM -kurssin toteutuspaikka käsketään erikseen.

Rajavartio-opintosuunnan eriytyvät opinnot (12op)**2EUKMA1.6 Puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen TH2 (6 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 106–108.

2EUKMA1.7 Hyökkäystaistelun suunnittelu ja johtaminen TH3 (6 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 108–110.

Merivartio-opintosuunnan eriytyvät opinnot (12op)**2EUKME1.2 Yhtymien operatiivinen suunnittelu ja johtaminen TH 2 (6 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 110–112.

2EUKME1.3 Yhtymien operatiivinen suunnittelu ja taistelu rannikolla TH 3 (6 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 112–114.

Ohjaajaopintosuunnan eriytyvät opinnot(12op)**2EUKIL1.5 Ilmapuolustuksen toiminnan perusteet, TH 2 (6 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 115–116.

2EUKIL1.7 Lennoston operatiivinen suunnittelu ja johtaminen TH3 (6 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 117–118.

4.5.2.2 Strategia 4 op**2EUK2.1 Suomen turvallisuusympäristö (2 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 119–120.

2EUK2.6 Kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset (2 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 120–122.

4.5.2.3 Sotahistoria 3 op

2EUK3.6 Sotataidon historia (3 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 122–123.

4.5.3 Sotatekniikka (4 op)

4EUK1.1 Sotatekniikan nykytila taistelukentällä (2 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 126–127.

4EUKRVL1 Rajaturvallisuustekniikka (2 op)

Osaamistavoite:

Opiskelija tuntee valtion ja Rajavartiolaitoksen tietohallinnon ja tietoturvallisuuden yleiset periaatteet, määräykset ja toiminnan kannalta keskeisen lainsäädännön. Opiskelija tuntee henkilöstöhallinnon ja operatiivisen alan keskeiset tieto- ja valvontajärjestelmät. Opiskelija tuntee RVL:n hyödyntämät tietoliikenneverkot ja -palvelut. Opiskelija ymmärtää rajaturvallisuustekniikan roolin osana Rajavartiolaitoksen johtamis- ja tilanteenseurantajärjestelmää sekä osaa analysoida ja soveltaa rajaturvallisuustekniikan ominaisuuksia johtamistoiminnassaan. Opiskelijalla on tiedolliset ja taidolliset keskeisiin tieto- ja valvontajärjestelmiin liittyvät valmiudet toimia toimialajohtajana, toimistopäällikkönä ja muissa vaativissa esimies-/päällikkötehtävissä Rajavartiolaitoksessa sekä osallistua rajavalvontatekniikan kehittämistyöryhmiin.

Sisältö:

Opintojaksolla käsiteltäviä aiheita ovat rajaturvallisuustekniikan nykytila ja tulevaisuus, tietoliikenneverkot, merivalvonnan tekniset järjestelmät, maarajavalvonnan tekniset järjestelmät, rajatarkastuksiin liittyvät tietojärjestelmät, valtionhallinnon ja RVL:n tietoturvallisuus, operatiiviset tietojärjestelmät, henkilöstöhallinnon tietojärjestelmät, toiminnan ja talouden suunnitteluun liittyvät tietojärjestelmät, rikostorjunnan tietojärjestelmät sekä kansainväliseen yhteistoimintaan liittyvät tietoliikenneverkot ja tietojärjestelmät. Opetus voi sisältää luentojen lisäksi myös käytännön harjoittelua eri järjestelmillä.

Kirjallisuus:

- Luentomoniste / -monisteet ja muu opetuksessa käytetty aineisto
- RVLPAK D.50 Rajavartiolaitoksen tietohallinto
- RVLPAK D.52 Rajavartiolaitoksen tietoturvallisuusmääräys

- JHS 179 ICT-palvelujen kehittäminen: Kokonaisarkkitehtuurin kehittäminen
- Laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta (634/2011)
- Valtioneuvoston asetus tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa (681/2010)
- Laki valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä (HE 150/2013)
- Laki julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta (HE 54/2013)

Arviointi:

Opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää:

- aktiivista osallistumista lähiopintoihin,
- etäopiskelujaksolla suoritettavan etätehtävän hyväksyttyä suorittamista (arvioidaan asteikolla hylätty/täydennettävä/hyväksytty),
- kirjallisen kuulustelun läpäisemistä (kuulustelu arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5).

Opintojakson arvosana määräytyy kuulustelun arvosanan mukaan.

Suoritustapa:

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta, omatoimisesta opiskelusta ja etätehtävän suorittamisesta sekä kirjallisesta kuulustelusta.

Toteutuspaikka ja vastuutaho:

Luennot järjestetään MPKK:lla, RVLE:ssa tai RMVK:lla. Luennoitsijoina toimivat RVLE:n ja mahdollisesti muiden valtionhallinnon keskusviranomaisten asiantuntijat.

4.5.4 Tutkimuskoulutus 8 op (valitaan oppiaineen mukaan)**4.5.4.1 Johtaminen****EUK1.14 Seminaarityöskentely (1 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 131–132.

1EUK1.15 Johtamisen tutkimustyöjaksot (6 op)

Kts. Tämän oppaan sivu 132.

4.5.4.2 Operaatiotaito ja taktiikka**2EUK1.6 Operaatiotaidon ja taktiikan tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot (1 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 133–134.

2EUK1.7 Seminaarityöskentely (1 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 134–135.

2EUK1.8 Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimustyöjaksot (6 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 135–136.

4.5.4.3 Strategia**2EUK2.3 Strategian tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot (1 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 137–138.

2EUK2.4 Seminaarityöskentely (1 op)

Kts. Tämän oppaan sivu 138.

2EUK2.5 Strategian tutkimustyöjaksot (6 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 138–139.

4.5.4.4 Sotahistoria**2EUK3.3 Sotahistorian tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot (1 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 139–140.

2EUK3.4 Seminaarityöskentely (1 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 140–141.

2EUK3.5 Sotahistorian tutkimustyöjaksot (6 op)

Kts. Tämän oppaan sivu 141.

4.5.4.5 Sotilaspedagogiikka**3EUK1.3 Sotilaspedagogiikan tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot (1 op)**

Kts. Tämän oppaan sivut 142–143.

3EUK1.4 Seminaarityöskentely (1 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 144–145.

3EUK1.5 Sotilaspedagogiikan tutkimustyöjaksot (6 op)

Kts. Tämän oppaan sivu 145.

4.5.4.6 Sotatekniikka**4EUK1.7 Sotatekniikan tieteenalakohtaiset menetelmäopinnot (1 op)**

Kts. Tämän oppaan sivu 146.

4EUK1.4 Seminaarityöskentely (1 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 146–147.

4EUK1.8 Sotatekniikan tai sotatalouden tutkimustyöjaksot (6 op)

Kts. Tämän oppaan sivut 147–148.

4.5.5 Yleiset opinnot (3 op)**6EUK1.1 Orientoivat opinnot ja opintojen reflektointi (1 op)**

Kts. tämän oppaan sivu 148.

6EUK1.2 Kieliopinnot (1 op)

Kts. tämän oppaan sivut 148–149.

5EUK1.3 Fyysinen kasvatus (1 op)

Kts. tämän oppaan sivu 150.